

Duhovna samota

ali

osemdnevne duhovne vaje

v štiriindvajsetih premišljevanjih.

Po

Jožef Pergmayr-ji S. J.

spisal

P. Tadej Gregorič,

franciškanske provincije Ex-Custos in Procurator.

Z dovoljenjem prečast. redovnega predstojništva.

Rudolfovo 1890.

Založil III. red. — Tiskal J. Krajec.

Duhovna samota

ali

osemdnevne duhovne vaje

v štiriindvajsetih premišljevanjih.

Po

Jožef Pergmayr-ji S. J.

spisal

P. Tadej Gregorič,

franciškanske provincije Ex-Custos in Procurator.

Rudolfovo 1890.

Založil III. red. — Tiskal J. Krajec.

~~~~~  
**Z dovoljenjem prečastitega redovnega predstojništva.**  
~~~~~

KAZALO.

	Stran
I. Dan. 1. Namen človeka	1
2. O namenu redovnika	12
3. Kdor želi doseči svoj namen, ne sme svojega serca vezati na stvari	23
II. Dan. 1. O grehu angeljev in prvih stariših	36
2. O lastnih grehih	48
3. O prvi muki v peklju; o muki izgube	60
III. Dan. 1. O drugi muki, na čutih	70
2. Nekteri nauki, ki izhajajo iz teh premišljevanj	79
3. O kraljestvu Kristusovem	85
IV. Dan. 1. Včlovečenje Kristusovo in nje- gova ponižnost	98
2. Skrito življenje Kristusovo in njegova ponižnost	106
3. Njegovo javno življenje in nje- gova ljubezen	116
V. Dan. 1. Kristusovi izgledi naj se po- snemajo	125

		Stran
	2. Kdor težave voljno terpi, hodi za Kristusom	129
	3. O trojni versti ljudi, ki za Kristusom hodijo	140
VI. Dan.	1. O ljubezni do zaničevanja	150
	2. O notranjem terpljenju Kristusovem	160
	3. O vnanjem terpljenju	168
VII. Dan.	1. O zasramovanji Kristusovem	176
	2. Jezusova ljubezen do sovražnikov	185
	3. Terpljenje velika dobrota za našo dušo	194
VIII Dan.	1. O Jezusovem vstajenju	200
	2. O ljubezni božji do nas	206
	3. O ljubezni božji na sebi	215

I. Dan.

I. Premišljevanje.

Namen človeka.

I.

Človeka dolžnost na zemlji je ta, da Boga spoznava, ga ljubi in časti in mu zvesto služi, za plačilo pa ima prejeti na onem svetu večno življenje. To je človeka namen, njegov cilj in konec. O človek, zamisli se v preteklost in povej, kako je tvoje bistvo, odkodi tvoj izhod. Pred tisuč leti bil si prazen nič; pozneje je Bog vstvaril tvoje teló, zedinil ga z nevmerjočo dušo, postavil te človeka. Ti si toraj delo božje; stvar si, katero je učinila neskončna modrost, neomejena mogočnost in brezkončna dobrotljivost božja.

Neskončna modrost pa nikdar ne dela brez namena, nikdar ne stori kaj tacega, kar bi bilo nevredno svoje visokosti. Neskončno modri Bog je toraj tebe vstvaril v ta edini namen,

da bi ti njega v tem življenji spoznaval, častil in ljubil, v večnosti pa da bi ga užival brez konca. Duša moja ali veruješ to? — Dolžnost, tvoja sveta dolžnost je bila toraj ljubiti svojega stvarnika vsaki trenutek, ki si ga do sedaj doživel; in ta dolžnost ti ostane tudi zanaprej za vsak trenutek, ki ga boš še doživel. Zakaj?

1. To dolžnost ti naklada dobrotljivost božja. Misli si, da prideš danes na svet, in sicer ne kot otrok — nezmožen na duši in telesu, marveč kot odraščeni človek. Prideš pa na svet mutast, nobene besede ne moreš spregovoriti. Tedaj stopi sam Bog iz nebes doli na zemljo, razveže ti jezik, podeli ti dar, da zamoreš gladko govoriti, potem ti pa naroči: Ker sem ti podelil dar govora, zahtevam od tebe, da govoriš vselej le mojemu veličastvu na slavo. Povej, ali bi ti ne sprejel tega povelja zadovoljen in vesel? — Gotovo. Ali se toraj ne spodobi, da tvoj jezik vselej in povsodi govori le Bogu na čast? . . . Poglej se od tal do verha. Razmotrivaj na tvojem telesu ud za udom; ali imaš ktereга, ki bi ti ne bil podeljen od neskončno dobrotljivega Boga? Morda ima tvoja duša ktero zmožnost, ki bi je ne bila prejela od Bogá? Ali se toraj ne

spodobi, da tvoje sercé ljubi Bogá, ki ga je vstvaril; in da tvoje roké delajo zanj, ki je nje naredil? Ali se ne spodobi, da sleherni ud svojega telesa rabiš le v čast božjo, ker prejel si ga od Boga v dar?

2. Dolžnost Boga ljubiti izvira odtod, ker je Bog tvoj Gospod. Ni je večje oblasti nad tabo od božje. Bog te je vstvaril, toraj si njegovo delo in on je tvoj Gospod. Gospodar, ki zasadi vert, ima tudi oblast do njega in do vsega, kar na vertu raste. Bila bi velika krivica — tatvina, ko bi se kdo prederznil gospodarju škodo delati na vertu ali jemati ž njega sadja ali celó drevesa. — Duša moja! Bog te je vstvaril; Bog je toraj tvoj in tvojega imetja Gospod. Zatoraj je sleherna tvoja misel, beseda in djanje, ki ne meri na božjo čast, Bogú storjena krivica — tatvina. Ali spoznaš zdaj, duša moja, svojo dolžnost, ki te veže Bogú služiti in ga častiti in ljubiti z dna serca? Dolžnost ta ti je pač znana, ali jo pa tudi spolnuješ? Služabnik ni dosti prida, ako zlati čas trati, zaukazano delo pa le po verhu opravlja, ali pa svojega gospoda še hudovoljno žali. Povej, kako si pa ti Bogu služil, dobro ali slabo? Vprašaj svojo vest, kaj ti pove?

Moj Bog! Spoznam svoje grešno življenje. Moj slednji namen je, da tebe iz celega serca ljubim. Dolžnost moja je, da vsaki trenotek, sleherno misel in besedo, kakor tudi vsako djanje vporabim in storim le v tvojo čast. Toda kaj sem storil jaz nesrečni siromak? Preteklo je tisuč in tisuč ur mojega življenja, nič manj se je rodilo v moji glavi misli, in v sercu mojem želja. Govoril sem brezštevilnokrat in delal nevtrujeno. Toda kam so merile moje misli, kam moje želje? Merile so na časno, minljivo, malokdaj na — Tebe, o Gospod. Pa, da bi bilo to vse. Ali vest mi očita še kaj hujega. Tebi samemu, o Bog, je znano, koliko trenutkov, ur in dni sem potratil z grehom v tvoje razžalenje. O kako sem bil zanikern, kako nehvaležen in hudoben!

Vendar kaj naj storim v prihodnje? Zgubljenega časa ne morem več poklicati nazaj. O Bog! V naročje tvoje neizmerne milosti se izročim in zdihujem s skesanim srcem: Moj Bog in Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku, ki obljubim in terdno sklenem ves čas svojega nadaljnega življenja vporabiti le v tvojo čast.

II.

Najboljše je pač za nas, da si prizadevamo tako živeti, da enkrat dosežemo svoj namen. Bog te je vstvaril, ne samo v svojo čast — saj letó ima on brez tebe — marveč vstvaril te je, da bi ti enkrat dosegel večno življenje. Resnica je, da sedaj bivaš na zemlji; a ravno tako gotova resnica je, da se boš prav kmalu preselil v nebesa, da le sedaj zvestó Bogu služiš. Postoj, duša moja, in premišluj, kaka sreča te čaka tamkej.

1. Neizmerni blagor je pripravljen tamkej tvoji duši. Ta blagor na zemlji popolnoma umeti je tebi tako malo mogoče, kakor malo ti je mogoče vsušiti neizmerno morjé. Vendar če premišljuješ božje bistvo in srečo, ki jo Bog sam v sebi ima, odkrije se ti po nekoliko tudi sreča tvoje duše v nebesih. Božje bistvo je neizmerno, tudi tvoja blaženost v nebesih bo neizmerna. Božja blaženost je brezkončna, brezkončna bo tudi tvoja, kajti Bog želi in hoče, da postaneš tudi ti deležen večne sreče, katero Bog sam v sebi vživa od vekomaj.

2. Neizmerni blagor je pripravljen v nebesih tudi tvojemu telesu. Ker je duša na zemlji delovala le s pripomočjo telesa, zatoraj

bo tudi telo povzdignjeno in bo z dušo vred vživalo nebeško veselje. Kolikšno veselje pa je pripravljeno v nebesih tvojemu telesu? Bog sam ti pové, rekoč: „Okó ni videlo, uhó ni slišalo in nobeno človeško sercé ni občutilo, kar je Bog tem pripravil, ki njega ljubijo“.

3. Obojni blagor pa je večn . . . O kako slaba in goljufiva je sreča tega svetá! Pred sto leti živeli so kralji in cesarji, katerim se je klanjal celi svet, in pred kterimi so trepetali celó oblastniki dežel. Kje so sedaj? „Prah si in v prah se boš povrnil“. — Strohnili so, segnjili in po njihovem prahu hodijo sedaj drugi. Tudi dandanes živijo kralji in cesarji, ktere svet občuduje in strahoma poslušá njihove besede. Kje bodo pa čez sto let? Spremenjeni bodo v prah, kterega veter semtertje ponese. Duša moja! Drugače kraljestvo pa je pripravljeno tebi. V tem kraljestvu ni minljivosti, marveč vse je večno. V tem kraljestvu boš gledal in vžival presveto Trojico na večno. Neizmerno razveseljivno ljubezen Jezusovo boš okušal večno. Prijaznost in ljubezen Device Marije in vseh svetnikov ti bo cvetela večno. Prekrasna lepota raja nebeškega bo ostala večno. Duša tvoja bo vekomaj vživala popolno veselje. Blaženost

slehernega uda bo večna. In ta blaženost se ne bo nikdar zmanjšala, tudi ne spremenila ali kdaj le za trenotek prenehala. Vse bo brez konca — večno.

1. O Bog! O neizmerna dobrota! Kako sladko me tolaži ta resnica. Nebesa so tedaj moj dom, moja dedščina, moje plačilo, moj slednji namen. Bog je tedaj zame vstvaril nebesa? Če ga zdaj častim in ljubim, prišel bo presrečni dan, ko se bodo zame odperla sveta nebesa. O pridi skoraj, zaželjeni dan, ob katerem bo moja lepota preseгла lepoto lune in solca; dan, ob katerem bom zagledal rajsko krasoto, objel in priserčno poljubil milega Jezusa, po katerem tako željno hrepenim! O srečni, presrečni dan! Ali te smem pričakovati? Upam, terdno se zanašam, da mi kedaj napočiš, ker Jezus sam te je meni obljubil.

2. Ako so pa nebesa moja, zakaj pa ljubim svet in to, kar je na njem? Zakaj žalujem v boleznih, ko vendar vem, da to bolno telo bo enkrat vživalo večno zdravje? Zakaj mi sercé vpada, kadar sem zaničevan, ko vem, da me bodo enkrat častili in ljubili vsi svetniki in nebeški duhovi? Moj Bog, žalostnim sercem spoznam, da sem bil dozdej za večnost slep, hrepenel pa sem le po zemeljskem.

III.

Slednjič je pa tudi celó potrebno, da ljubimo Boga iz celega serca in tako dosežemo svoj namen. Bog te je namreč vstvaril v svojo čast, in ta namen bo on tako gotovo dosegel, kakor gotovo je Bog. — Postoj in premišluj, duša moja!

1. Bog je neskončno dober, ob enem pa tudi neskončno pravičen. Duša moja! Vtisni si to resnico globoko v sercé. Bog je neskončno dober in zato ljubi in plačuje z večno krono leté, ki njega ljubijo in časté; Bog je pa tudi neskončno pravičen, zato večno sovraži in kaznuje nje, ki ga zapustijo in zoper njegovo sveto voljo ravnajo. Tako je Bog ravnal doslej in bo ravnal tako dolgo, dokler bo Bog, namreč — vekomaj. Ali umeš to, duša moja? — Dalje:

2. Bog kot neskončna dobrota vstvaril je nebesa in Bog kot neskončna pravica vstvaril je pekel. Duše, ki zdaj Bogú zvesto služijo, ljubile in častile ga bodo v nebesih vekomaj, in tudi on bo nje ljubil in poplačeval vekomaj; duše pa, ki so se v življenji od njega odvernile, sovražile in preklinjale ga bodo vekomaj in tudi on bo nje vekomaj čertil in kaznoval. V

nebesih bodo izvoljenci brez nehanja molili in častili milost in dobrotljivost božjo; v peklu pa bodo pogubljeni brez nehanja trepetali za voljo veličastva in pravice božje. Duša moja! Česa te uči ta resnica?

3. Bog bo nedvomljivo dosegel svoj namen. Kakor storiš, pospeševal boš božjo čast. Če sedaj na zemlji častiš in ljubiš Boga, boš tudi enkrat v nebesih častil in hvalil njegovo milost; če ti pa sedaj na zemlji ni mar za božjo čast, nehoté boš večno častil njegovo pravico v peklu.

Bog ima vsega v obilnosti. Ničesa mu ne moreš odvzeti, ničesa dodati. Njegova čast ostane enaka, če zveste svoje služabnike v nebesih poplačuje, kakor če zanikerne v peklu kaznuje. Vpri, duša moja, duhovno okó v odperta nebesa in oglej si neizmerne blagre, ktere izvoljeni tamkaj uživajo. Z nebes ozri se v pekel in oglej si brezkončno terpljenje, ki ondi pogubljene muči . . . Moj Bog, moj Bog! Pervo ali drugo zadelo me bo neizogibno. Večno bom živel, v nebesih ali pa v peklu, kajti po smerti je vse večno. Po smerti telesa bo moja duša Bogá ali večno častila ali pa večno preklinjevala, ljubila ali pa čertila, ker duša ne bo nikdar nehála, kakor tudi Bog nikdar ne

bo imel konca. Moje telo bo vživalo ali rajsko blaženost, ali pa peklenško terpljenje. Moje roké bodo ali v nebesih Jezusa objemale, ali pa v peklu gorele. Moje mesó in sleherni ud mojega telesa bo vžival ali plačilo v nebesih, ki mi je sedaj še nerazumljivo, ali pa bo terpel enako nerazumljivo kazen v večnem pogubljenji. Ktero si izberem? Oboje je v moji oblasti. Samo večno bo, kar enkrat volim. Moj Bog! Ljubil te bom zdaj na zemlji, da te bom ljubil in da me boš tudi ti ljubil v večnih nebesih.

1. Bom li prišel v nebesa? Prevažno vprašanje. Upam sicer, vendar nisem brez strahú. Ne vem sicer, če pridem v nebesa, vem pa, da je resnična Tvoja beseda, o Gospod, ki se glasi: „Kdor svojo dušo na tem svetu ljubi, zgubil jo bo; kdor jo pa sovraži, ohranil jo bo za večno življenje“. Svojo dušo ljubi on, ki streže poželjivosti, išče edino le lastno voljo, skerbno se ogiblje zaničevanja, čerti svoje sovražnike; sovraži jo pa tisti, ki stanovitno mertvi svoje teló, krotí svojo voljo, zaničevanje z veseljem prenaša in hudo z dobrim povračuje. — Kako sem jaz delal? O gorjé meni! Spoznam v lastno sramoto in nesrečo, da doslej svoje duše nisem sovražil. Kaj imam tedaj pričakovati?

2. Če dosežem svoj namen, dosežem nebesa; če ga pa zgubim, padem v pekel. O siromak, kako si bil slep, ker si tako malo skerbel za svoje zveličanje. Ali se ne spodobi, da v tem trenutku, če bi trebalo, dam življenje, samo da pridobim nebesa. Ali bi ne bilo záme bolje, da prelijem svojo kri, če tudi do zadnje kapljice, samo da odidem peklu? O neovergljiva resnica: Bolje je vse storiti in preterpeti, samo da človek doseže zveličanje in odide večnemu pogubljenju!

Ker je temu tako, toraj sklenem pred tvojim obličjem, o Bog, da hočem tako živeti, da dosežem svoj namen, in terdno sklenem tudi vse storiti, kar bom v teh duhovnih vajah spoznal, da služi temu namenu.

3. Toda kaj mi pomaga moj sklep? Koljkokrat sem že delal najlepše sklepe, boljši pa le nisem postal. Spoznam, da sem slab in da brez ptuje pomoči ničesa ne premorem. A kdo mi je dá? Ako mi ti, o Bog, ne prideš v pomoč, po meni je. Zatoraj se obrnem do tebe in iz globočine serca te prosim: Moj Bog! Moja največi dobrota in moje vse! Milostno mi odpusti vse zanikernosti in pregrehe, ne sodi me po svoji ojstri pravici, marveč sodi me po svojem neskončnem usmiljenji.

Ne povračuj mi po mojem zasluženji, marveč po svoji očetovski ljubezni. Razsvetli moj um, da spoznam, kako nujno mi je potrebno, da skerbim za svoje zveličanje. Vlij v moje revno serce novo milost, po kateri mi bo mogoče stanovitnemu ostati v svojih dobrih sklepih. Oče nebeški! Za nebesa si me vstvaril. In ti, Jezus Kristus, pretil si svojo sveto kri, da bi bil jaz zveličan. Tolažnik, sv. Duh, ti si me pa posvetil, da bi jaz prišel v nebesa! Zato upam in terdno se zanašam, da bo moja prošnja vslišana. Saj zahtevam le to, kar želiš tudi ti, namreč moje zveličanje.

II. Premišljevanje.

O namenu redovnika.

I.

Visokost mojega stanu tirja, da živim po svojem namenu in Boga po mogočnosti častim in ljubim. Duša moja! Ali poznaš visokost svojega stanu? Namen tvojega stanu je ta, da bi namreč Bogá na tem svetu častil in ljubil, toda popolniši od svetnih ljudi, na onem pa, da bi ga večno vžival, toda v višji stopnji mimo svetnih ljudi. — Postoj zdaj in prevdari prednosti svojega stanu.

1. Perva prednost je zagotovilo zveličanja . . . Duša moja! Ako vestno spolnuješ dolžnosti svojega stanú, zeló žališ Bogá, če le količkaj dvomiš nad svojim zveličanjem. Čuj, kaj pravi Jezus Kristus: „Sleherni, ki zavoljo mene zapusti hišo, brata ali sestro, očeta ali sina, ali njive, stoterno bo prejel in dosegel večno življenje“. Kdo je to obljubil? On, ki je neskončno resničen in zvest v svojih obljubah. Večna resnica — Bog sam je to obljubil. Ali si zamoreš misliti kaj bolj tolažljivega?

2. Druga prednost je svetost in zedinjenje z Bogom . . . Tisti dan, ko te je Bog poklical v red, poklical te je tudi k svetosti, in on tirja od tebe, da mu daruješ celo svoje sercé, vse misli in željé, da se v samoti svojega serca vedno in ljubeznjivo ž njim pogovarjaš in tesno ž njim zediniš. To želi, to zahteva Bog od tebe. Bog te je iz sveta poklical v tiho celico edino le za to, da bi dobil celo tvoje sercé v svojo last, da bi ga ogrel, ter napolnil s svojo ljubeznijo in si v njem pripravil tisto srečno stanovanje, v katerem boš ti ž njim, on pa s teboj večno prebival, zvezan z nerazvezljivo ljubeznijo.

3. Tretja prednost je visoka čast v nebesih . . . Med izvoljenimi sleherni vživa

toliko čast, da si ne želi več, ker v nebesih je vsako sercé nasičeno. Vendar je pa čast zveličanih v nebesih tako različna, kakor je svetloba solnca različna od male zvezde na nebu. Kar tisučerim zveličanim ni dano, čaka tebe, pripravljeno je tebi: „Ako hočeš biti popolnoma, idi, prodaj vse, kar imaš in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj“. Misli si, duša moja, majhnega, nezmožnega kraljeviča v zibeli. Ne zavé se še svoje časti, slave in sreče, ki ga čaka; drugi vse to poznajo in otroka zavidajo, kajti ta otrok bo enkrat podedoval mogočno kraljestvo. Še nekoliko let in deržal bo kraljevo žezlo v svoji desnici; na glavi se bo svetila zlata kraljeva krona, vžival bo vesele dni. — O da bi ti imel bistreje oči, ti bi cenil svoj stan više, kakor svetni ljudje cenijo stan kraljeviča; kajti njegovega kraljestva bo enkrat konec, tebe pa čaka mogočno kraljestvo, ki ima obstanek na vekomaj. Še malo let, in nebesa bodo tvoj sedež. Deviška krona ti bo kinčala glavo in med božjimi izvoljenci boš vžival posebno čast in slavo, proti kateri je pozemeljska čast to, kar blato do drazege zlata.

1. Usmiljeni Bog me je odločil od sveta in me povabil v sladko samostansko samoto, in sicer zato, da bi njega častil in ljubil, in sicer v večji meri, kakor ga ljubijo in časté svetni ljudje; v večnosti pa da bi ga vžival, in sicer v viši meri mimo svetnih ljudi. Namen mojega samostanskega življenja je ta, da bi stopil v prav serčno prijateljsko zavezo z Bogom; jaz naj bi ljubil njega, on preserčno mene, in ljubezen, prižgana na zemlji, naj bi gorela v večnosti brez konca. O kolika prednost, kolika milost! Kdaj jo bom začel vredno ceniti? Moj Bog in moj Gospod! Nebó in zemlja naj brez nehanja hvalita tvojo neizmerno dobrotljivost in miloserčnost.

2. Res velika je ta milost, vendar kako malo hvaležen sem bil zánjo! V pohlevnosti bi moral biti že tako vterjen, da bi zamogel vse zopernosti prenašati brez najmanjšega notranjega nepokoja. V ponižnosti moral bi bil že tolikanj napredovati, da bi vsaktero zaničevanje zamogel terpeti s krotkim srcem. V pokorščini bi moral biti že tako izurjen, da bi več ne poznal lastne volje. Moje sercé bi moralo plamteti tiste ljubezni, ki se Boga oklepa noč in dan. — To zahteva od mene redovni stan. Kako pa sem napredoval v teh

čednostih? Duša moja, pomisli, morda še nisi resnobno pričela?

II.

Tudi ljubezen, s katero me Bog na poseben način ljubi, tirja od mene, da živim po svojem slednjem namenu in Boga iz vsega serca ljubim in častim. To ljubezen je Bog jasno pokazal, ker te je poklical v redovni stan. Da to ljubezen bolje spoznaš, pomisli:

1. Bog te je poklical v redovniški stan, ne da bi bil on záse iskal kakega dobička . . . Nisi ti izvolil Boga in se iz ljubezni do njega posvetil redovnemu stanu, marveč on te je izvolil in poklical. Jezus je rekel svojim aposteljnóm: „Vi niste mene izvolili, marveč jest sem vas izvolil“. Perva misel na redovni stan, prvi nagibi, ki so te zanj vnemali, serčnost, da si se odtergal od sveta in od vsega, kar je njegovo, tista moč, s katero si premagal skušnjave in razne zapreke: vse to je prišlo od Bogá, božja milost je to storila. Da si, kar si, da si redovnik, to ni tvoje delo, marveč delo božje. Da si redovnik, kakšen dobiček je to za Bogá? Bog je neskončno bitje, tudi njegova čast je neskončna in ostane neskončna, če si ti redovnik ali sveten človek, če boš zve-

ličan ali pogubljen. Kdo drugi je toraj Bogá nagnil, da te je poklical v redovni stan in te otel zapeljivosti svetá, če ne njegova ljubezen?

2. Bog te je poklical v redovni stan brez tvojega zasluženja Mnogo je med svetom ljudi, ki so te milosti vredniši od tebe. Na stotisoče jih je, ki bi s to milostjo več dobrega storili, kakor storiš ti, in bi bili Bogú bolj hvaležni, kakor si ti. Akoravno pa je to Bogu dobro znano, vendar je, pustivši vse druge, le tebe potegnil iz nevarnosti potopa.

3. Bog je tebe poklical iz sveta, dasiravno bi bil več časti prejel, če bi bil pustivši tebe, druge pozval v red a) Mnogi svetni bodo pogubljeni, ki bi se bili zveličali, da je Bog mesto tebe nje poklical v redovni stan. b) Drugi bi bili postali svetniki in njihova svetost bi bila zeló povelečevala božjo čast, ako bi jim bil Bog podelil tisto milost, ki jo je dal tebi. Vse to je bilo znano Bogú, vendar je izmed tisučev le tebe pogledal z milostnim očesom, ter te iz nevarnosti pripeljal v varno zavetje.

1. O kako velika, o Bog, je tvoja dobrota in milost! O koliko si storil, da bi me pripeljal do mojega zadnjega cilja in konca in

me deležnega storil tiste nerazumljive mi časti, katero si záme pripravil v nebesih! — Koliko vredniših ljudi si pustil v nevarnosti! S to milostjo podperti bi bili storili več dobrega, kakor jaz; hodili bi bili po poti popolnosti, ktere jest niti nastopil nisem. Vendar se nisi nánje ozerl, le mene si izbral in izvolil. O prečudna ljubezen! Moj jezik je pač preslab, da bi te za toliko milost zamogel spodobno častiti in hvaliti.

2. Gorjé meni! Visok je moj namen, in milost poklica v redovni stan je neprecenljiva. Kje pa je moja hvaležnost? O koliko je ljudi med svetom, ki z dobrovoljnim srcem spolnujejo težka povelja svojih terdih in ojstrih gospodarjev; jaz pa — redovnik — spolnujem lahke dolžnosti z nevoljo. O koliko je kristjanov, ki previdnosti božji vdani voljno terpé vbožtvo, obrekovanje, zaničevanje, dá celó preganjanje; jaz pa, ki imam na razpolago mnogo več pripomočkov, padem tolikokrat pod majhno težo vsakdanjih zopernosti! Koliko je med svetom pobožnih duš, ki se kljub svetnemu hrupu prijazno pogovarjajo z Bogom v seréni molitvi in premišljevanju; jaz pa v svoji samostanski samoti živim ves razmišljen in raztresen. Moj Jezus, ljubi moj

Jezus! O kako zeló si užaljen, ko vidiš, da tolika milost obrodi v meni tako malo sadú, manj sadú, kot v kterikoli duši, ktera, živeča med svetom, nima polovico teh milosti. Bojim se, da se nad menoj dopolnijo tvoje besede: „Pervi bodo zadnji, zadnji pa prvi.“

III.

Slednič je pa tudi skrajno potrebno, da po svojem namenu živim in Boga iz celega serca ljubim in častim. Pomisli še enkrat, da je tvoja sveta dolžnost, Boga bolj popolnoma častiti in ljubiti, kakor ga ljubijo in častijo svetni ljudje. Ta dolžnost je od Bogá naložena sleherni redovni osebi. Če te dolžnosti ne spolnuješ, kaj meniš, kako bo s tábo? Slabó, duša moja. Slabó bo záte, če te bo Bog sodil po svojem usmiljenji, še slabeye, če te bo Bog sodil po svoji neskončni pravici.

1. Če te bo Bog sodil po svojem usmiljenji, prišel boš v nebesa šele po dolgem terpljenji in očiščevanji v vical, v nebesih pa boš prejel nižji sedež. — Bog je namreč redovniku pripravil v nebesih častitljivši sedež, obilniši veselje in večo čast. Ako se pa z mlačnim življenjem nevrednega storiš božjih namenov, odvzel ti bo Bog vse prednosti in jè podelil

drugim, vrednišim, n. pr. revni, pa pobožni dekli, bogaboječi vdovi, ali pa hrabri devici, ki se je skušnjavam stanovitno vstavljala in Bogú celi čas življenja zvesto služila. Zasedla bo častitljivi sedež, ki je bil pripravljen tebi. Rekel sem tudi, da šele po dolgem očiščevanju v vicah znaš priti v nebesa, a prejel boš manjše plačilo, vžival manjšo čast. Zakaj? Zato, ker je neovergljiva resnica, da mlačni redovnik stori odpustljivih grehov brez števila, nasledek teh grehov pa so vica. Pomisli sedaj, kako dolgo boš moral terpeti v vicah. Bolj dolgo, ko živiš, daljši bo v vicah tvoje terpljenje, in sicer, če te bo Bog sodil po svojem usmiljenji.

2. Če te bo pa sodil po svoji pravici, potem gorjé tebi. Pogubljenje je gotovo in sicer strašnejši od pogubljenja svetnega človeka. Pogubljenje, pravim, je gotovo. Zakaj? — Zemlja, pravi Bog, namočena večkrat z dežjem, ki pa ne rodi sadu, je najbliža prokletstvu. Ktera je ta zemlja? Duša moja, ta zemlja si ti. O koliko dobrih misli ti je hodilo na um. O koliko dobrih željá se je zbudilo v tvojem sercu! Koliko lepih prilik se ti je ponujalo! Koliko si prejemal krepkih milosti in pomočkov, kateri, da si je zvesto rabil, bi te bili

spravili na visoko stopnjo popolnosti in svetosti. Toda žal! Pričakovani sad se ne kaže nikjer. Kaj bo toraj s tábo? Nerodovitna zemlja zapade prokletstvu.

Tvoje pogubljenje bo pa tudi strašnejši od pogubljenja svetnega človeka. Bolj ko Bog človeka na tem svetu ljubi, hujši ga sovraži na onem, ako se je nevrednega storil njegove ljubezni. Čem obilniši milosti Bog človeku na tem svetu deli, tem strašnejši ga na onem kaznuje, ako je človek zlorabil njegove dobre. Da je temu takó, priča sv. Pismo. Slušaj in prevdari žuganje božje: „Gorjé tebi, Korocajn, gorjé tebi Betsajda! Zakaj ko bi se bili v Tiru in Sidonu godili čudeži, ki so se pri vas godili, že davno bi se bili spokorili v ojestrem oblačilu in pepelu. Povém vam pa tudi: Ložji se bo godilo ob sodnem dnevu Tiru in Sidonu, kakor vam“. Mat. 11, 23. Zakaj žuga Bog tema mestoma s pogubo? Zato ker prebivavci niso sodelovali z milostimi, ki so je od Boga prejeli. Tudi ti redovnik si podoben prebivavcem teh mest, zato veljá žuganje tudi tebi.

Ako bo toraj Bog sodil po svoji pravici, tedaj ostane resnica neovergljiva: da bo redovnik prišel ali visoko v nebesa ali pa globoko v pekel. V sredi redovnik m a l o k d a j ostane.

1. Moj Bog, zopet nastane záme važno vprašanje: Ali bom izveličan? Ali pridem v nebesa? Upam sicer, da me ne teži jarem smertnega greha, ali to zadostuje svetovnemu človeku, meni ne. Dokler se moja ljubezen do Bogá bolj ne vname, dokler moja molitev ne bo bolj goreča, dokler svojih počutkov ne dobim bolj v oblast, toliko časa se ne smem preveč zanašati na svoje zveličanje. Brez števila duš terpi v peklu, ki niso bile v življenji kar nič mlačniši od mene; a ravno zato, ker so bile mlačne, odtegnil jim je Bog svojo pomoč in pogubile so se. Kaj mene zadene, tega ne vem; to pa, ljubi Jezus, spoznam, da radi svoje velike mlačnosti nimam nič dobrega pričakovati.

2. Kako dolgo pa še ostanem tako malomaren? Moj Bog, moj Bog! Preveč let sem mlačno živel, preveč milosti zanemaril, lepih prilik zamudil! Skrajni čas je, da se zdramim in serčno lotim prevažnega opraviła svojega izveličanja. Zdaj, to uro hočem začeti, ljubi moj Jezus!

3. Bodem pa li zamogel Boga precej popolnoma ljubiti? Mogoče je to. Precej ga zamorem popolnoma ljubiti ter v tej ljubezni do smerti ostati. Zotoraj ti, o Bog, darujem celo svoje

sercé in preserčno želim, da bi zamogel imeti tisto ljubezen, ki jo imajo angeljci in svetniki v nebesih, ker ž njo bi rad nadomestil, kar sem zamudil. V znamenje svoje popolne ljubezni terdno obljubim, da hočem vse storiti, kar bom v teh dnevih spoznal, da je tebi prijetno. Samo milo te prosim, o Jezus, ohrani mi to ljubezen in vnemaj jo bolj in bolj!

III. Premišljevanje.

Kdor želi doseči svoj namen, ne sme svojega serca vezati na stvari.

I.

Kdor zgubi smer svojega življenja, zgubi jo ali zato, ker je svoje serce preveč vezal na zemeljsko, ali pa, ker se je preveč plah odtegoval od nje. Dve poti ste, ki peljete v pogubljenje. — Perva pot je zložnost in poželenje, blago in bogastvo, čast in slava. Oboje je silno nevarno. Oboje slepi človeka, da se poslužuje pripomočkov, ki so žaljivi za Boga; to pa ga spravi s pota, ki pelje do pravega namena. — Druga pot so bolezni, vboštvo, pomanjkanje, preziranje, zaničevanje in preganjanje; če človek to preveč premišljuje, postane

otožen, otožnost pa ga odvrtačuje od Boga in pahne v pogubljenje. — Ako ti je res mar, da bi se zveličal, skerbi da svoje serce ohраниš sredi teh dveh poti; to je, tvoje serce naj bo voljno za dobro in slabo. Dobro in najljubše mora opustiti, ako ti opovira zveličanje, nasproti mora hudo in zoperno dobrovoljno sprejeti, ako pospešuje zveličanje.

1. Najvikša oblast božja tirja od tebe, da opustiš vse, kar ti je prijetno in ljubo, če ti je pa kamen spotike v skerbi za zveličanje. Nasproti pa voljno sprejmi vse zopernosti, da so le sredstvo za zveličanje . . . Dolžnost tvoja na zemlji je: Boga popolnoma častiti in ljubiti. To pa le tedaj storiš, če njegovo voljo popolnoma spolnuješ; to se zgodi, če dobro in hudo, zdravje in bolezen, srečo in nesrečo, češčenje in zasmehovanje, ljubezen in preganjanje sprejemaš z enako dobrovoljnim sercem. Premisli duša moja dobro to resnico.

Kako naj človek Bogu služi, to določevati ne gre človeku, marveč Bogu. Duša moja, tvoja dolžnost je, da Bogu tako služiš kakor on hoče, ne pa kakor bi se tebi zljubilo. Bog je tvoj Gospod, ti pa si njegov služabnik. Gospodu gre vkažovati, slugi pa vbogati. Ta prelepi red spolnuje se v nebesih

natanjko. Tam sedijo nekteri angelji okrog sedeža božjega veličastva in hvalijo Boga neprenehoma ter ga časté in molijo; drugi ljudi varujejo na zemlji, in sicer eni mogočne kralje, eni pa od vsih zapuščene siromake. Vsak angelj je zadovoljen sè svojim opravilom, in služi toraj Bogu po načinu od njega mu odločenem. Ako ima Bog to neomejeno oblast v nebesih, je mari nima tudi na zemlji. Ker ga v nebesih vsi duhovi natanjko vbogajo, ali ni tudi naša sveta dolžnost vbogati ga, in toraj vse sprejeti, karkoli nam pošilja?

2. Oblast božja je neomejena, to pač veruješ. Če pa to veruješ, nehote moraš priznati, da njemu gre tudi določevati, kako naj mu služiš. Bog je stvarnik, ti pa si njegova stvar. Ali pa sme stvar ukazovati svojemu stvarniku, in kerčiti njegovo oblast? Lončar stori s posodo, ki je njegovo delo, kar se mu zljubi. Postavi jo, če hoče, na mizo, verže jo pa tudi tje v kot, ali celo v kakšno grapo; lončar hrani v posodi, ali najimenitniše ali pa najslabše reči, in če jo zdrobi na majhne košččke, kaj more posoda zato? Ako sme lončar s posodo, katero je sam naredil, ki je toraj delo njegovih rok, storiti, kar hoče, ali bi Bog ne smel enako storiti s človekom, ki

je ravno tako delo njegovih rok? — Duša moja! Bog sme pač s človekom storiti, kakor mu je ljubo in drago. Bog te pokliče v stan, v ktere ga hoče, in postavi v razmere, v kakoršne hoče, ti pa si dolžan njega častiti in ljubiti, bodi stanu ktere g akoli in v razmerah ktere h koli.

3. Bogu služiti po načinu od njega odločenem, pravi se Boga popolnoma častiti in ljubiti ter skrbeti za dosego svojega namena. Kar v to ne spada, je prazno, nehvaležno. Če ti je delo odločeno, stori ga zvesto, iz čiste ljubezni do Boga, in če ga tako storiš, služiš Bogu, kakor on hoče. Če v sercu čutiš suhoto, če se skušnjave budijo in te obhaja žalost, terpi iz čiste ljubezni do Boga, in če tako terpiš, služiš Bogu po njegovi volji. Če oboliš in terpiš pekoče bolečine, terpi iz čiste ljubezni do Boga, in s tem boš služil Bogu po načinu njemu najljubšem in se bližal svojemu namenu z najboljšim vspehom. Kolikor več namreč terpiš iz čiste ljubezni do Boga, toliko več storiš za svoje zveličanje; nasproti pa, kolikor bolj se vpiraš terpljenju, in se braniš piti kelih britkosti iz čiste ljubezni do Boga, toliko manj skerbiš za svoje zveličanje.

1. Ti, o Bog, si moj najviši Gospod in moja največa dobrota. Tebi gre ukazovati, meni pa vbogati. Spoznam, živo spoznam, da je moja sveta dolžnost, služiti ti po načinu od tebe mi odločenem. Spoznam pa tudi tvojo neomejeno oblast, in jo molim v ponižnosti svojega duha. Gorje svojeglavcu, ki ti hoče služiti ne po tvoji, ampak po svoji volji! Poniževaje tebe, povzdiguje sebe. Sebe dela gospoda, tebe pa služabnika. Kdor tako dela, kakšno plačilo sme upati? Kaj pravim plačilo? Ne plačila, marveč najstrašnejše kazni se ima nadjati.

2. Jeli mogoče, o Bog, da bi te ktere osebe hotele po svoji, ne pa po tvoji volji častiti in ljubiti? Žalibog, da tacih oseb je obilo! Žalibog, da tudi jest spadam med nje. Sramujem se sicer, ali resnico moram priznati. Želim sicer častiti in ljubiti te, toda kako dolgo? Dokler sem zdrav, bolan ne več. Res, da želim častiti in ljubiti te, toda kdaj? Kadar tudi drugi mene častijo in ljubijo, zaničevan ne več. Želim častiti te in ljubiti, pa kako dolgo? Dokler veselje uživam med molitvijo in premišljevanjem; kakor hitro se pa suhota loti serca in temota duha, popustim molitev in se vdam skušnjavam. Vsaj dosih-

mal sem bil tako nespameten. O moj Bog, podpiraj me sé svojo mogočno milostjo, da se dalje ne bo tako godilo!

II.

Previdnost božja zahteva, da dobro in hudo, srečo in nesrečo sprejemaš z enako dobrovoljnim srcem . . . Težko je zveličanje doseči, če ne odtergaš svojega serca od zemeljskega; a enako težko ga je doseči, če sercé odtegneš od vsega pozemeljskega. Da boš to resnico bolje razumel, premisli:

1. Bog je vsegaveden, zato so mu znani najizdatniši pomočki za tvoje zveličanje . . . Vsa sredstva pospešujejo tvoje zveličanje: zdravje namreč in bolezen, čast in zaničevanje, služba zaničevana, kakor častna, sreča in nesreča, da se jih le prav poslužuješ. — Povej mi pa, če moreš, kaj je za te varniši na potu zveličanja, bolezen ali zdravje, slava ali zaničevanje, sloveča služba ali poniževalna? — Odgovoriti je težko, pa zakaj? Ker ti, ne jest, in nobeden človek ne ve tega; Bog je to sebi prideržal.

2. Bog je brezmeren ljubezen, in zato vselej odloči najizdatniši pomoček za zveli-

čanje tisti duši, ki se da vladati njegovi previdnosti . . . Kar je mati otroku, ktereга ljubi kakor punčico svojega očesa, to je Bog duši. Mati, ki otroka ljubi, ne da mu strupa; bo li Bog kaj škodljivega poslal tisti duši, ki se mu da vladati in voditi? Da Bog tega ne stori, zanesi se duša moja. To je resnica, ktere nihče ovreči ne more. — Če te toraj Bog z boleznijo obiše, zanesi se, da bolezen je najboljše sredstvo za tvoje zveličanje; če pripusti, da si zaničevan, je zaničevanje najzdatniše sredstvo, in če ti pošlje suhoto v serce, zanesi se, da suhota je najboljši pomoček za tvoje zveličanje.

3. Bog je vsegamogočen, in kot tak pripeljal bo dušo do slednjega namena, če se mu le da voditi . . . Povej duša moja, ali more kdo Boga zaderževati od izpolnjevanja njegove volje? Ne angelj, ne človek, pa tudi nobena peklerska niti nebeška moč ne more Boga zaderžati, da bi svoje volje ne izpeljal; edini, ki to more, si ti duša, in ga res takrat zaderžuješ, kadar mu ne pustiš, da bi te vodil po svoji volji. Če si v previdnost Božjo popolnoma vdana, o srečna, trikrat srečna duša; ti boš svoj namen tako gotovo dosegla, kakor je gotova resnica, da je Bog, in da je Bog

vsegaveden, vsegamogočen, da je Bog neizmerna ljubezen.

1. O kako tolaživna je za me ta resnica! Moj voditelj je neskončno moder, toraj mi vselej voli najpripravniše pomočke za moje zveličanje. Ljubi moj me ljubi, in zato mi zaporedoma ponuja najizdatniša sredstva. Moj vladar je vsegamogočen, in zato me varuje sleherne nevarnosti, če se mu le popolnoma izročim. Ker to veselo resnico spoznam, bom li dvome in strah zaradi zveličanja še redil v sercu? Ne, ne, o moj Bog! Vsega, brez najmanjšega prideržka izročim se v naročje tvoje previdnosti, saj spoznam, da v nebesih me hočeš imeti, in sicer k visoki časti povzdignjenega. Res velika je tvoja ljubezen, pa tudi moje upanje je veliko. Ti si moj Oče, in po svoji očetovski ljubezni me boš pripeljal k sebi.

2. Moje upanje je res veliko, je li tudi opravičeno? Večno zveličanje smejo le tiste duše upati, ki tebe, o Bog, časte in ljubijo, ki ti služijo, ne po svoji, ampak po tvoji volji, in ki se dadó od tebe vladati in voditi. Sem li tudi jest med temi srečnimi? Moje srce je različno od serc teh srečnih. Kadar me ljudje

hvalijo, o koliko veselje čuti moje serce; nasproti pa koliko žalost, kadar me grajajo. Kadar mi gre po volji, o kolika zadovoljnost me obhaja, nasproti pa, kolika nezadovoljnost in nepoterpežljivost, kadar mi ne gre, kakor si želim. O Jezus, usmili se me! Daj mi novo serce; tako serce mi podari, ki te bo ljubilo, kakor zaslužiš ljubljen biti, in kakor je moja sveta dolžnost te ljubiti, sicer je moje zveličanje v veliki nevarnosti.

III.

Da naj dobro in hudo, srečo in nesrečo z enako dobrovoljnim srcem sprejemaš, zahteva tudi pravica božja . . . Ako se ne izročiš pravičnosti božji in ne sprejmeš pomočkov, ki ti je Bog za zveličanje ponuja, pravica božja ti je za petami, in veš kaj se bo zgodilo? Hudo za hudim te bo zadevalo, in sicer eno huje od družega. Pomisli toraj dobro!

1. Duša, ki se ne izroči božji previdnosti, terpi veliko več od one, ki se jej popolnoma izroči . . . Če misliš, duša moja, znebiti se od Boga poslanih težav, ki so toraj najboljša sredstva za tvoje zveličanje, motiš se zelo, ker bolečine, preziranje, zaničevanje in skušnjave, boš terpel, hoté ali nehoté. Če težave voljno

terpiš, Bogu dopadeš in storil te bo močnega, ter ti tudi dal novih milosti, ki bodo njegov jarem osladile in njegovo breme polajšale, da boš težave in bridkosti tu na zemlji lahko terpel, po smerti pa prejel in vžival neskaljivi mir. Ako pa z nejevoljo terpiš, ne dopadeš Bogu, in on te ne bo okrepčeval in tolažil, pa tudi obilniših gnad ne boš prejel, in kaj se bo zgodilo? Pod težo križev in nadlog boš opešal, in slednjič boš zapravljal celó zveličanje.

2. Visoka stopnja nebeške časti, ki je tvoj cilj in konec, je za večno zgubljena . . . Visoko stopnjo nebeške časti doseči je nemogoče, razun s pomočki, ktere Bog odloči. Če toraj dobro in hudo ne sprejemaš z enako dobrovoljnim srcem, zastonj delaš, kar delaš za zveličanje, ker ne boš ga dosegel v tisti stopnji, v kateri ti je kot redovniku odločeno.

3. V nevarnosti je pa tudi zveličanje nižje stopnje . . . Zakaj? Zato, ker duša, ki se Bogu ne izroči, pade v mnoge in hude skušnjave. Kaj na primer, ne stori s tako dušo nejevolja in jeza? Kaj žalost in maloserčnost, in kaj še le napuh in svojeglavnost? Kakšen je sad hudega nagnjenja, ktero Bogu vdane duše komaj premagujejo? Da se hudo nagnjenje zmaga, treba je posebne pomoči; meniš

pa, da bo Bog to pomoč dal tisti duši, ki se mu noče izročiti, ktera pripomočke, ki je njej pošilja, z nejevoljo zametuje in ki noče Boga za svojega, in sicer za svojega najvišjega Gospoda spoznati? Kdor to upati more, naj le upa, a gleda naj, da ga to upanje, ki nima zanesljive podlage, ne bo vkanilo.

1. O kolike nevarnosti vidim za svojo dušo! O kako zatemnjen je moj um in kako popačena moja volja! Bolezni in njih bolečine so največe hudo v mojih očeh, v tvojih pa, o Bog, so najboljše sredstvo za moje zveličanje. Zasramovanje in zaničevanje štejem v najhuje zló; ti pa, o Bog, ga imaš za najboljše sredstvo, s katerim se doseže najviša stopnja zveličanja. Skušnjave, pravim tolikrat, bodo vzrok mojega pogubljenja; ti pa praviš, da ravno skušnjave pridobé mi največe zasluženje za nebesa. — Moje in tvoje misli, o moj Bog in Gospod, so si v nasprotji. Kje pa je vzrok tega? O kaj prašam! Vzrok je v meni. Moj um je otemnel, in zato se tako motim. Moja volja je oslabela, in zato želim, kar zame ni dobro. Mesenost, svetna čast in slava, pokorščina po moji volji, skratka, kar je škodljivega za moje zveličanje, po tem

želi moje serce. Slab sem res, o moj Bog! Najškodljivši strup za mojo dušo pijem, najboljša zdravila pa zametujem.

2. Kaj li naj začnem? Dvojega mi je, kakor spoznam, silno treba. Pervo je, da tebe, o Bog, častim, ljubim in ti služim, ne po svoji, ampak po tvoji volji; drugo pa, ker te prav častiti in ljubiti ne morem, dokler po svoji volji delam, da se tebi čisto in popolnoma izročim, in se poslužujem tistih sredstev, ktere mi tvoja dobrotljivost ponuja. Ako tega ne storim, nikdar te ne bom prav ljubil in toraj tudi ne svoje duše zveličal. — Ker je temu tako, odpovem se toraj vsemu posvetnemu. Svoj um in svojo voljo izročim tebi popolnoma. Čast in zasramovanje, bolezen in zdravje in pokorščina moji slabi volji še tako zoperna, vse to mi bo enako ljubo. Terdno kakor najbolj morem, sklenem tebe, o moj Bog, ljubiti in ti tudi služiti ne več po svoji, ampak po tvoji volji. To želim in hočem zvesto spolnovati vsa leta, vse dni in ure in vsak trenotek do tistega srečnega dneva, ko se bom s tabo sklenil in zedinil za celo večnost.

3. Tako čista in popolna izročitev, o kolika sreča! To ravno je začetek in podlaga svetosti, to je tista ravna pot, ktera pelje k Bogu,

in ki siromaškega človeka zedini ž njim, z neskončnim bitjem. — To veliko srečo, ki se edina sme sreča imenovati, spoznam; spoznam pa tudi svojo preveliko slabost in globoko v meni vkoreninjeno nagujenje do posvetnega. Sè svojo močjo ni mi mogoče vresničiti mojih želja, le tvoja vsemogočnost more jih v meni doveršiti. Zato o Jezus, zdihujem iz globočine serca k tebi. Odvzemi mi vso ljubezen do stvari in do vsega, kar mi moti serce! Vzemi moje serce popolnoma v svojo oblast, da ne bom družega želel, razun tebi dopasti in se ne bal družega, kakor še kdaj zgubiti tvojo ljubezen! O Jezus! O sladki, o usmiljeni Jezus, usliši me!

II. Dan.

Namen sledečih premišljevanj je:

1. Da bi razsvetljen z lučjo sv. vere spoznal hudobijo greha. 2. Da bi spoznal hudobijo in število lastnih grehov, storjenih do današnjega dne, in da bi je po moči obžaloval ter objokoval, in 3. da bi terdno sklenil vse hudo in celó smert raje terpeti, kakor še kdaj smertno grešiti.

I. Premišljevanje.

O grehu angeljev in prvih starišev.

Koliko hudo da je greh, priča kazen, ki je angelje zadela. — Stavi se duša moja nazaj v preteklost, v čudopolno dobo, ko je Bog angelje vstvaril. Kdo je bil srečnejši od teh blaženih duhov! Njih lepota bila je tolika, da noben človek bi je ne bil mogel gledati, da bi precej ne oslepil, ali celó umerl za preobilnim veseljem. Angeljev modrost je bila tako posebna, da je Salomonova v primeri ž njo nevednost. Njih bistvo bilo je táko, da so bili prosti vsake, tudi najmanjše slabosti, in njih stanovanje tako prijetno, da se ne da

opisati, pravi sv. Avguštin; nebesa namreč so bila njih stanovanje. Veliki so natorni darovi angeljev, še večji so darovi milosti božje. — Boga so popolnoma spoznali in ga plamteče ljubili, in prijaznost med Bogom in njimi bila je tolika, da je naš um celó umeti ne more; in kaj bi ne bila, saj so bili tesno zedinjeni z njim. — Te dobrote so angelji zlorabili, Bogu niso hoteli služiti po njegovi volji, grešili so in zapadli kazni. Zberi duša vse svoje moči, in premisli prežalostne okoliščine te kazni.

1. Kazen vzela je angeljem vse dobro . . . Naglo ko blisk spremenili so se najlepši duhovi v najostudniše pošasti; otroci tiste ljubezni, ki je le Bogu lastna, postali so otroci večne jeze božje, in v trenutku greha bili so pahnjeni z nebeške visokosti v brezdno peklenškega ognja.

2. Kazen izlila je vse hudo nad angelje . . . Nesrečni angelji navezani so na pekel in terpijo muke, kakoršnih si ti še misliti ne moreš. Nesrečne terpinči spomin, spominjaje jih zgubljene sreče, ktere ne bodo nikdar več dosegli. Um jih terpinči, ker spoznavajo bistvo zgubljene sreče, pa tudi bistvo nesreče, ki je nje zadela, in ktere se ne bodo nikdar iznebili. Nesrečne terpinči tudi volja; spoznavajo namreč, kaj je pravo in dobro, ktero pa hoteti več ne

morejo. Z eno besedo, nesrečne angelje terpinči sleherna moč, s katero jim je bilo mogoče vzdržati si podeljeno srečo.

3. Kazen angeljev je bila brez usmiljenja . . . Ako bi bil Bog nesrečnim angeljem dal le nekoliko odloga, spoznali bi bili svoj greh ter ga obžalovali, in začeli bi bili Boga ljubiti, kakor so ga ljubili pred grehom. Ali pravica božja jim te sreče ni naklonila, marveč v trenutku, ko so grešili, zadela je nje jeza božja in kazen.

4. Kazen angeljev je brez vsega upanja, da bi se kdaj zopet spravili z razžaljenim Bogom . . . Nad 4000 let goreli so že nesrečni v peklu, ko je Jezus prišel na svet, da bi greh zaterl in zanj zadostil pravici božji. Ali meniš, da kazen angeljev je zato nehala? Usmiljeni Jezus, ki je toliko solz točil zavoljo hudobnega mesta Jeruzalemskega, ni ne ene solze pretočil v prid zaverženim angeljem. Preljubeznjivi Jezus, ki je vso svojo kri prelil za svoje sovražnike, ni ne ene kapljice daroval v prid in tolažbo zaverženim angeljem. Greh angeljev trajal je en trenotek, njegova kazen je pa večna.

Postoj zdaj, duša moja! V mislih stopi doli v ognjeno ječo, ter pomisli, kolikor živo

moreš, nesrečo zaverženih angeljev . . . Njihova nekdanja prelepa podoba je zdaj tako ostudna, da je ni pogledati, njihovo terpljenje je toliko, da ga človevški um ne more umeti. Za tem pomisli, kdo so te pošasti. Te pošasti so bile prej najlepši duhovi, otroci večnemu Bogu čez vse ljubi in najizverstniši delo božjih rok, prebivavci so bili in kinč raja nebeškega. Kaj je, duša moja, angelje pahnilo v tako siročino? Duša moja! Ravno ta strašanska sprememba živo ti kaže hudobijo greha. En sam trenotek, ena sama misel, en sam greh nepokorščine je vzrok vse te siročine. Zavaljo enega samega greha gorijo nesrečni že nad 5000 let, in bodo goreli celo večnost. — Kaj misliš, kdo je sklenil to neusmiljeno sodbo? Bog jo je izrekel. Toraj Bog? Strašanska resnica! Tedaj ali Bog ni brezkončna modrost, pravica in usmiljenje, ali je pa greh tako neizmerno hudo. To, to zadnje, duša moja, je pravo. Greh je neskončno hudo.

1. Moj Bog! Moja največa in edina dobrota? Kaj li bi najprej občudoval? Ali tvojo oestro pravico, katero si tako živo nad angelji pokazal, ali pa tvoje usmiljenje, katero me je dosihmal tako milo objemalo? Najplemenitniši

duhovi, tvoje najlepše podobe, stvari tebi nad vse ljube, grešile so le enkrat in zavoljo enega greha zaverigel si je večno; jest pa zemeljski prah grešil sem 10- 20- 30- 40- 50-, celó 100krat in prizanesel si mi milostljivo. Tvoje veliko usmiljenje in prizanesljivost tvojo sem zlorabil, kajti, odpustil si mi toliko grehov, in še nisem jenjal grešiti, grešil sem zopet 20- 30- 50krat. Tudi te grehe si mi milostno odpustil, in še zdaj me sè svojim očetovskim očesom milo gledaš in svoje milostljive roke ponujaš v pomoč. — O vi angeljski duhovi in vsi izvoljeni božji! Ozrite se na me, glejte in občudujte usmiljenje božje, razodeto nad menoj! Kolikor grehov sem storil, toliko vidite dokazov božje prizanesljivosti in njegovega usmiljenja nad menoj. Kar jest ne morem, storite vi! Hvalite, častite in povelečujte svojega in mojega Boga!

2. Ali ravno to usmiljenje napolnuje moje serce z grenko žalostjo. Boga, ki me bolj ljubi, kakor je ljubil tisuč najplemenitniših duhov, njega sem razžalil. Razžalil sem njega, ki me je milostno varoval vkljub tolikim mojim hudobijam; Boga sem razžalil, njega čisto ljubezen, ki me večno ljubiti želi. O kako si se upalo, prederzno serce, žaliti toliko dobroto in

jo zaničevati? Moreš li misliti na tako velike hudobije, da bi tvoje oči ne točile solze serčne žalosti? O Jezus! Zdaj spoznam svoje pregrehe, živo jih spoznam, pa tudi serčno obžalujem.

II.

Koliko hudo je greh, priča kazen, ki je zadela perve stariše. — Veče blaženosti ni bilo pod nebom in je ne bo mimo blaženosti naših prvih starišev.

1. O kako prijetno je bilo njih stanovanje! V prelepem rajju ni bilo ne mraza, ne vročine, dežja, ne vetra; zlato solnce je vedno sijalo. Trud ni bil znan, drevje je rodilo najokusniši sad in zemlja je v obilnosti rodila brez težavnega obdelovanja.

O kolika je bila oblast prvih starišev nad živali! Na besedo priferčale so ptice skupaj in skazovale svojo pokorščino. Na besedo pri-tekle so zveri in se krotke polegale k nogam Adama in Eve. Na besedo priplavale so tudi ribe iz globočine k bregu in se jima pustile ogledovati, dokler sta hotela. Nobena žival, nobena zver, ki nam je dandanes nevarna, ni bila sovražna Adamu in Evi.

3. O kako srečna sta bila na telesu! Ničesa se jima ni bilo bati, ne dela, ne truda, ne žalosti, ne starosti, ne bridkosti, ki jo starost seboj prinese; celó smerti se jima ni bilo bati. Od drevesa življenja sta jedla, in se ohranila v mladosti vedno cvetoči.

4. O kako srečna sta bila na duši! Jeze, serdu in hudega nagnjenja nista poznala. Boga sta dobro spoznala, ljubila ga plamteče, in edino to je želelo njuno serce, da bi Boga še bolj ljubila. Verhu vsega tega obljubil jima je bil Bog še to, kar doverši človeško srečo, da ju bo brez smertnih bridkosti v nebesa vzel z dušo in telesom. Za tolike dobrote, kaj sta povernila Bogu? Storila sta volji božji nasproti. Služiti nista hotela Bogú po njegovi volji. Grešila sta in z grehom zapadla strašanski kazni. Da boš to kazen še bolj spoznal, oglej si jo od vseh strani.

1. Adam je grešil samo enkrat, in zavoľjo enega samega greha ga je pahnil Bog iz raja... O kolika nesreča za Adama! Zemlja je prokleta, in rodi osat in ternje, čeravno jo terdo obdeluje. Telo je proketo, ter obsojeno v razne bolezni in slednjič celó k smerti. Duša je prokleta in kot božja sovražnica pregnjana iz prijetnega raja v solzno dolino.

2. Zavaljo enega samega Adamovega greha obsojen je v enake bridkosti ves človeški rod . . . Misli si, duša moja, kraj, 10—15 ur dolg in širok, napolnjen 200, 300 sežnjev visoko z mertvaškimi glavami. Glav v tolikem prostoru je tisuč in tisuč, milijon in milijon. Glej, vsi ti so pili grenki kelih terpljenja, katero je Adam zadolžil.

3. Zavaljo Adamovega greha pogubi se veči del odraščениh . . . Sleherni, ki je pogubljen, pogubljen je zato, ker svojih počutkov ni krotil, kajti, ti so ga pahnili v greh, greh pa mu je odperl peklenške duri. Kdó, duša moja, je pa hudo nagnenje zbudil v človeku? Kdo je povzročil, da naši počutki več ne poznajo pokorščine? Kdó drugi, če ne greh prvega očeta Adama? — Dalje. Ako bi se svet večno vzdržal, prišlo bo z vsakim letom skozi celo večnost tisuč in tisuč duš v pekel, in če prašaš po vzroku, glej vzrok strašanske nesreče je greh prvih starišev.

4. Zavaljo Adamovega greha je Jezus Kristus na križu umerl . . . O čudo čez vse čudo! Najvišega Gospoda, čigar sta nebo in zemlja, čisto nedolžnost in svetost, edinorojenega Sinu je Oče nebeški obsodil k najsrámotniši smerti, k smerti na križu. Zakaj? Zavaljo ptujega Adamovega greha.

5. Kazni Adamovega greha so še danes v svoji moči . . . Prijetni raj zapert je tudi nam in odkazana nam je solzna dolina mnozega terpljenja. Naše življenje, kdo tega živo ne čuti, je napolnjeno z britkostimi, spomin na smert navdaja nas sè strahom, zveličanje je dvomljivo, s pokoro in z grenkimi solzami si ga moramo pridobiti.

1. O vera! Kako strašanske resnice mi odkrivaš! Najlepši duhovi pahnjeni so iz raja in vsemu človeškemu rodu so zaperta nebesa. Tisuč, milijon duš gori v peklenškem ognju. Edinorojeni Sin nebeškega Očeta je moral umreti na križu. Kdo je vsega tega kriv? Greh, greh je vse to povzročil. O greh, kako si strupen! O gorjé meni! Če svojemu edinorojenemu Sinu Oče nebeški ni prizanesel, in sicer zaradi ptujega greha, kaj bo storil z menoj, ki sem neštivilnokrat grešil, ki sem toliko let tičal v grehu, in ki sem po zadobljenem odpuščanji zopet in sicer tolikrat padel nazaj v prejšnje grehe!

2. Zdaj, o moj Bog spoznam, da záme ni sredstva, razun, če se me ti vnovič usmiliš, in če se jest resnično spokorim. Pred tebe toraj poklekнем, revni zemeljski červič, in za-

veržem, prekličem in prekolnem, kar najbolj morem, vse pregrehe. Živo namreč spoznam, kako hudobno sem žalil tebe, svojo neskončno dobroto. Tebi moral bi bil darovati celo svoje življenje. Prej bi bil moral umreti, če tudi stokrat, kakor pa tebe razžaliti. O serce moje, le žaluj! Žaluj bolj ko moreš. In ve oči, le točite solze pokore!

III.

Zberi vnovič svoje moči, ter premisli:

1. Če se je Bogu nad enim samim grehom tako merzilo, kako zeló se mu merzi nad tvojo dušo. — Če si samo enkrat grešil, zagrešil si toliko, kolikor je eden hudobnih duhov zagrešil; če si pa stokrat grešil, zagrešil si toliko, kolikor je sto hudobnih duhov zagrešilo. Če si storil en greh, studiš se toraj Bogu ravno tako, kakor se mu je studil en hudoben angelj; ako si pa stokrat grešil, studiš se Bogu tako, kakor se mu je studilo sto hudobnih duhov in se mu še studijo. Ako si enkrat grešil, čerti te Bog tako, kakor čerti enega hudobnega angelja; ako si pa stokrat grešil, čerti te, kakor sto hudobnih angeljev.

2. Če en sam greh zasluži pekel, hvali Boga in moli njegovo usmiljenje... Ako si

enkrat grešil, zaslužil si pekel, kakor vsakteri izmed hudobnih angeljev; ako si pa grešil večkrat, zaslužil si pekel bolj, kakor katerikoli hudobnih angeljev; da pa še nisi med zaverženimi, kdo te je obvaroval? Tisti Bog, ki angeljem ni prizanesel, skazal je tebi svoje usmiljenje.

3. Ker je Bog zaradi enega samega greha angelje in prva dva človeka tako ojstro kaznoval, toraj boj se njegove pravice... Zakaj? Več tisuč milijonov angeljev je Bog obsodil v pekel zaradi enega samega greha, zaradi ene misli, in zaradi enega trenutka, ne da bi jim bil dal časa pokore, brez najmanjše pomoči in brez vsega usmiljenja. Duša moja! Če še kdaj grešiš, ali ne more, ali ne vtegne Bog tudi s teboj enako storiti?

1. Nebo in zemlja mi pričata, kako zelo se, o Bog, serdiš nad grehom. O, da bi le ena kapljica tvojega serda nad grehom padla v moje serce! O siromak, kaj sem storil? Razun tebe, o Jezus, ni reči, ki bi bila ljubezni vredna, in razun greha ni reči, katero naj bi čertil. Jest pa, nespametnež, čertil sem tebe, greh pa ljubil. To je pač hudobija, vredna večnega ognja. — Vse to spoznam in

skesan objokujem. Bolje bi bilo za me, da bi bil prej, ko sem bil grešiti zmožen, segnil v hladni zemlji! O gorje meni! Prepozno namreč sem prišel k spoznanju! Grešil sem, mnogokrat sem grešil. — Odpusti, odpusti o Jezus skesanemu in potertemu grešniku!

2. Moja nezmerna hudobija spominja me tvoje nekončne milosti, o Bog! Strahoma in trepetaje se spominjam ure, ko sem pervikrat grešil. O nesrečna ura, da bi te nikdar ne bilo! Ako bi bil takrat, o moj Bog, z menoj storil, kakor si storil z nesrečnimi angelji, o koliko let bi že bila moja duša v nevgasljivem ognju, v peklju! Ko strašansko nevarnost, v kateri je bila moja draga, edina in neumerjoča duša, premišlujem, groza preletava mi mozeg in kost! — Ti pa, o Jezus, si se me usmilil, ter mi dal odloga za pokoro. O koliko čast in hvalo sem ti torej dolžan!

3. Usmili, usmili se me o Bog; ker čeravno pozno, vender-le spoznam, kolika hudobija je greh. Strašanski ogenj, v katerem gorijo angelji, zaverženi od tebe, o Bog, siromaštvo in nesreča prvih starišev, po angelju z gorečim mečem iz raja zapodenih, bolečine in terpljenje Jezusa Kristusa na križu umirajočega, to priča mi dosti jasno o strašanski hudobiji

greha. Božji Sin umira na križu, zaradi mojih grehov umira! Bi li mogel večo hudobijo storiti mimo te, da Jezusa križam? O greh, prokleti greh, ki si se, skrivaje neizrekljivo hudo, kazal prijetnega in sladkega! — O Jezus, po zasluženju ravno tiste svete Kervi, katero si zaradi mojih grehov prelil, te prosim milosti, da bom svoje grehe po dolžnosti obžaloval in objokoval in da se bom vprihodnje vsacega greha bolj ogibal, kakor smerti!

II. Premišljevanje.

O lastnih grehih.

I.

Koliko hudo je greh, učijo te, duša moja, nasledki greha. Premisli je resnobno.

1. Tisti hip, ko grešiš, spremeni se duša iz najlepše podobe božje v najostudnišo pošast. — Nemogoče je dušno lepoto s telesnim očesom spoznati, kajti ona je, dokler jo milost božja kinča, podoba božje lepote. Da bi tako dušo dobila, rekla je neka svetnica, dala bi tisuč življenj ter tisučkrat bi rada vmerla. Kolikor lepote dobiva duša od milosti božje, toliko gnusobe jej daje greh. Z grehom omadeževana

duša pa hudoba sta dve pošasti popolnoma si enaki. Ako bi bilo človeku dano videti hudobnega duha z vso njegovo gnjusobo, strepetal bi in umerl prevelike groze, in tako bi se tudi zgodilo, ko bi videl z grehom omažežvano in oskrunjeno dušo.

2. V trenutku greha zapade duša največi jezi božji. — Ne v nebesih, ne na zemlji ni stvari, ki bi spoznala stud, ktereга ima Bog nad grehom, in po katerem kaznuje greh. — Misli duša, kar je pa nemogoče, da vsegavidni Oče nebeški bi v gledal v Jezusu en sam greh, kaj bi se zgodilo? Tisti hip bi se v Jezusu božja natora ločila od človeške in naglo ko blisk bila bi njegova natora v peklenkem ognju.

Bog sovraži greh in ga mora sovražiti, ker to zahteva njegovo bistvo. Bog je brezkončna svetost in mora dobro brezkončno ljubiti, hudo pa brezkončno sovražiti.

3. V trenutku greha neha duša biti otrok božji in postane suženj hudobnega duha. — Siromaki so bili obsedenci, ki so noč in dan v sebi nosili prokletega, za vselej v pekel obsojenega duha; a veči siromak od teh je človek, ki je po grehu suženj hudobnega duha; ker prvi vtegnejo še postati otroci božji, in

kot taki smejo tudi upati, da kdaj pridejo v nebesa ; drugi pa je božji sovražnik, in kot tak je vedno v nevarnosti, da ga njegov gospod, hudobni duh, potegne za seboj v večni ogenj.

4. V trenutku greha postane duša čez vse zaničljiva . . . Ni je reči mimo greha bolj škodljive, pa tudi ne stvari od grešnika bolj zaničljive. Misli si, duša moja, da sleherni človek, ki te sreča, vidi v tvoje serce, in bere v njem vse pregrehe, ktere si storila do današnjega dne, z mislimi, besedami in djanji. O kolika sramota záte! Ali bi ne bival raje v oddaljeni puščavi, ali tičal v votlini skalovja, kakor da bi kazal svoje grehe, gerde in ostudne, tolikim ljudem? Kaj ne da? Če to priznaš, umeš tudi, da ni reči mimo greha bolj škodljive in ravno tako ne stvari, od grešnika bolj zaničljive. Kolikor grehov te teži, toliko je nagibov, ki te môrajo sramovati se pred Bogom, ker slehernega storil si pred njegovim očesom, ki hudobijo in stud greha gleda vedno in jasno.

1. Ktere grehe sem pa storil? Moj Bog! Moja duša nima zmožnosti, in telo ne uda, s katerim bi te ne bil razžalil. Ti nesrečni spomin, o koliko hudobnih misli si mi zbudil! Ti nesrečna volja, o koliko tisuč hudobij si

želela! Ti nesrečni jezik, o koliko si govoril grešnih besed! Ve nesrečne roke, o koliko ste storile prepovedanih del! In ti nesrečno serce, o koliko stvari si neredno ljubilo! Če te, o Bog, en greh tako hudo žali, in se ti človek, ki ga stori, tako zelo studi, o kakšna mora biti moja duša v tvojih očeh, katero skruni toliko grehov! Kam li bi vbežal, kam bi se skrnil, da bi ti ne videl mojih pregreh in prevelikih hudobij!

2. O greh, kako prijetnega se hliniš, kako gerd in studen si pa v nasledkih! Sramujem se zaradi svojega nespametnega življenja in trepečem strahu in groze. Kako naj si pomagam? Kam naj se obrnem za pomoč? Ni ga, ki bi mi pomagal. Tvoja nezmerna dobrota, o Bog, in tvoje brezumno usmiljenje je edino moje upanje. In zato se zatečem k tebi ter te prosim, da mojemu sercu milostno podeliš toliko žalost, kakoršne je treba, da opere moje pregrehe. Usmili se me o Jezus, da bodeta nebo in zemlja nad menoj spoznala novi čudež tvojega neskončnega usmiljenja! Sliši, usliši me o Gospod!

II.

Koliko hudo je greh, spoznal boš, če pomisliš, kako malovredna stvar je človek, ki se prederzne Boga, svojega najvišega Gospoda, žaliti. — Pomisli toraj, duša moja, kaj si, in od tega sklepaj na hudo, katero storiš z vsakim grehom.

1. Stvar si, ki nima nič dobrega na sebi . . . Ali veš, kaj si? Pest prahu si. Pred malo leti bil si še prazen nič, čez malo let nasitevati se bodo červi s tvojim mesom in spremenil se boš v prah, ki se čisto nič ne loči od drugega prahu. Bitje si tako slabo, da najmodrejši človek, in celó nebeški angelji ne poznajo tvoje slabosti v vsakem oziru. — Glej pa! Ta zaničljivi prah, ta nezmožni červ zemlje, ta malovredna stvar se prederzne zaničevati Boga in mu govoriti naravnost v obraz: Kdo je Gospod, katerega naj poslušam? Ne vem za nobenega in ne poznam nobenega.

2. Stvar si, od Boga z neštevilnimi dobrotami blagoslovljena . . . O koliko dobrot si duša moja dosihmal prejela od Boga! V vsem življenji ni bilo ne enega trenutka, da bi ti dobri Bog ne bil pošiljal dobrot, katerih ti dajati ni bil dolžan, ktere ti je toraj delil le po svojem

usmiljenji. Bog namreč te je ljubil od nekdaj. Bog ne potrebuje ne tebe, ne tvojih del, torej kar ti je dal, dal ti je le po svoji ljubezni do tebe. Vse tebi podeljene dobrote dal bi bil Bog, duša moja, lahko drugim, ki bi mu bili za nje bolj hvaležni od tebe. — Glej pa! — Tako dobrega, tako usmiljenega Boga, prvega svojega dobrotnika si se prederznila žaliti in sicer tako hudo in tolikrat! O v kako veliko hudobijo bi prišteval otroku, ki bi se prederznil svojega očeta žaliti, ali biti ga na lice, ti, ki si človek! Ali nisi mari ti ta nehvaležni otrok? Ali se ne obnašaš ravno ti tako hudobno in nehvaležno do svojega nebeškega Očeta, ki te je vselej ljubil in te še ljubi, in sicer s tako ljubeznijo, ki prekosi največjo ljubezen zemeljskega očeta?

3. Stvar si, ki sleherno prednost, katero imaš na sebi, imaš le od Boga . . . Duša moja! Vse, kar se vidi nad teboj, je od Boga. Vse ti je dal Bog, in on te vzdržuje. Moreš si li večo hudobijo misliti od hudobije, katero vsakrat storiš, kadar darove milosti božje vporabljaš v razžalenje njegovega veličastva? Kaj bi ti rekel, ko bi bil mertvoudni Jezusa križal z rokami, ktere mu je bil on ozdravil? Kaj bi mislil o mutastem, ako bi bil ta kri-

žanega Jezusa preklinjal z jezikom, ki ga je on sposobnega storil za govorjenje? Kaj pa o sebi misliš in praviš? Jezik, s katerim si Boga tolikrat razžalil, kdo ti ga je dal? Kdo ti podaril oči, ušesa, roke, telesne ude in duševne zmožnosti?

4. Stvar si, od Boga obvarovana peklenškega ognja . . . Duša moja! S pervim grehom, ki si ga storila, zaslužila si si pekel; da pa nisi še v njem, glej, božje usmiljenje te jo obvarovalo. Tega te uči sveta vera. Sveta vera pa tudi pravi, čim veči usmiljenje si prejel, tem večja je hudobija, s katero zopet doprinašaš nove grehe. Ako bi Bog zaverženega angelja danes poklical iz pekla in mu odločil čas za pokoro, hudobni duh, namestu, da bi se pokoril, bi pa zopet grešil, kakor prvič: kaj praviš, bi li ne bil vreden in sicer ne le enega, temuč sto peklov? Glej, ta nehvaležni, hudobni angelj si ti, duša moja! Tebe je usmiljeni Bog pekla obvaroval in sicer ne samo enkrat, marveč obvaroval te je deset-, dvajset-, da tolikrat, kolikrat si smertno grešila. Za toliko usmiljenje kaj si Bogu storil, o človek?

1. O Bog, moj najljubeznjivši Bog! Pred tvojim svetim obličjem veržem se v brezdno večnega ognja, saj drugega nisem vreden. Zemeljski prah sem, zaničljiva stvar sem, kar sem in imam, sem in imam le od tebe. Bil sem pa tako hudoben, da sem se puntal zoper tebe, ki mi novih dobrot deliš z vsakim trenutkom, in ki si mi tolikrat s peklom prizanesel. Zdaj spoznam, živo spoznam, da bolj hudoben nisem mogel biti. Res — zaslužil sem si ne enega, temuč sto peklov. Siromaki, zaverženi duhovi, vi niste hudobniši od mene, marveč jest sem hudobniši od vas; vi niste hujši od mene grešili, marveč jest sem grešil, hujši kot vi; toraj ste tudi vi prej usmiljenja vredni, kakor jest. Vi ste en sam trenotek za greh vporabili, jest pa toliko let; vi ste le enkrat grešili, jest pa neštevilno krat; vi ste le enkrat milost božjo zadobili, jest pa sem jo tolikrat prejel; vas je Bog zavergel zaradi prvega greha, meni pa je tolikrat prizanesel! In za te milosti, kaj delam? Greh kopičim na greh. Več solz kakor ima morje kapljic, moral bi točiti, da bi izmil svoje pregrehe!

2. Tebi, o Bog, ki preiskuješ obisti in vidiš želje serca, znane so moje pregrehe.

Zdaj jih pa obžalujem, prekličem in zaveržem, kakor najbolj morem. O da bi mogel tako žalovati, kakor so vsi spokorniki skupaj žalovali; ali ker tega ne morem, darujem ti v zadoščenje tisto žalost, tisti kervavi pot, ter tiste britkosti in tisto terpljenje, katero je moj preljubi Jezus zaradi mojih grehov prestal na oljski gori!

III.

Kako veliko hudo je greh, spoznal boš, če pomisliš veličastvo božje, ki se z grehom žali. — Bolj ko je imenitna oseba, ki se žali, hudobniše je razžaljenje. Zaušnica dana mogočnemu kralju, je večje razžaljenje od vdarca, ki bi se dal priprostemu hlapcu; to priznava zdrava pamet. Kdo je pa Bog, kteremu daješ zaušnice z vsakim grehom?

1. Bog je neskončno, na vse strani popolno bitje . . . Bog je brezmerne dobrote, neomejene mogočnosti, neskončno usmiljenje in nerazumljiva lepota. Karkoli si moreš dobrega misliti, ima Bog v najvišji stopnji, ne samo, da ima vse dobro v najvišji stopnji; marveč on je vir vsega dobrega, ki se nahaja v njegovih stvareh. Sleherne zmožnost, sleherne dobrotljivost, sleherne svetost, sleherne radodarnost,

sleherno usmiljenje in sleherna lepota, ki se nahaja ali nad ljudmi, nad angelji, ali nad katerokoli stvarjo, je od Boga in ima v njem svoj začetek. Tako popolno bitje prostovoljno žaliti in z grehom zasmehovati ter zaničevati, o kolika hudobija!

2. Bog je neskončno veličastvo . . . Preseli se v mislih v nebesa ter si Boga misli na kraljevem prestolu, okrog njega pa več tisuč angeljev in ljudi, ki ga, zamaknjeni v njegovo krasoto, hvalijo in časté, kar najbolj morejo. Glej, vsi ti, videti, da so preslabi Boga vredno hvaliti in častiti, veržejo se na svoje obraze in spoznavajo svojo nezmožnost. Med tem, ko se v nebesih trudijo, da bi Boga slehern po svoji moči vredno hvalil in častil, vstane na zemlji reven človek, napade Boga in ga žali ter zaničuje z grehom. — O kakšna hudobija! Hudobija takega človeka se ne da opisati, vendar jo boš iz sledečega vsaj nekoliko spoznal.

a) Misli si, da vsi angelji bi prišli v človeških telesih na svet, in da bi vsi ljudje, ki so kdaj živeli, vstali iz grobov, ter bi z angelji vred živeli več tisuč let v najojstreji pokori, in slednjič bi prelili svojo kri do zadnje kapljice. Zasluženje bilo bi res veliko, ali meniš,

da bi izbrisalo razžaljenje tvojih grehov? Ne. Razžaljenje je neskončno, ker je tudi Bog neskončen.

b) Angelji imajo boljši um od najmodrejšega človeka, in ako bi se celo večnost prizadevali, da bi hudobijo greha spoznali, mislili, da bi jo spoznali? Ne. Razžaljenje je neskončno in enaka je hudobija greha, ker tudi Bog je neskončen.

1. Luč svete vere, katero si mi ti, o moj Bog, dobrotno podelil, uči me in kaže od ene strani tvoje neskončno usmiljenje, od druge pa mojo strašansko hudobijo. Razžalil sem te o Bog! Kdo te je razžalil? Jest. Kdo pa sem jest, da sem tako prederzen? Mari Lucifer, prvi med angelji? Ne. Sem li Seraf, ali kateri drugi angelj? Ne. Kdo pa sem? Reven človek sem, červ sem in zemeljski prah. — Razžalil sem te, o moj Bog! Kje? Mari na tihem, da ne veš? Ne. V pričo tebe sem grešil, pred tvojim obličjem in sicer takrat, ko so ti vse druge stvari dolžno čast in hvalo prepevale. — Razžalil sem te o moj Bog! Sčim? Z očesom, jezikom, z ušesi, z roko, sè srcem, oh z darovi tvoje neskončne dobrote sem te razžalil! — Razžalil sem te o moj Bog! Pa

zakaj? Kaj me je zaslepilo? Sem te mari razžalil, da bi kraljestvo dobil, ki mi je bilo obljubljeno? Ali mari, da bi odšel zažugani kazni? Ne. Zavolj kratkega veselja, da bi me majhno zaničevanje ne zadelo, zaradi take malenkosti sem te in sicer tolikrat razžalil. Razžalil sem te, o moj Bog! Pa kdaj? Ko si mi telo vzdrževal v najboljšem zdravju, na duši pa delil najobilniše milosti, in ko si hudobnega duha zadrževal, da me ni potegnil v večni ogenj. O Bog, kako velika je moja prederznost, nehvaležnost, nespamet, in moja hudobija kako je gnjusobna! Že meni se zdi silno gerda, o kako še le tebi!

2. Zelo, zelo slabo sem živel, o moj Bog! Žalil sem te tolikrat, kako malo pa obžaloval svoje grehe. Semtertje sem še nekoliko žaloval in terkal na persi, ter te prosil odpuščenja, a kaj je pomagalo! Zanašaje se, da mi je vse odpuščeno, grešil sem vnovič in zopet brezštevlnokrat. In po tolikratnem razžaljenji sem li mogel s tako pičlim obžalovanjem zadovoljen biti? Serce moralo bi se mi žalosti topiti, ker razžalil sem neskončno bitje. O moj Bog! Ali te smem še imenovati svojega Očeta? O da bi te nikdar ne bil razžalil!

3. A kaj čem? Storjeno je storjeno. Poželjivost me je zmotila in premagalo me hudo nagnjenje. Odpusti, odpusti mi, o moj Bog! Po tvojem neskončnem usmiljenji, po zasluženji presvete kervi Kristusove te prosim, da mi odpustiš! K tebi se zatečem in vpričo tebe sklenem, rajši smert terpeti, kakor kdaj več te žaliti. — Sklep je dober, je li tudi resnoben? Je, o moj Jezus! Kar govori jezik, čuti tudi serce. Ti, o moj Jezus, si Gospod čez moje življenje in mojo smert, zato pa, če boš videl, da bi te kdaj mislil žaliti, vzemi me sè sveta, preden bom grešil!

III. Premišljevanje.

O prvi muki v peklu; o muki izgube.

I.

Kakor nam tu na zemlji ni moči živo spoznati sreče tiste duše, ki Boga vživa, enako tudi ni mogoče spoznati muke tiste duše, ki Boga izgubi. Nekoliko dá se vendar-le spoznati in zato zberi, duša moja, vse svoje moči ter prevdari, kaj se pravi Boga izgubiti.

1. Pogubljenec ne bo nikdar Boga vžival. Zveličani duši dá se Bog po vsih lastno-

stih tako popolnoma spoznati, kakor ga le stvar spoznati more, in ji vname plamteče želje, da bi ga nepretergano vživala; te želje so pa tako velike, da bi jej bilo v nepopisljivo žalost, ako bi ga ne smela vživati za trenotek. Ker zveličana duša plamteče hrepeni po neskončni dobroti, katero tudi že popolnoma vživa, in ker je verhu tega še zagotovljena, da jo bo večno vživala, zato se zbudi v njej toliko veselje, da takorekoč pozabi na vso drugo rajsko radost. — Kakor v nebesih, godi se gledé željá tudi v peklu. Tudi pogubljeni duši dá se Bog popolnoma spoznati po vseh svojih lastnostih in jej vnema želje, da bi ga vživala, želje tako silne, da ji sleherni trenotek dela nepopisljive britkosti. Ker pogubljena duša tako željno po Bogu hrepeni, pa ve, da ga vživala nikdar ne bo, dela ji to toliko žalost in take britkosti jo obhajajo, da se ji vse drugo terpljenje v peklu dozdeva manjše od tega. Z eno besedo: Neizrekljivo veselje vživa zveličana duša v nebesih, neizrekljivo žalost terpi pogubljena duša v peklu.

2. Za pogubljeno dušo Bog več ne skerbi. Za človeka skerbi Bog ves čas njegovega življenja. Zdaj mu vzbuja dobre misli, v sercu mu vnema dobre želje, nagiba ga k dobremu,

tolaži ga in vterjuje. — Kakor hitro pa pride v pekel, neha vse to. — Za pogubljeno dušo ne skerbi Bog. — Dobra misel ji ne dohaja na spomin, svete želje se ji ne vzbujajo in dobrih del ne more več opravljati. — Spomin ji predstavlja najstrašneje reči, um jo muči z obupajočimi mislimi, volja pa jo vzderžuje zbegano in divjo. Nezadovoljnost, žalost in britkost je delež pogubljene duše.

3. Z Bogom nehajo tudi druge stvari ljubiti pogubljeno dušo. — Marija, za nas, njene otroke čez vse skerbna mati, angelji naši zvesti varuhi, svetniki, naši mogočni priprošniki, ljubijo človeka dokler živi; kakor hitro ga pa Bog pokliče sè sveta, in verže v pekel, zapustijo ga vsi, za celo večnost ga zapustijo, nikdar se ga ne spomnijo, da bi mu pomagali. Kadarkoli se ga spomnijo, veseli hvalijo pravico božjo, njega pa čertijo in se posmehujejo njegovi nesreči. Celu matere gledajo brez usmiljenja z nebes na svoje, nekdam tako ljube, zdaj pogubljene otroke, kakor da bi je ne bile nikdar poznale. Veliko huje godi se še le v peklu. V peklu ne pozna usmiljenja nikdo. V peklu duša nadleguje dušo, med seboj se terpinčijo zbegane in zdivjane.

4 S tem, da pogubljena duša izgubi Boga, pade v oblast hudobnemu duhu. — Sveta vera uči, da sleherna duša je ali pod božjo ali pa pod satanovo oblastjo. Ker Bog pogubljeno dušo zapusti in se več ne zmeni zanjo, torej jo dobi satan v svojo oblast. O žalost! O nesreča! Kako slabo se tu godi pogubljeni duši. Hudobni duh je prebrisana stvar, zvita in močna, besna jeze in sovraštva. Misli si, duša moja, kaj in kako dela hudobni duh z dušo od Boga mu pripuščeno.

1. O Jezus, kako zelo me straši tvoja pravica! O kakšna groza me obhaja, če premišlujem tvojo sodbo! O greh, kako si hudoben! Kako žalostni in grenki so tvoji nasledki! Nikdar več ne videti božjega obličja, nebesa za vselej izgubiti, nakopati si sovraštvo vsih nebeških duhov in verhu tega še terpinčenje hudičev: pač žalostni nasledki greha, ki so plačilo zanj. Ali sem dosihmal to veroval? Ravno to, da sem veroval, množi mojo hudobijo. Veroval sem, da en sam greh me loči od Jezusa, veroval sem, da en sam greh mi zapre nebesa in odpre peklenške duri, vse to sem veroval, grešiti pa se nisem bal. Kaj li me je motilo in slepilo? Tega ne vem; vem pa, da edino,

kar mi še pomagati more, je tvoje usmiljenje, o Jezus!

2. Kaj naj toraj začnem in sklenem? Tebe, o moj Bog, hočem enkrat gledati, če me tudi stane življenje. Tebe, o moj Jezus, hočem večno objemati, če bi zato terpeti moral kakoli. Tebe o Marija, preljuba moja mati, in vas izvoljence božje hočem v nebesih gledati in ljubiti, četudi kri in življenje dam zato! — Da bi ta svoj namen dosegel, sklenem kar najbolj terdno morem, raje stokrat umreti, kakor enkrat smertno grešiti. Vi angelji božji, vi svetniki in svetnice božje ste priče mojega resničnega sklepa, ki se glasi: Rajši stokrat umreti, kakor enkrat grešiti.

II.

Pervi sovražnik pogubljene duše je Bog. Če v Bogu izgubiš prvega prijatelja, najdeš v njem prvega sovražnika . . . Jeli mogoče, da Bog, človekova največa dobrota in njegova doveršena sreča, postane njegova največa nesreča? Da je temu tako, spoznala boš duša moja, če pomisliš, kaj pogubljeni duši od Boga še ostane.

1. Pogubljena duša spozna neskončno lepoto božjo, ktero uživati plamteče želi . . .

Ako bi pogubljena duša le toliko Boga spoznala, kakor ga je na zemlji, bila bi že s tem oproščena največega terpljenja; ker ga pa bolj, in sicer popolnoma spozna in ker v njem spozna tudi preveliko srečo, katero doseči bilo je tudi njej mogoče, zato hrepeni po njem z vsakim trenutkom; in ker ga doseči ne more, terpi vsled tega hrepenenja največe muke. Misli si, duša moja, človeka za roke in noge privezanega, da se ne more ganiti. Privezani siromak terpi žejo in lakoto, pa ni ga, ki bi se ga usmilil. Na strani vidi najbolj okusne jedi, pa tudi pijačo, po kateri tako hrepeni; a kaj če, ko si zvezani siromak ne more pomagati. O kako hudo mu je! Čembolj ga žeja, tembolj hrepeni po pijači, katero vidi blizo sebe; kolikor dalje pa hrepeni, večje je terpljenje in če bo to trajalo sto let, o koliko terpljenje! Duša moja! Terpljenje pogubljene duše in hrepeneče po Bogu je od tega terpljenja neumevno večje, ono se s tem ne more primerjati.

2. Pogubljena duša gleda razžaljeno obličje božje . . . Pogubljena duša je Boga do živega razžalila, in zato gré Bog na to, da bi jo preganjal in terpinčil; duša pa želi in išče, da bi se skrila njegovemu serdu, toda zastonj,

ker bolj, ko se od njega odmika, bolj se ji bliža, in sicer zato, da bi duša spoznala težo roke božje in bolj občutila grenkoto njegovega serda. O kakšno terpljenje, duša moja! Če en pogled napolni zveličane z neizrekljivim veseljem, napolni toraj tudi le en pogled razžaljenega obličja božjega vse pogubljene z nepopisljivim strahom in trepetom.

3. Pogubljeno dušo pusti Bog večno živeti . . . Pred vsem želi si pogubljena duša smerti. Zakaj? Zato, da bi jezo božjo potolažila in da bi se njegovemu serdu umaknila. Pa to ni mogoče. Dokler bo Bog živel, živele bo tudi pogubljena duša. Zveličani bodo v nebesih zato večno živeli, da bodo vedno novo veselje vživali, pogubljeni v peklu pa zato, da bodo z vedno novim terpljenjem terpinčeni.

4. Nad pogubljeno dušo serdi se Bog neprenehoma . . . Pogubljena duša bo obžalovala svoje grehe že tisuč in tisuč let; prelila bo že britkih solz, da bi zemlja v njih vtonila; v ognju gorela bo že tako dolgo, da bi prišlo tisuč let na vsaki greh; njena siročina bo tolika, da bi se je usmilile celo skale; glej, dasiravno je Bog neskončno usmiljen, vendar se je ne bo usmilil, čertil jo bo, kakor jo je prej; neprenehoma, večno jo bo čertil. — Duša,

videti tako jezo božjo, jezi se tudi ona, ter togoti, vpije, kriči, razsaja, divja, čerti Boga in čertila ga bo večno ter ga rotila in preklinjevala; zbegana, besna zdrobila bi Boga na tisuč koščkov, ko bi le mogla.

1. O kako dobro je imeti prijaznega, kako hudo pa razžaljenega Boga! O kolika sreča z Bogom dobiti radodarnega dobrotnika, in kolika nesreča ž njim dobiti čez vse ojestrega kaznovavca! O kakšno veselje je vživati neizrekljivo veselje, katero Bog svojim izvoljenim vedno ponavlja; kako hudo pa, v peklu terpeti muke, ki pogubljene duše terpinčijo neprestano! Sladkost je čez vse sladkosti, Boga vživati in sicer večno! Žalost čez vsako žalost je, Boga ne videti in sicer večno! — Jeli še ktera pomoč, ki bi me otela te nesreče? Duša moja! Pomoč je še, toda le ena in še ta je silno, silno težavna. Poboljšanje življenja, pa resnična pokora, to dvoje te zamore rešiti. A oboje je težavno. O naj le bo težavno! Vse hočem zmagati, saj imam v Bogu usmiljenega pomočnika, ki zamore, hoče in želi pomagati skesanemu grešniku. K tebi, o moj Bog, se zatečem, ter te pomoči prosim s popolno skesanim srcem!

2. Vse grehe, storjene do te ure, prekličem, zaveržem in prekolnem, spoznavši, kako veliko hudo sem storil ž njimi. Greh, o Bog, je zate in zame največe hudo; zate, ker žali tvojo neskončno dobroto in tvoje brezumno usmiljenje; zame pa, ker mi edino dušo pogubi za vso večnost. Zato zaveržem, prekličem in prekolnem še enkrat vsaki greh, kterega sem kdaj storil. O, da bi nikdar ne bil grešil! O, da bi tebe, moj Jezus, mojo največo dobroto, nikdar ne bil razžalil! A kaj čem? Tebe, svoj cilj in konec, svojo največo, dá vso srečo, sem izgubil! Na potu resnične pokore te morem še najti. O le žaluj, serce moje! Žaluj, kar najbolj moreš, saj dostojno ne boš nikdar žalovalo. — Ti, o Jezus, si priča, da tisučkrat bi rad umerl, ko bi s tem mogel izbrisati svoje grehe. Moj Jezus! Moj ljubi Jezus! Nikdar ne morem zadosti žalovati. Ako bi bilo mojih solz, kolikor je kapljic v morju in v vseh rekah, potokih in studencih celega sveta, še bi tvoji pravici ne zadostile za moje grehe. — Kar je meni nemogoče, nadomesti ti, o Jezus! Namestu mojega pomanjkljivega kesanja, daruj ti Očetu nebeškemu svoje britkosti in vse terpljenje, prestano na Oljski gori in na Kalvariji!

3. Kaj bom odslej delal? Greha ne več, o moj Jezus! Ne, nikdar več nočem grešiti. Ako bi bila smert edina, ki bi me mogla zavarovati pred grehom, rad, prav rad jo sprejemem in sicer najbritkejo smert. Ako bi imel na izbiro, ali grešiti, ali pa zasmehovanje in muke terpeti, izvolim si poslednje in sicer take, kakoršne so vsi mučenci do današnjega dne prestali. Vse težave, bolečine, britkosti in tudi smert hočem raje terpeti, kakor tebe, o moj Jezus, kdaj še z enim grehom razžaliti. Vsa leta, mesece, dneve, ure in minute kočem odslej v tvojo čast in slavo porabiti! O moj Jezus, vtisni ta sklep globoko v moje serce in ohrani mi ga!

III. Dan.

III. Premišljevanje.

O drugi muki v peklu, o muki bolečin na telesu.

I.

Bolečine na počutkih so v peklu strašanske, že gledé njih bistva. — Misli si človek, da si na visoki skali, s ktere gledaš doli v nižavo. Ko gledaš, potrese se svet od vzhoda do zahoda, zemlja se razpoči in pred taboj odpre se strašansk prepad. V središči zemlje vidiš černo ječo, nekoliko milj dolgo, in ravno toliko milj visoko in široko. Njene stene so temne pečine, druga na drugo naslonjena in sicer tako tesno, da črni dim žvepljenega ognja, ki gori po vsem prostoru, ne more nikjer ven. V tej strašanski ječi misli si pogubljene duše, postavljene v tako dolgih verstah, kakor je pekel dolg, in visoko, versto nad versto, kakor je pekel visok. — Postoj zdaj, duša moja, ter prevdari ogenj, v katerem pogubljene duše gorijo!

1. Ogenj je splošen, v njem gori duša in telo. Pogubljenec je v peklu na kraju od

pravice božje mu odločenem . . . Kakor je riba v morju z vodo obdana od vseh strani, enako je pogubljenec z ognjem obdan, ki vedno gori, zgori pa nikoli. Glava, ušesa, oči, usta, ustnice in lica, vse je goreče; roka, noge, vse, vse je goreče. Slehern ud je, kakor razbeljeno železo, ki ga kovač ravno iz ognja potegne, slehern je boleč, opečen in ožgan. Česarkoli se dotakne, vse je ognjeno. — Še več. Kakoršen je zunanji ogenj, tak je tudi znotranji. Um, volja ter vse dušne moči so plameneče in goreče. — O koliko bi bilo terpljenje, ko bi ti bil tako prikovan k razbeljeni železni peči, da bi se pekla ena roka, deset, dvajset, sto ali celo tisoč let! O koliko več so bolečine in koliko obilniši je terpljenje pogubljenca, kterega ne samo en ud, marveč slehern ud in sleherna duševna moč, peče in žgè v plamtečem, pa nevgasljivem ognju!

2. Peklenski ogenj je veliko hujši, kakor si človeški um misliti more . . . Zemeljski ogenj, še tako pekoč, je senca proti peklen-skemu. Zakaj? Pervi vzrok je pravica božja. S peklenkim ognjem kaznuje Bog razžalenje, storjeno njegovemu veličanstvu, in zato mu daje toliko moč, da je naš plitvi um ne more razumeti. Drugi vzrok je hudobija greha, ki je

tolika, da zemeljski ogenj je ne more kaznovati po zasluženju.

3. Postoj duša moja in odgovori mi . . . Tu pred saboj n. pr. vidiš vola iz kovine, v sredi je votel, pod njim pa velikanski ogenj. Vol je zelo razbeljen. Ako bi se ti na voljo dalo in reklo: Vsedi se v razbeljenega vola in če v njem pol ure zderžiš, dobiš obilo premoženja in bogastva, kolikor hočeš, tudi kraljestvo, če ga želiš. Odgovori odkritoserčno, ali bi sprejel to ponudbo? Ah! Rekel boš, ne vdam se za nobeno ceno, tudi bi se ne vdal, ako bi bil gotov, da me Bog živega ohrani. Ali pa, če bi imel kraljestvo in ž njim vse premoženje kraljev in cesarjev, prišel bi pa sovražnik in ti rekel: Kaj ti je ljubše, v razbeljenem volu pol ure sedeti, ali pa vse premoženje meni v last prepustiti? Kaj bi storil? Mislim, da ne bi dolgo premišljeval, kaj bi odgovoril. Raji, rekel bi, raji živim v največem uboštvu vse dni svojega življenja, in sicer kakor Job zaničevan in zasmehovan, rajši kakor da bi se vdal tacemu terpljenju. Od časnega, duša moja, obrni se na večno. Da bi pičle pol ure ne terpel, voljan si človek odpovedati se kraljestvu, odstopiti vse premoženje in terpeti uboštvo in vse nadloge,

ki so ž njo v zvezi, kako pa, da enako ne misliš o večnem? Glej! Bog ti ne preti samo z razbeljenim volom, temuč preti ti s peklom. Ali se tedaj ne spleča vse opustiti, tudi najljubše in dražje, če ti Bog zapoveduje, in vse voljno terpeti, kar ti on pošilja, da le peklu odideš?

1. Te resnice, o moj Bog, sem vedel in veroval. Kako sem pa živel? Grešil sem, pekel sem si zaslužil. Zakaj pa? Kaj me je slepilo in zapeljevalo? Ali se mi je mar kraljestvo obetalo, če grešim, ali pretilo sè smertjo? O ne, ne! Zavaljo majhne, dostikrat nič vredne reči sem grešil. O kako sem bil zaslepljen in nespameten, pa neusmiljen do samega sebe! Upam, da si mi odpustil dosedanje grehe. Toda, Oče nebeški, kar me straši, je prihodnje. Grešiti vtegnem, pa tudi umreti v grehu in se večno pogubiti. Hudo nagnenje v meni ni še zaterto, ker sem ga dosihmal premalo krotil; pa tudi tvoji pravici nisem še zadostil, ker sem dosihmal premalo imel spokornega duha. O žalost, o nesreča, če zopet grešim, v grehu umerjem in se pogubim!

2. Ker je moje zveličanje v tako veliki nevarnosti, kaj naj storim, o moj Bog? Po usmi-

ljenju bom klical k tebi. Noč in dan bom klical. O Jezus! Moj Bog in moje vse! Spominjaj se svojih pekočih ran, ki so ti bile zavoljo mene vsekane; spominjaj se velikih bolečin zavoljo mene prestanih in svoje presvete zame prelite Kervi! Spominjaj se, o Jezus, poterpežljivosti, ki me je tako skerbno dozday varovala, milosti, ki mi je že tolikrat odpustila, dobrotljivosti, ki mi je podarila milosti, kakoršnih sto in sto drugih ni prejelo ter brezkončne ljubezni, ki mi je tako dolgo spregledovala in ki me nevrednega vnovič vabi k pobožnemu življenju! Bo li vse to zastonj zame? Da, o Jezus, vse, vse bo zame zastonj, ako se me ne usmiliš! Oh, obrni torej svoje milostno oko v me siromaka in me reši, o Jezus!

II.

Terpljenje na počutkih je strašansko gledé časa. — Največe hudo v peklu je večnost. Pogubljenec izgubi Boga za vselej, ter gori in bo gorel v strašanskem ognji večno. Kaj pa je večnost? Bistva večnosti dosihmal še nobena človeška modrost ni spoznala in ga tudi ne bo. Da bi ga vsaj nekoliko spoznal, premisli sledeče resnice:

1. Večnost nima konca . . . Strašanska resnica, ki je celo svetnike navdajala s trepetom! Dan poslednje sodbe bo nastopil, sveta bo konec, pogubljeni se bodo pogreznili in razserdeni Bog bo z lastno roko zaklenil grozne peklenške duri. In potem, ko bo preteklo toliko let, kolikor je perja na drevesih, peska na bregovju, kapljic v morju in kolikor je solnčnega prahu, duša moja, kaj bo še ostalo? Večnost. Še polovica večnosti ne bo pretekla, še za eno leto, kaj rečem, niti za trenotek ne bo večnost prikrajšana. Večnost trajala bo dalje, trajala bo še enkrat tako dolgo in ko bo stokrat toliko časa preteklo, za koliko bo večnost krajša? Ne za eno leto, tudi ne za trenotek. Pogubljeni bodo goreli naprej, kakor so prej; goreli bodo brez nehanja, večno, večno bodo goreli. O strašanska skrivnost! O strah! O groza! O večnost, kdo te ume! — Vzemimo, da nesrečni Kajn prelije na tisoč let eno solzo. Kajn je v peklu čez pet tisoč let in njegovih solz do današnjega dné je le pet. O koliko jih je še treba, da naraste iz njih reka, ki zalije studence, potoke in donese morju vode. Koliko solz bo treba, da nastane splošnja povodenj, ki bo zalila vasi, terge, mesta, dežele in da bo voda

stala čez sto sežnjev visoko nad najvikše gore. — Do solnca štejejo 20,000.000 milj. O koliko let bo treba, da Kajnove solze napolnijo vesoljno podnebje. Ta resnica je za tvoj slabi um neumevna, a gotova je tako, kakor je gotovo Bog v nebesih, ki ne more lagati. Prišel bi toraj čas, čeravno silno, silno pozno, da bi Kajnove solze napolnile vesoljno podnebje do solnca, ko bi Kajn na tisoč let pretil le eno samo solzo. — Misli si, duša moja, da povodenj Kajnovih solz se vleže in posuši do kapljice; Kajn pa začne vnovič jokati in sicer kakor prej, eno solzo na vsakih tisoč let in joka tako dolgo, da njegove solze zopet napolnijo celo podnebje noter do solnca. Ako bi se njegov jok ponavljal desetkrat, stokrat, dá tisočkrat — glej, čez toliko let, da števila niti izgovoriti ne moreš, večnost ne bi bila krajša niti za en dan. Pogubljeni so goreli, gorijo in bodo dalje goreli, celo večnost bodo goreli.

2. V večnosti ni prenehanja ne polajšanja . . . Res, da čisto malo bi bilo pomagano pogubljenim, če bi se jim terpljenje na vsakih tisoč let nekoliko zmanjšalo; a pogubljeni še tega upanja nimajo. Misli si v peklu od drugih odločeni kraj in v njem tri zaver-

žene. Pervi gori v žvepljenem ognju, drugi je na steber privezan, ktereга dva hudobna duhova neprenehoma terpinčita in sicer tako, da eden mu svinec vliва v usta, eden pa ga ž njim poliva po vsem životu; tretjega terpinčijo kače; ena se ovija okrog njega, ena ga pika in grize, tretja pa prišla mu je do serca in ga pika v enomer. Vseh treh se Bog usmili ter jim dá polajšanja za nekaj časa. Pervega izpusti iz ognja čez tisoč let, ter mu dá požirk hladne vode, toda čez eno uro mora zopet nazaj. Druzega odveže, a samo za eno uro in tretjega popustijo kače, pa tudi samo za eno uro. Pičla, silno pičla bi bila taka pomoč. Glej duša moja, v peklu še te ni. V peklu je ogenj, ki nikoli ne preneha, v peklu ne prenehajo hudobni duhovi še za trenotek ne s terpinčenjem; v peklu ni za trenotek miru in sicer zato ne, ker v peklu ni božjega usmiljenja, temuč meč jeze in pravice božje visi nad pogubljenimi. Glej, tako, pa še veliko huje je bistvo pekla. V peklu ni konca, v peklu ni prenehanja. Večno, večno je vse v peklu.

1. Zdaj, o Bog, spoznam kaj je pekel in kaj je večnost v peklu. Pekel je kraj naj-

veče žalosti, kraj najhujših bolečin in popolnega obupanja. Pekel, ravno pekел je tisti kraj, ktereга sem si sè svojimi grehi že davno zaslužil in v katerem bi bil že več let gorel, da me ni varovala tvoja milostna roka. Te slednje besede ponavljal bom tisoč in tisočkrat. Tvoje serce me je ljubilo, tvoje usmiljenje mi je prizanašalo in tvoja presveta Kri me je že tolikrat spravila s tvojim nebeškim Očetom. Za tolike milosti zahvaljujem se ti zdaj in hvalo ti bom za nje prepeval vekomaj.

2. Za toliko usmiljenje kaj sem povernil Jezusu? Pekla me je otel! O nezmerna ljubezen! Za toliko ljubezen moral bi mu bil pač darovati svoje serce ter ga ljubiti z ljubeznijo svetih Serafov; skerbeti bi bil pač moral, da bi mu bil dopadel v mislih, besedah in v djanju, in vse težave in britkosti moral bi bil prejemati z najdobrovoljnšim srcem. Ali namesto tega, kaj sem storil? O nehvaležnost! O gerda nehvaležnost! Zapustil sem te, o moj Bog, in tvoje neskončno usmiljenje povračeval sem ti z razžalenjem ter z grehi. A zdaj spoznam, kaj sem storil; zdaj spoznam svojo hudobijo in jo iz serca obžalujem. Toliko solz, kolikor je kapljic v morju, ni zadosti za vse pregrehe, ktere sem

dosihmal storil in če to pomislim, ah! kaj mi pomaga moje žalovanje! Zato, o Jezus, zatečem se zopet k tebi in te ponižno prosim, skaži mi usmiljenje in zopet usmiljenje, saj terdno sklenem, da raji stokrat umerjem, kakor da bi te še kdaj razžalil.

II. Premišljevanje.

Česa nas učijo dosedanja premišljevanja?

I.

Doslej, duša moja, premišljevala si hudo, ki čaka duše, ktera zgreši svoj zadnji namen. Nesrečo spoznati je dobro, a pomagano še ni; treba je ogniti se nesreče in resnobno poprijeti se pomočkov, ki služijo v dosego stavljene sverhe. Duša moja, premišljuj sledeče pred križanim Jezusom:

Pervi sad, kterega naj bi dosedanja premišljevanja v duši obrodila je kes nad grehi. Kakšna je tvoja vest, duša moja? Ako bi angelj prišel z nebes in ti rekel: Ljubi moj, v eni uri boš mertev in stal boš pred neskončno pravičnim Bogom; kako bi ti bilo pri sercu? Ali bi se z vestjo, kakoršno imaš zdaj, upal stopiti pred sodnika? So li bile

tvoje spovedi vselej take, da moreš upati in se zanesti, da so ti grehi odpuščeni? Ti li vest ničesa ne očita? Ali te misel na sodbo nič ne straši? Odgovori mi! Pričo vsega-vednega Boga mi odgovori! Vedi duša moja, da prva stopnja k Bogu in toraj k svetosti in k notranjemu miru bo ta, če boš svoje serce tako očistil, da bi se vsaki dan upal iti sè sveta, če tudi z naglo in neprevideno smertjo. V to treba je sledečih dveh sklepov:

Pervi sklep.

V teku teh duhovnih vaj spovedal se bom tako čisto in natanjko, da bom dobre vesti smel upati, da Gospod Bog mi je milostno odpustil vse grehe. O duša moja, kako do- brotna je taka spoved! Taka spoved pover- nila bo tvojemu nepokojnemu sercu zaželjeni mir, ki je najbolje blago na zemlji. Taka spoved navdala ti bo pobito serce z najslaj- šim veseljem, ter ti vzbudila in vterdila upanje na zveličanje.

Drugi sklep.

Odslej spovedoval se bom vselej tako či- sto, natanjko in skesano, kakor da bi sle- herna spoved bila zadnja v življenju.

II.

Drugi sad, kterege naj bi dosedanja pre-mišljevanja v duši obrodila, so želje Bogu zado-stiti za grehe, kar najbolj mogoče. Stopi, duša moja, še enkrat v peklenško ječo in misli si: Žarek milosti božje predere v pekel in pravi Kajnu: Ker že čez pet tisoč let terpiš, naj bo, prizanesem ti, toda pod to pogojo, da greš na svet in boš voljno terpel težave, bo-lezni, britkosti, zaničevanje ter vse, kar si hudega misliti moreš, potem pa se te bom po-polnoma usmilil, vse ti bom odpustil, in čez nekaj časa sprejel te bom k sebi v nebesa. O kakšno veselje bi te besede vzbudile v Kajnovem sercu! Radostnega serca bi klical k Bogu, rekoč: O neskončna dobrotá! O ne-izmerna milost! Tisoč let rad terpim na svetu vse hudo, kar je kdaj terpel kateri človek, ko bi le upati mogel, da bom peklen-skega ognja kdaj oproščen prišel v nebesa. Duša moja, nisi ti že davno s Kajnom vred zaslužila pekel? Mar ni milost, da nisi s Kajnom vred v peklu, veliko večá od milosti, ktero bi Bog Kajnu podaril, če bi ga čez pet tisoč let rešil iz peklenškega ognja? Ako spoznaš to neprecenljivo milost, zakaj se ne

trudiš za pokoro, ki te edina zamore oteti te strašanske nesreče. Zakaj voljno ne terpiš križev in nadlog, ki ti ponujajo najlepšo priložnost zadostiti božji pravici. O skleni, ter reci :

P e r v i s k l e p :

Terdno sklenem, da se bom marljivo posluževal vseh sredstev, ktere mi bo Bog poslal v zadoščevanje za grehe. Pomočki pa so ti: 1. Zakrament sv. pokore. 2. Sv. maša. 3. Odpustki. 4. Popoln kes nad grehi. 5. Spokorna dela in zatajevanje.

D r u g i s k l e p.

Terdno sklenem, da hočem vse težave svojega stanu, zopernosti in sleherno hudo, ktero mi vtegne poslati previdnost božja, molče in voljno terpeti. V križih in nadlogah bom zdihoval ter govoril: O usmiljeni Bog! Kar sem z grehi zaslužil, je strašansko: večni ogenj v peklu; kar pa terpim, je majhen in lahek križ.

III.

Tretji sad, kterega naj si duša odbere iz dosedanjih premišljevanj, je terden sklep,

da se hoče varovati vseh tudi odpustljivih grehov, zlasti tistih, ki napeljujejo v velike. — Kdor tega ne sklene, ta se bo težko zveličal. Zveličanje smemo upati, ako nas skerbi za voljo odpustljivih grehov in pa, če si prizadevamo za pobožno življenje, n. p. če nas veseli molitev, če se borimo sè skušnjavami in krotimo počutke, če se bolj in bolj vadimo v natančni pokorščini, vedno bolj zatajevaje lastno voljo, in če se vadimo v ljubezni do bližnjega in do Boga. — Neobhodno je potrebno, da se duša, ki se v tej vnemi vzderžati želi, varuje sledečih grehov :

1. Natolcevanja, prederzne sodbe in zaničevanja bližnjega.
2. Nejevolje ali celo jeze naj ne derži v sercu.
3. Slabost bližnjega naj nikomur ne odkriva in kar sliši, nikomur ne razodeva.
4. Duhovnih vaj naj ne opušča iz malomarnosti in lenobe in kadar jih opravlja, skerbno naj se varuje radovoljnega razmišljenja.
5. Svetne ljubezni naj ne pusti v serce, nečistim mislim ne daje priložnosti; kadar jo pa napadajo, stanovitno naj jih odganja in odločno.
6. O sebi naj ne misli visoko, bližnjega naj ne zaničuje.
7. Sv. zakramentov naj ne prejema brez dostojne priprave.
8. Težav in nadlog naj ne

prenaša z nejevoljo, da ne vniči namena previdnosti božje, ki ji želi najboljše. 9. Svojega hudega nagnenja naj ne prikriva premišljeno; čednosti naj ne išče svojeglavno, temuč na poti pokorščine, kjer se gotovo najdejo; svojih slabosti in zmot naj ne prikriva tistim, katerim gré vedeti za nje. — Oba, človek moj, stojiva pred Bogom, jest, ki to pišem in ti, ki bereš. Jest bom na odgovor poklican zaradi nauka, ki ti ga dajem, ti pa zaradi pokorščine ali nepokorščine, skazane prejetim naukom. Rečem ti pa naravnost, da duhovne vaje ti ne bodo kar nič pomagale, če terdno ne skleneš po vsej moči varovati se navedenih grehov. Brez tega sklepa ne boš dosegel notranjega miru; še do perve stopnje popolnosti ne boš došel; to pa bo vzrok, da strah pred smertjo, kterega zdaj čutiš v svojem sercu, te ne bo hotel zapustiti. Ako pa imaš ta terdni sklep, potem vzemi v roko podobo križanega Jezusa in daruj mu svoje sklepe, rekoč:

O moj Bog! O moj križani Jezus! Tvoja milost mi je dala videti preveliko srečo, katero dobim, če tebe najdem; pa tudi nesrečo, ki me neizogibljivo zadene, če te izgubim. Zdaj spo-

znam, da še misliti ne smem, da bi te kdaj našel, ako terdno ne sklenem ogibati se omenjenih grehov na vso moč in tebi vsikdar zvesto ter vneto služiti. — Naj se toraj zgodi! Iz te ljubezni objamem te, o moj Jezus, ne zgrešnimi rokami, temuč sè skesanim in potertim srcem, saj ti si moja največa dobrota, vredniša moje ljubezni od neba in zemlje. Ljubiti te želim bolj, kakor te izvoljeni in angelji v nebesih ljubijo! O, da bi te res tako ljubiti mogel! Kakor jelen hrepeni po hladni vodi, tako hrepeni moje serce po tebi, o moj Jezus! Ti edini si moj cilj in konec, s teboj se želim zediniti v nebesih; in če bi mi šlo za življenje, ne popustim te resnične in terdne volje. — Pred teboj sklenem in obljubim zvest ostati svojim dobrim sklepom! O Jezus, ki poznaš mojo veliko slabost, poterdi me v tem sklepu in podari mi milost, da v svojem sklepu ostanem do konca stanoviten!

III. Premišljevanje.

O kraljestvu Kristusovem.

S tem premišljevanjem se začne druga versta ali stopnja v duhovnih vajah. Na prvi stopnji obžalovali smo pregrehe in se odločili, da

hočemo Boga iz celega serca ljubiti ter se prizadevati za dosego slednjega namena. Siromakom, ki ne spoznamo prave poti v sveta nebesa, poslal je Oče nebeški za voditelja svojega edinorojenega Sina, da bi hodili za njim. To bodi naše premišljevanje na drugi stopnji duhovnih vaj.

I.

Za Kristusom hoditi se spodobi. — O kako žalostno bi bilo za nas, ako bi Jezus Kristus ne bil prišel na svet! Pervi stariši so grešili, in s tem nebesa zapravili zá-se in za nas. Milijon, tisuč milijonov ljudi je živel pred nami; koliko jih bo živel za nami, znano je le Bogu samemu. Izmed vseh pa bi ne eden ne prišel v nebesa, ako bi Jezusa ne bilo na svet. O kolika nesreča! Nikdo bi ne mogel v nebesa, in bi torej nikdo, razun angeljev, v nebesih Boga ne častil, če izvzameš Devico Marijo, ki ni bila nikdar pod oblastjo greha, pa svetega Janeza kerstnika, ki je bil že v maternem telesu očiščen. O koliko manj časti bi vžival Bog! O sreča! Jezus je prišel na svet, in zdaj je mogoče vsakemu priti v nebesa; duri nebeškega kraljestva so odperta in prišli bomo v nebeški Jeruzalem, če le za Jezusom hodimo. Cele trume, ki so za Je-

zusom hodile na zemlji, so prišle v nebesa, kjer Boga neprenehoma hvalijo in častijo, in za njimi bomo prišli tudi mi, in bomo Boga večno hvalili in častili, če bomo za Jezusom stanovitno hodili. Duša moja! Je li kateri namen častitljivši mimo božje časti in našega zveličanja? In glej, to oboje bo večno?

Drugo, ki nas za Jezusom hoditi naklanja in vzbuja je malenkost tega, kar on zahteva od nas. — Zemeljski kralji sedé na svojih prestolih in če so preveč obloženi z važnimi opravili, ali pa če nevarnost preti deržavi, skličejo berzo svoje služabnike, odločijo vsakemu svoj posel, sebe pa varujejo. Drugače ravna Jezus. Nočem, govori Jezus z dejanjem, nočem, da bi bili slabeje od mene oblečeni tisti, ki hodijo za menoj, ali da bi njih stanovanja bila slabeja od mojega; tudi nočem, da bi več delali, več terpeli; ne ne, jest hočem prvi biti, jest hočem največ terpeti, da bo zljajšano njihovo terpljenje, in za vse to ne zahtevam družega od njih, razun, da hodijo za menoj. O prečudna tirjatev! Jezus je nedolžen, jest poln greha; Jezus je vreden sto nebes, jest sto peklov, in tak Gospod noče, da bi jest več delal in terpel kakor on, temuč samo to malo zahteva, da naj hodim za njim!

1. O moj Jezus! Ako bi me samo zato vabil hoditi za teboj, da bi enkrat povikševal čast tvojega nebeškega Očeta, že zato bi bil dolžan, te vbogati; saj on je moja največa dobrotā, za katero sem dolžan dati življenje, če bi prišlo na to; — a ne samo zato me, o Jezus, vabiš za seboj, marveč vabiš me, da bi zveličal svojo dušo, in da bi me ti deležnega storil svoje časti in slave v nebesih. — O koliko hvale, časti in slave sem ti zato dolžan!

2. Po tvojih željah, o Jezus, naj se toraj zgodi! Za teboj bom hodil, in sicer zvesto, kar bom najbolj mogel, če bo še tako težko stalo mojo popačeno natoro. — Revna stvar sem, polna grehov, katero si le po svoji milosti poklical v to, kar sem; da, stvar sem, ki si je že davno pekel zaslužila. Stvar tako siromaška, tako nezmožna, se li sme in more vstavljati djanju in terpljenju, katero si ti, čista nedolžnost in popolna svetost, Gospod nebes in zemlje, terpel v veliko veči meri?

3. Ne. To se ne bo zgodilo. Tvoje življenje, o Jezus, je meni zgled, kaj in kako naj delam. Kar si ti delal, delal bom tudi jest, in kakor si ti terpel, tako bom terpel tudi jest.

II.

Za Jezusom hoditi je lahko. — Dvoje lajša hojo za Jezusom. Pervo je mir serca, zadovoljnost in veselje, s katerim Jezus že na tem svetu tiste poplačuje, ki hodijo za njim. Dokler je Jezus bival na zemlji, duša moja, tudi on ni vedno hodil po ternji, semtertje zadel je tudi na dišeče cvetlice, to je, terpljenju bilo je primešan o tudi veselje. Pri rojstvu, n. pr. so mu zaverženemu od vseh ljudi, angelji prepevali čast in slavo. V puščavi prišel mu je, nadlegovanemu od hudobnega duha, angelj na pomoč, in ga je okrepčal. Hudobno ljudstvo res da ga je klelo in rotilo; na Tabor-u pa se je spremenil in pokazal v nebeški časti. Če je bilo med Kristusovo terpljenje vpletено veselje, ne boj se toraj, da bi ti ostal brez njega; in da se to ne bo zgodilo, zagotovi te sam, rekoč: Da bi on, ki za menoj hodi, več terpel kakor jaz, tega nočem.

Resnično, človek moj! Zvesteje ko boš hodil za Jezusom, več in sladkejih tolažb boš prejel od nebeškega Očeta. Sliši, kaj ti govori Jezus; pravi namreč: „Moj jarem je ~~sladak~~sladak, in moje breme je lahko“. — Blizo

Jezusa biti, če ravno v bridkostih, je toraj sladko; daleč od Jezusa biti, dasiravno v najobilnišem veselju, je pa grenko in bridko.

Drugo, kar olajša hojo za Jezusom, je neskončna čast in neizmerna sreča, s katero Jezus poplačuje tiste duše v nebesih, ki so na zemlji zvesto hodile za njim. — Še nekoliko let, pa sem v nebesih. O kako tolaživna misel! O kako olajšuje težave, križe in nadloge! Misli si, duša moja, da vidiš Jezusa obloženega s težkim križem, kterega je nekđaj nesel na goro Kaivarijo, in da Jezus zré v te milo, kakor je le njemu mogoče. Med tem, misli si dalje, odpró se nebesa, in v njih vgledaš tako prekrasen prestol, da njemu enacega ni videlo človeško oko; okrog njega pa neštivilno množico zveličanih. Ko to gledaš in steriš, reče ti Jezus: Glej! Ta prestol bo tvoj sedež, in sedel boš večno na njem, ako ene leta hodiš za menoj. Oh, duša moja, ali bi te ta obljuba ne vzbujala in ne vnemala hoditi za Jezusom? Ako bi se ta misel vresničila, misliš si, pač res bi postal ves drugačen. Kako pa, da te sveta vera ne spremeni? Ali te ne uči sveta vera, da tem, ki za Jezusom hodijo na zemlji, je pripravljeno

nebeško kraljestvo, ktereга ne bo nikdar konec?

1. Terdno verujem o Jezus, da tvoj jarem je sladak, in lahko tvoje breme, ker ti sam tako govoriš, ki si večna resnica. Tedaj me ne zaderžuje tvoj jarem, ne tvoje breme, temuč moja mlačnost, omahljivost in lastna ljubezen mi ne pusti hoditi za teboj. Le ene leta naj bi se premagoval, in spoznal bi, kako lahko je tvoje breme, in kako sladak je tvoj jarem. — Neprijetno in žalostno je bilo življenje devic, ki so zapustivši svet, živele v puščavah in zemeljskih votlinah; toda le na videz, v resnici pa je bilo prijetno, ker njih serca so bila vesela; radovala so se namreč v zadovoljnosti, katero si jim ti, o Jezus, neprenehoma delil. Žalostno je bilo življenje mučencev, ki so terpelj preganjanje in zatiranje, zaničevanje in zasmehovanje, lakoto in žejo, in verh tega še razne muke trinogov; a ravno te si, o Jezus, posebno ljubil, ravno tem si dal svojih milosti v najobilniši meri, da so ž njih pomočjo zmagali svet in hudiča; če teh nisi zapustil, zakaj bi se jest bal, da bi me zapustil na poti za teboj, ki je semtertje nastlana s pelinom in ternjem? Bom mar v skerbah, da bi me ti

ne tolažil v žalosti, v skušnjavah ne pokrepčal, in ne podpiral v boju sè svetom in hudičem? O vem, dobro vem, da moja bojazljivost je prazna in neopravičena; zato, o Jezus, upam in se terdno zanašam, da tvoje, že tolikrat nad mano razodeto usmiljenje mi bo olajševalo hojo za teboj.

III.

Za Jezusom hoditi je treba . . . Kristus Jezus je zato prišel na svet, da nam je pokazal pot, katero naj hodimo, če nam je mar, da bi dosegli svoj namen. To veruješ, kaj ne? Morda se pa še po kateri drugi, lažji in varniši poti pride do namena? Ko bi še ktera druga pot peljala v nebesa, Jezus bi zanj o ali ne bil vedel, ali pa je ni hotel pokazati. Če bi ne bil vedel zánjo, ne bi bil vsegaveden; če bi je pa ne bil hotel pokazati, ne bi bil neskončno pravičen in usmiljen. O Jezusu eno ali drugo misliti, reklo bi se Boga preklinjati? Kristus Jezus govori: „Kdor želi biti moj učenec, vzame naj svoj križ na se in hodi za menoj“. Toraj, kdor želi k Jezusu priti po smerti, mora za njim hoditi v življenji, ker nikdo ne pride k Jezusu, razun njegov učenec.

2. Jezus je neskončna ljubezen in dobrota . . . Jezus nas ljubi tako, da nas ne more kaznovati, če nismo kaznen zaslužili. Iz tega sledi, da bi nam Jezus v svoji preveliki ljubezni gotovo bil pokazal gladkejo in zložniši pot v nebesa, ko bi bila ktera najti; pa odkazal nam je pot ternjevo, pot križevo. — Duša moja! Bog ki je vsega-veden, je vedel, da lahka pot pelje v pogubljenje; ker je pa Jezus ravno zato prišel na svet, da bi nas pogubljenja rešil in večno zveličal, zato nam je odkazal težavno pot; po križih in težavah namreč se pride v veselje. Težavno pot nam je odkazal, pot namreč, katero je sam hodil ves čas svojega življenja. Zdaj pa, duša moja, postoj in si misli: Samo dva kraja sta. Eden je silno žalosten in v vsakem oziru nesrečen — pekel; eden pa čez vse vesel in v vsakem oziru srečen — nebesa. Pervi kot drugi ima le eno pot, poti pa ste različni. Prijetna, gladka in vhojena je pot, ki pelje v pekel; težavna, slaba pa je pot, ki pelje v nebesa in malo jih gre po njej. Pomenljiva resnica. V nebesa derži tedaj ena sama pot in sicer tista, katero je hodil Jezus, kakor sam pravi! „Nikdo ne more k Očetu, razun po meni“; to je, nikdo ne

more v nebesa, razun, kdor hodi pot, katero sem jest hodil. — Kaj pa jest delam? Ktero pot hodim? — Ktero bom pa odsihmal hodil?

1. O moj Jezus! Če svoje življenje nekoliko preišlujem, o kolika žalost me obhaja! Molil sem te sicer kot svojega stvarnika, o Bog, ali kaj pomaga sama molitev, če pa življenje ni, kakoršno bi moralo biti. Nečast sem storil tvoji vsegavednosti in modrosti, tvoji dobrotljivosti in tvojemu usmiljenju, ker s tem, da nisem dobrovoljno prejemal in voljno terpel, kar si mi ti, o Bog, težavnega pošiljal, terdil sem, da ne veš, koliko zamorejo nositi moje slabe moči. O moj Bog! Moj zveličar in moj vselej zvesti voditelj! Pričo tebe spoznam, da zelo, zelo sem se motil sebi na kvar. O kako žaluje moje poterto serce! O kako srečnega bi se smel šteti, če bi bil vselej hodil pot, katero si hodil ti, o moj Jezus, in živel, kakor si živel ti, o moj zveličar!

2. Kako dolgo se bom še vstavljal hoditi za Jezusom! Ti, o Jezus, si pot, resnica in življenje. Tebi se izročim z dušo in telesom, za teboj bom hodil, hodil bom odsihmal pot, katero si ti hodil. — O Jezus, le

hodi pred menoj ; jest pojdem za teboj, čeravno me popelješ v zasmeh, zaničevanje, v boleznih in terpljenjih; in če me popelješ v tako pokorščino, da še misliti ne bom smel na svojo voljo, tudi tje hočem za teboj. Kjer si ti, o moj Jezus, moje življenje in moje vse, tam hočem biti tudi jest, in kar ti terpiš, hočem terpeti tudi jest. Eno, o Jezus, te še prosim ; podari mi svojo milost, da ne opešam na poti, katero sem izvolil.

Četerti dan.

I. Premišljevanje.

O včlovečenju Kristusovem in njegovi ponižnosti.

I.

Z včlovečenjem se je Jezus ponižal, kar se je najbolj mogel.

1. Pervo ponižanje je bilo včlovečenje. Tega Kristusovega ponižanja, ki je tolike skrivnosti, ne boš duša moja nikdar dosti občudovala, ter tudi ne razumela; v priliki ti ga želim nekoliko pojasniti.

V silno širnem kraljestvu bil je kralj mogočen, premožen, z vsemi lastnostimi, ki so kralju potrebne. Plemenitaži, podložni, tudi vojaki, od prvega do slednjega ljubili so ga sinovsko. Ta sloveči kralj sleče svojo kraljevo obleko, in obleče staro, ponošeno, stergano; zapusti kraljestvo, gre v ptuje kraje in stopi v službo za hlapca pri malo číslanem, priprostem kmetu, in v tej službi ostane nepoznan do smerti. Kdo more dosti občudovati ponižnost tega na dolgo in široko slovečega kralja. Duša moja, blagoslovljena sè sveto vero, povej mi, kdo li

je novorojeni otrok v Betlehemskem hlevu? Edinorojeni Sin je Očeta nebeškega, tvoj in moj najviši Gospod in Bog. Češčen in hvaljen od neštevilnih angeljev je zapustivši nebesa stopil na svet, kjer je v človeškem telesu nepoznan živel do smerti. Ali si more človeški um večje ponižnosti misliti?

2. Drugo Jezusovo ponižanje je bilo ponižanje v podobi otroka. — Kdó, duša moja, je slabiji od novorojenega otroka? Novorojeni otrok ne more ne jesti, ne piti, in v nobeni potrebi si pomagati; drugi mu morajo streči. — Da molčim o drugih potrebah, omenim samo to, da mi, ki nam um ni bil vzbujen, smo otročje potrebe lahko prenašali, drugače je bilo z Jezusom. Jezus kot neskončna modrost je živo čutil vse potrebe in vso slabost. Vsegamogočni Jezus bi bil prišel na svet, če bi bil hotel, v podobi odraščenega in čverstega moža; da tega ni storil, duša moja, vzrok je edini ta, da se je bolj ponižal.

3. Tretje Jezusovo ponižanje je to, da je v slabo človeško natoro skrnil vse božje in človeške popolnosti . . . Da boš to spoznal, pogledj revno dete v Betlehemskih jaslicah. Duša moja, kdo je v tem otroku? Vsegamogočni Bog je, stvarnik nebes in zemlje, ki

pa ne more hoditi, ne stati, ne besedice spregovoriti. Tisti mogočni Bog je skrit v tem otroku, ki z enim perstom vzderžuje vesoljni svet, njega pa nosijo matrne roke. Brezkončna vsegavednost in modrost je v otroku, ki leži v jaslicah, otrok pa še jecljati ne zna. Brezmerno bogati Bog je ta otrok, s katerim v primeri so vsi zemeljski kralji in cesarji siromaški berači, vendar zdaj nima boljšega stanovanja, kakor je živinski hlev. O čudna ponižnost mojega zveličarja!

1. O Jezus! O moj najponižniši Jezus! Kako so moje želje različne od tvojih! Ti se ponižuješ tako globoko, da z nebes prideš na svet, iz kraja najpopolnjšega veselja, prideš v solzno dolino; jest pa se poln napuha z Luciferjem povzdigujem nad zvezde! Ti se ponižuješ tako globoko, da podobo nespoštovanega otroka naše vzameš, jest pa hrepenim po častitljivšem stanu! Ti vse svoje prednosti radovoljno prikrivaš, jest pa želim, da bi vsi vedeli za trohico dobrega, kar imam nad seboj. S kratka, ti se ponižuješ, jest se povzdigujem. Sramujem se, vendar je resnično, da niti sence tvojega duha ni v mojem

sercu. Med mojimi in tvojimi željami je tak prepad, kakoršen je med zemljo in nebom.

2. O zdaj spoznam, kako sem se motil. Zdaj živo spoznam, da pot, katero sem dosihmal hodil, ni pot, katero si mi ti, o moj Jezus, odkazal. — Zdaj obžalujem vse nečimerne misli in želje, ki so se kdaj vzbujale v mojem sercu, vse besede, ki so merile na svetno hvalo in čast, in vse djanja, s kterimi nisem iskal tvoje časti. Tebi edinemu gré vsa čast in hvala. Tvoja prečudna ponižnost bo meni ogledalo, v njem se bom ogledoval in učil ponižnosti vse dni svojega življenja.

II.

Jezus je zaničevanja voljno sprejemal. — Pomisli :

1. Kako je svet Jezusa sprejel ob njegovem rojstvu? — Je li katero zaničevanje večí od zaničevanja, ki zadene človeka, kterega domačini zaveržejo, kterega v domači deželi, v domačem mestu, niti za eno uro pod streho ne vzamejo? Glej, to zaničevanje zadelo je Jezusa. Starček in mladeneč, možak in žena, bogatin in revež sta dobila prenočišče v Betlehemu, Jezus edini sè svojo materjo in sè svojim rednikom se je moral zadovoljiti s hle-

vom za živino za silo pripravljenim, in kakó je Jezus prejel to zaničevanje? Vesel in zadovoljen, saj je bil sam tako pripustil. Naj bi bil samo mignil, trume angeljev bi bile šle pred njim Betlehemčanom oznanovat njegovo rojstvo, dovolj bi bila samo ena misel, in grom in tresk bi bil pretresel neusmiljena serca in jih vnel za njegovo čast. Da se tako ni zgodilo, zaderževala je njegova globoka ponižnost.

2. Pomisli, kako so z Jezusom delali po njegovem rojstvu. — Duša moja, še gerje, kakor ob rojstvu. Nova zvezda se prikaže na nebu. Trije modri pridejo ga molit iz oddaljene dežele. Nenavadna svetloba naznanja njegovo rojstvo v temni noči. Angelj nebeški se oglasi in govori: „To noč vam je rojen Odrešenik sveta“. No, si misliš, kako je neki ljudstvo skupaj vrelo! Iz Jeruzalema je gotovo vse hitelo k hlevu, počastit in molit željno pričakovanega Odrešenika. Duša moja, nikar se ne moti! Izmed tisoč in tisoč Jeruzalemcev ni ne eden šel počastit ga in molit, marveč posvetovali so se, na kakšen način bi ga spravili izmed živih; in Jezus, komaj da je rojen, moral je bežati iz domače dežele, da mu glava ni ostala pod mečem.

3. Pomisli, kaj je ljudstvo o odraslem Jezusu mislilo. — Jezusa so vsi imeli za navadnega otroka. Jezus, stanujoč pri svoji materi in svojem redniku Jožefu služil si je namreč vsakdanji živež s tem, da je Jožefu pomagal pri tesarskem delu. Gledati ga dan za dnevom pri tako priprostem delu, komu bi se bila zbudila misel, da v podobi otroka je skrito božje bitje. Oče nebeški sam je prikrival to skrivnost, Marija in Jožef sta molčala o njej, Jezus pa tudi ni ničesa razodel. Govorili so edino le, da je v Nazaretu mladeneč, ki je svojemu očetu postrežljiv pri vseh njegovih delih. Glej, duša moja, vsa čast, katero je Jezus trideset let užival, bila je v tém, da je veljal za tesarjevega sina, ne pa za stvarnika nebes in zemlje.

1. O Jezus! Kako neprijetna in gnjusobna ti je vselej bila in ti je še svetna čast in hvala! O kako ljubo ti je bilo ponižanje in zaničevanje! Kdo ti je branil, od strani zemeljskih prebivalcev nakloniti si čast in hvalo? Lahko bi jo bil užival, vendar ničesa nisi storil, da bi si bil ljudsko hvalo pridobil, marsikaj pa, da bi se je ognil. V eni uri lahko bi bil storil toliko in tako znamenitih

čudežev, da bi bili vsi popadali na kolena in te spoznali ter molili kot svojega vsega-mogočnega Boga; a tega nisi storil, marveč si svojo neomejeno moč skril v podobo rokodelca, da bi se bolj varno odtegnil svetni časti. O kako me osramotuješ, o Jezus! Ti se ogiblješ časti, jest jo iščem. Ti iščeš zaničevanje, jest pa se ga ogibljem bolj ko morem. O Jezus, ko to premišljujem, žalosti mi poka serce. Če so tvoje želje, kar terdno verujem, pot v življenje, tedaj so moje pot v pogubljenje; če je tvoja ponižnost ključ do nebes, tedaj je moj napuh ključ do pekla.

2. Želje po ponižnosti. — Dasiravno sem od tebe, o Jezus, spoštovan, vendar nisem zadovoljen. V moji osebi spoštuje se duhovski stan in to mi donša dovolj spoštovanja; oh, kdo je pa tebe spoštoval in častil, ki si se prikazal v podobi priprostega rokodelca. O gorjé meni, ki hrepenim po časti, kakoršne ti nisi imel. Spoznam svoj napuh, o Jezus, a pomagati si ne morem. Zavoljo svoje častihlepnosti zanemarjam tvojo čast, dopadajenje tvojega Očeta in skerb za svojo nevmerjočo dušo. O pekoče in nevarne rane! Nikdo, razun tebe, o moj Jezus, jih ne more ozdraviti.

III.

Preiskovanja glede ponižnosti. — Jedro duhovnega življenja imaš, duša moja, zdaj pred seboj; prosi Boga razsvetljenja in premisli dobro!

1. Bogu je ponižnost človeške duše najbolj vseč. Ko bi bili mi živeli pred Kristusom, in Oče nebeški, da bi nas prepričal o našem napuhu, bi nas bil vprašal, v kakšnih okolščinah naj pošlje svojega Sina na svet, kaj bi mu bili odgovorili? Ne dvomim, da en sam glas bi se bil slišal, in sicer: Njegov rednik naj bo najmogočnejši vladar, mati najbolj sloveča cesarica, stanovanje najkrasneje na svetu, angelji naj pridejo v trumah oznanovat njegovo rojstvo, ljudje naj pridejo od vseh delov sveta častit ga in molit, on pa naj odkrije svoje veličastvo, pokaže svojo oblast, vsegamogočnost in modrost, ter naj prične vladati z oblastjo, ki je le njemu lastna. Kako pa je odločil Oče nebeški? Mati mojemu Sinu naj bo revna devica, stanovanje boren hlev, postelja pest slame, pokoren naj živi, zasmehovan in zaničevan do smerti. Oh duša moja, kako zelo smo zaslepljeni! Mi ljubimo in želimo svetno hvalo in čast in delamo

nevtrujeni, da bi si jo pridobili; Oče nebeški gre pa na to, da bi njegov Sin, čeravno je rekel, da ima vse dopadajenje nad njim, ne bil češčen in hvaljen, marveč da bi bil zasmehovan in zaničevan. — Duša moja, ozri se na Jezusa, kaj vgledaš na njem? Kaj družega, če ne ponižnost, zasmehovanje in zaničevanje. Ravno ta dar, duša moja, je najljubši nebeškemu Očetu, in ta dar je človeškemu rodu zaslužil večno zveličanje.

2. Najbolj zoperna pa je Bogu častihlepnost človeške duše. — Manj ko je duša Kristusu podobna, bolj jo čerti Oče nebeški. Častihlepna duša je li kaj podobna Kristusu? Jezus je mislil le na ponižnost, želel zaničevanje in terpljenje po nedolžnem; zaničevan je jel živeti, zaničevan je tudi umerl. — Tvojih lastnosti, duša, ne omenim niti z eno besedo, marveč rečem: Stopi poleg Jezusa, in kmalo boš spoznala, koliko si Jezusu podobna.

1. Serce mi trepeče, o Jezus! Raji bi jokal ko govoril. Želje mojega serca so željam tvojega nasprotne. Tvoje serce sovraži svetno čast in hvalo, hrepeni pa po poniževanju in zaničevanju, moje sovraži oboje in se topi veselja, če žanje čast in hvalo. — Kar mojo

siročino množi, je ravno to, da najboljšo zdravilo mi ni vseč. Najboljšo zdravilo za moj napuh je poniževanje in zaničevanje, a ravno tega se bojim in skerbno ogibljem, in s tem zametujem zdravilo, ljubim pa bolezen na duši. — O moj Jezus! Je li še ktera pomoč za me? — Po tvojem usmiljenji spregledal sem danes vsaj toliko, da spoznam svojo veliko siročino in obžalujem svoje napačno življenje. — Zdaj zaveržem in prekličem vse nečimerne misli in želje, in ž njimi vse veselje, ki me je obhajalo, ko sem bil hvaljen in češčen, kakor tudi vse djanje, ki sem ga opravljal, ne tebi na čast, temuč sebi. — Ti moj Bog, si začetek in vir vsega dobrega, tebi gre toraj vsa čast in hvala, meni siromaškemu grešniku zaničevanje in zasramovanje.

2. Če sem te, o moj Jezus, kdaj kaj prosil, prosim te danes in sicer nekaj nenavadnega. Prosim te ponižnosti, ktere mi tako manjka. Ponižnost kaže, če imam kaj tvojega duha, ponižnost priča, če in kako tebi nasledvam, ponižnost je ključ do tvojega serca in do vrat nebeških; zato pa duša, ki nima prave ponižnosti, ne more stopiti v zaželjeno prijateljsko zvezo s teboj, prevzetna duša je namreč

gnjusoba v tvojih očeh. Da bi si ponižnost pridobil, ki je temelj sleherne kreposti, sklenem, o Jezus, to dvoje:

1. Častihlepnih misli ne bom nikdar vzbujal, še manj redil v svojem sercu, sebi na čast ne bom govoril besedice in ničesa ne bom delal, kar bi ne bilo tebi na čast. 2. Vse neprijetnosti sprejemal bom z dobrovoljnim srcem in jih voljno prenašal. Sklepe delati, o Jezus, je lahko; bom jih pa tudi dopolnoval? Ti, o Jezus, si moje upanje, moja podpora in pomoč, na te se zanesem.

II. Premišljevanje.

O skritem življenju Kristusovem in o njegovi čudoviti pokorščini.

I.

Težo popolne pokorščine terpel je Jezus pred menoj, in jo tudi premagal iz ljubezni do svojega nebeškega Očeta in iz ljubezni do mene. — Lastno voljo zatreti, prostost vničiti in vse dni zemeljskega življenja delati po ptuji volji res ni brez mnogih težav. A duša moja, kaj moreš ti zato? Saj vse te težave so delo božje previdnosti, in vse je

tudi Jezus zavoljo tebe terpel in zmagal. Premisli nekatere teh težav.

Perva težava so opravila, zapovedana pod pokorščino . . . Marsiktera pod pokorščino ukazana opravila dozdevajo se nam premalo važna, za našo osebo premalo častita, in sicer zato, ker se čutimo sposobne za važniša in častitljivša opravila, ki so pa drugim manj sposobnim podeljena. Tako? Opravilo ti je preslabo? Poglej, poglej Jezusa! Kdo je Jezus, in kakšna so njegova opravila? Kralj je vseh kraljev, vladar nad vse vladarje, Gospod je nebes in zemlje, tako učen in moder, tako mogočen, da z eno besedo, z eno mislijo zamore vsem ljudem tako modrost podeliti, da bodo Boga bolje spoznali, kakor so ga spoznali prvi učenjaki in modrijani. Gospod tako mogočen, da zamore s čudeži vse dežele ta in on kraj nezmernega morja prepreči, in tako učen, da zamore vse grešnike spokoriti in njih serca vneti z gorečo in plamtečo ljubeznijo do Boga. Jezus, neskončna modrost, učenost in moč, kakšna opravila je prejemal in opravljal? Do tridesetega leta stanoval je nepoznan v hiši svojega rednika, mu stregel in pomagal pri nečislanjem rokodelstvu. Semkaj, v rokodelčevo hišo stopi, duša moja! Opazuj Je-

zusova opravila, in potem toži, če se ne sramuješ, čez opravila, ktera tvoj napuh imenuje preslaba, premalo važna in čislana.

Druga težava popolne pokorščine so predstojniki. — Res je, da dobimo tudi take predstojnike, katerih vladanje nam ni kaj ljubo. Eni n. pr. niso dosti modri, in ne poznajo značaja posameznih podložnih, zato jih ne morejo vspešno vladati in voditi; enim manjka ljubezni in sočutja, in zato skerbijo premalo za postrežbo bolehnim sobratom; drugi zopet niso dosti ponižni, pohlevni in prijazni, in zato si ne pridobijo sere podložnih. Predstojnika brez vse napake, duša moja, nikdar ne boš našla, pomisli pa, da tudi ti nisi brez nje, in da mnogokrat so tvoje slabosti vzrok, da nisi s predstojnikom zadovoljna. Naj pa velja, da je predstojnik vzrok tvoje nezadovoljnosti, v tem slučaju, kaj vелеva pokorščina? Najlepši zgled imaš nad Jezusom. Glej ga. Nedolžen stoji pred sodnikom; grešni Pilat sodi pravičnega, svetega, in ga obsodi k smerti. Ali bi si Jezus ne bil mogel pomagati? Ali ne bi bil mogel dokazati svoje nedolžnosti, nasproti pa krivice Pilatove obsodbe? Mari bi ne bil mogel krivičnega Pilata tisti hip, ko je vnebovpijočo obsodbo izrekel, pahniti v

večni ogenj? To je Jezus zamogel, pa ni storil. Pilatova obsodba mu je bila obsodba nebeškega Očeta, in zato jo je sprejel z dobrovoljnim srcem. Jezus je bil Pilatu pokoren, pokoren mu je bil do smerti in sicer do smerti na križu. — Če je bil Jezus pokoren najkrievičnišemu sodniku, ki je bil kdaj na zemlji, kako li se ti upaš tožiti svojega predstojnika?

Tretja težava popolne pokorščine je pokorščina sama. — V našem stanu veleva se nam kterikrat, kar se z našimi mislimi ne vjema, ker se nam nepotrebno in nekoristno dozdeva; veleva se nam, kar nam je že po natori nepovoljno in zoperno in zato silno težavno, zlasti če velja za daljšo dôbo ali celó za celo življenje. Duša moja, ozri se na Jezusa, in oglej si v duhu, koliko je on iz pokorščine terpel záte in zavoljo tebe. Je li bilo Jezusu lahko toliko let živeti poleg revnega tesarja in terpeti pomanjkanje? Mu je li bilo lahko tri leta občevati sè zagrizenimi sovražniki in poslušati njihove psovke, kletev in rotenje? Mu je li bilo lahko terpeti tako preganjanje in sicer tako dolgo, da je še le smert storila konec? Duša! Še po enem te prašam, ti pa odgovori, kakor misliš, in sicer: je li za Jezusa bilo lahko poslušati obsodbo k smerti,

k najbolj sramotni smerti na križu? — Dasi-
ravno je to Jezusu delalo velike težave, ven-
dar jih je sprejel in prestal brez vgovora in
godernanja. — Glej, duša moja, in prevdari,
kakšna je tvoja pokorščina?

1. Od ktere koli strani ogledujem svoje
serce, ne najdem, da bi bilo tvojemu kaj po-
dobno. — Vem, dobro vem, kaj bi bil moral
storiti? Lastno voljo moral bi bil zatajiti, v
svojih predstojnikih tebe spoštovati in njihova
povelja na prvi miglje spolnovati, ker ti za-
hte vaš to od mene, in ker sem se se slo-
vesno obljubo zavezal, da bom tako delal.
O kolikrat, tebi o Jezus je znano, sem se
pregrešil v tem oziru! O kolikrat sem bil
svoje glaven, ustavljal sem se poveljem; če to
ne, vsaj ugovarjal sem, drugim tožil, in za-
povedano z nejevoljo in poveršno opravil. Ko
bi mi drugi grehi ne težili vesti, že ti mi
dovelj vzbujajo strah in grozo pred tvojo sodbo.

2. Nezvest sem bil svoji obljubi, to spo-
znam in obžalujem. Pregreški dozdevali so
se meni majhni, v tvojih očeh, o Bog, so pa
veliki. Ne ljudem, marveč tebi sem obljubil
pokorščino in zato, kadar sem z nepokorščino
žalil predstojnike, žalil sem bolj tebe, o Bog,

kakor nje in kadarkoli sem preziraje želje in mnenja predstojnikov bolj cenil svoje mnenje, zaničeval sem tvojo modrost . . . „Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ Te besede so tvoje, o večna resnica, in one me učijo spoznati, kaj sem storil. One me bodo pa tudi sodile in znabiti že v kratkem. O kako sem bil nespameten! O kako malo sem spoznal svoje pregrehe! Zdaj jih pa spoznam in tudi serčno obžalujem.

II.

O veliki sreči duše, ki živi v popolni pokorščini. — Pokorščino Kristusovo spoznaš, duša moja! Pomisli še preobilen sad, kterega pokorščina rodi.

1. Pokorna duša vé, da voljo božjo spolnuje. — Vzemimo, da angelj, ki je neviden varuh človeka, je tebi viden, in ti v vsaki okoliščini pripoveduje, kaj je prav in kaj ni prav, ter kaj ti storiti Bog veleva, kaj pa prepoveduje. Dobro. Ali še hraniš sveto vero v sercu? Dá, praviš. Če pa to, potem bodi zagotovljen, tega te uči vera, da spolnuješ božjo voljo, če živiš v popolni pokorščini. Ta resnica je tako gotova, kakor da bi ti jo angelj sam zaterjeval. Da božjo voljo spol-

nuješ, ako živiš v popolni pokorščini, tega smeš biti tako prepričan, kakor so bili aposteljni prepričani resnice Jezusovih nauk, ki so je slišali iz njegovih lastnih ust; ali kakor je bil Jezus gotov, da spolnuje voljo nebeškega Očeta.

2. Pokorna duša pridobi pri Bogu neprecenljivo vrednost svojim djanjem. — Pokorščina je nekaj posebnega. Najmanjše delo, storjeno iz pokorščine, zadobi pri Bogu posebno vrednost; nasproti pa važno delo, opravljeno zoper pokorščino, je prazno v očeh božjih. Iz pokorščine zmerno piti in jesti je velike vrednosti v božjih očeh; postiti se ob kruhu in vodi zoper pokorščino, je brez vse vrednosti, četudi traja leto in dan. Skledo pomiti, sobo pomesti je delo samo po sebi brez vse važnosti in vrednosti; iz pokorščine storjeno je pa v očeh božjih večje vrednosti, kakor če bi zoper pokorščino prehodil vasi, mesta in dežele oznanovaje svet evangelij. Kar vrednost daje našim delom, je volja božja. Ako bi n. pr. Bog tebi velil prinesti kozarec vode in ti bi jo prinesel, glej, s tem si storil delo take vrednosti v očeh božjih, da noben človek na svetu in noben angelj v nebesih bi mu ne mogel kaj ljubšega storiti. Stopi še en-

krat v borno hišo sv. Jožefa in poglej Jezusa. Jezusova dela so po sebi majhna, nečislana, brez posebne vrednosti; v očeh nebeškega Očeta so pa take vrednosti, da bi Jezus ne bil mogel boljših storiti, dasiravno je bil Bog. Ali veš zakaj, duša moja? Zato, ker ravno ta dela je Oče nebeški zahteval od njega, in ne družil.

3. Pokorna duša doseže zanesljivo, in sicer v kratkem popolnost in svetost. — To se zgodi iz dveh vzrokov. Pervi vzrok je bistvo popolnosti. Popolen je, ki vselej in v vseh rečeh voljo božjo spolnuje, toraj, ki dela kar in kakor Bog hoče. Pokorna duša ničesar ne želi, ne išče in ne dela, razun kar Bog hoče; spat gre, kadar Bog hoče in vstane, kadar Bog hoče; dela, kadar Bog hoče in moli, kadar Bog hoče; kdor pa vselej in v vsem voljo božjo spolnuje, je svet, in taka je tudi pokorna duša. Drugi vzrok je posebna skerb, katero ima Bog za tako dušo. Kakor ljubi mati svojega otroka, tako ljubi Bog pokorno dušo, in kakor skerbi mati za svojega ljubega otroka, tako skerbi Bog za dušo, katero ljubi, nosi jo vedno v naročji svoje previdnosti. Naj se peklenske moči vzdigujejo zoper pokorno dušo, naj jo stiskajo hudobni ljudje, četudi

njeni predstojniki, opravili ne bodo nič, ker pokorna duša je v varstvu neskončno modrega, vsegamogočnega in brezkončno dobrotnega Boga, ki jo bo že na tem svetu pripeljal na visoko stopnjo popolnosti, na onem pa k posebni časti in slavi.

1. Moji predstojniki me toraj vladajo, ne v svojem imenu, ampak v Jezusovem, in mi ukazujejo, ne po svoji, temuč po oblasti Jezusa Kristusa. — Karkoli mi predstojniki zapovedó, zapové mi Jezus, in zato moram sleherno povelje dobrovoljno sprejeti, in sicer ne zato, da bi voljo vikših dopolnil, temuč da bi dopolnil voljo Jezusa Kristusa, ki mi jo po predstojnikih razodeva. Takole je in nič drugače; tako mora tudi biti, ker besede Jezusove: „Kdor vas posluša, mene posluša, in kdor vas zaničuje, mene zaničuje“, so dosti umevne, in kdor bi jih v tem pomenu ne hotel umeti, bi dolžil laži njega, ki je je izrekel. Tej resnici vdam se popolnoma. Terdno verujem, da je volja mojih predstojnikov tvoja volja, o Jezus, da naklepi in naredbe mojih predstojnikov so tvoje naredbe in tvoji naklepi; verujem pa tudi, da se tvoji sveti volji, o Jezus, vstavljam, če se vstavljam volji pred-

stojnikovi. To verujem, in sicer na tvojo besedo, o Jezus!

2. Kakor terdno verujem, enako terdno pa tudi upam na tvojo besedo, o Jezus. Tebi sem obljubil svojo pokorščino, tebi sem daroval svojo voljo; ti pa, o moj Jezus, si milostno sprejel ta dar, ter mi obljubil, da me boš vodil in vladal po svojih namestnikih, ki so moji predstojniki. Glej! Zato se vdam popolnoma tvoji sveti previdnosti. Ti o Jezus si neskončno moder in kot tak spoznaš, ktere naredbe mojih predstojnikov so najkoristniše zame. Ti si brezkončna dobrota in kot tak boš vodil moje predstojnike vselej tako, da mi bodo velevali vselej le to, kar je zame najkoristniši; in ker si neskončno svet in zvest v svojih obljubah, dopolnil boš svojo obljubo s tem, da boš moje predstojnike tako vladal, da me bodo po najkrajši in najvarniši poti vodili, ki me pelje do mojega namena, svetih nebes, kjer te bom večno gledal in vžival.

3. V tem zaupanju ponižan se pred teboj, o Jezus, kar se najbolj morem, in se ti darujem brez najmanjšega prideržka. Vnovič ti obljubim pokorščino, in sicer popolno, v najmanjših rečeh tako dobro, kakor v največih.

Svoj um zapustivši in ž njim svojo voljo in vso prostost, izročim se njim, ktere mi boš ti postavil za predstojnike. Glas predstojnikov veljal mi bo kot tvoj glas, njihova volja veljala mi bo za tvojo voljo; želel, govoril in delal bom, kar mi boš ti, o Bog, po predstojnikih vkazoval. — To je dar, kterega tebi, o Jezus, vnovič položim na altar, tebi, ki si mojã edina dobrota, ktero na tem svetu popolnoma ljubiti, na onem pa večno vživati želim. O Jezus, ohrani to voljo vedno v mojem sercu!

III. Premišljevanje.

O javnem Kristusovem življenji in o negovi čudapolni ljubezni in pohlevnosti do ljudi.

I.

Dolžnost bližnjega ljubiti ima za seboj marsiktero grenkost in težavo. Dopolnjevanje te čednosti, brez ktere si prave svetosti niti misliti ne moremo, je jako težavno. Tudi v tej zadevi imamo nad Jezusom najlepši izgled. Duša moja, ozri se toraj na Jezusa in skleni ravnati se po njegovem izgledu.

1. Perva težava je vkvarjati se z ljudmi, pri kterih se z vsem trudom nič ne opravi . . .

Koliko se je Jezus trudil, da bi spreobernal Jude. Cele tri leta je hodil od vasi do vasi, od terga do terga in od mesta do mesta, oznanovaje edino zveličavni nauk in sicer sè zgovornostjo, ki je bila le njemu lastna. Kamor je prišel, delil je dobrote v vsej obilnosti, delal čudeže in ljudi po očetovsko vabil v naročje svojega usmiljenja; pa kaj je dosegel? Eni so ga zasmehovali ter govorili: Tesarjev sin je, kje li se je naučil takih reči; drugi so zasmehovali njegov sveti nauk. Farizeji so ga imenovali hudobnega človeka, ki se ne derži postav; veliki duhovni so mu nasprotovali in ljudstvo podpihovali, da naj se ga varuje, one pa, ki so vanj verovali, izobčili so iz svoje družbe; malo, silno malo se jih je spokorilo, večina je ostala terdovratna. O kako je težko ljubiti take nasprotnike! Navadno ljubi oče svojega sina s posebno ljubeznijo; ko bi pa sin očetove nauke zasmehoval, svoje sobrate od njega odvräčeval, in ga žalil dan za dnevom, bi ga li oče mogel gledati s prijaznim očesom? Kar oče ne bi storil sinu, storil je Jezus sovražnikom.

2. Druga težava je s takimi ljudmi opravka imeti, ki iz jeze in nevošljivosti vse slabo sodijo . . . To težavo terpel je Jezus dan na

dan, dokler je javno učil. — Iz ljubezni je ozdravil bolnika v saboto, pa kakšno zahvalo je dobil za to dobroto? Ta ne more biti iz Boga, ker ne posvečuje praznika, govorili so hudobneži o njem. Da bi grešnike spreobernal, vsedel se je za mizo, in jel ž njimi, in kaj so govorili? Pijanec je, djali so, kteremu je mar le za jed in pijačo. — Da bi razodel svojo božjo natoro, storil je čudež za čudežem; meniš pa, da so mu verovali? Kaj še. Rekli so, da s pomočjo Belcebuba dela ta čuda. Vse, karkoli je Jezus storil, so grajali, in vsakemu djanju so podtikali najslabši namen. —

3. Tretja težava je z ljudmi se truditi, ki dobrot ne spoznajo, in ki dobro povračujejo s hudim . . . V Nazaretu je učil Jezus tako ljubeznjivo, kakor je le njemu mogoče, in kaj je zato prejel? Peljali so ga na visoko skalo, da bi ga pahnili v prepad! — V Jeruzalemu je učil, da je on božji Sin in obljubljeni odrešenik. Pa kako zahvalo je prejel zato? Psovali so ga bogokletneža in segali po kamnih, da bi ga ž njimi pobili.

4. Četerta težava je, vbijati se z ljudmi, ki imajo hinavsko serce . . . Jezus je dobro vedel, kaj Judež kuha v svojem lakomnem

sercu, in kaj naklepa; vedel je, da on ga bo v kratkem izdal v smert za nektere srebernike.

5. Peta težava je, z ljudmi se vkvarjati, ki so zagrizeni sovražniki . . . V tajnem zboru so veliki duhovni in pismouki Jezusa že davno k smerti obsodili in tudi razglasili, da slehern bodi izobčen, ki posluša njegov nauk; tudi so bili ukazali zapeljivca Jezusa vjeti. Duša moja, take ljudi ljubiti, ki so vredni večne jeze božje, o kako težko je stalo Jezusa! Vendar je je ljubil, in sicer ljubil, kakor oče ljubi sina, ki mu ni nikdar kaj žalega storil.

1. O kako velika in plamteča je bila tvoja ljubezen, o Jezus! Kako plitva in merzla je pa moja! Z ljudmi si se vkvarjal, ki so te zasmehovali in preklinjali, ki so te razupili kot zapeljivca in bogokletneža, ki so te sovražnikom hinavsko izdali, in se zarotili, da ne jenjajo prej, dokler te ne vidijo na križu. — A vse te in druge vnebovpijoče hudobije niso mogle pogasiti tvoje ljubezni, še na križu si je ljubil, umirajoč si je ljubil. — Kako je pa z mano? O kako malo, o Jezus, imam tvoje ljubezni! Neprijazen pogled, razžaljiva beseda, nepričakovan odgovor me že razkači, zaduši ljubezen in me spravi v neje-

voljo, mnogokrat celo v sovraštvo. Toliko milosti prejeti, kolikor sem jih jest doslej prejel od tvoje dobrote, o Jezus, pa tako slab ostati, to záme ne more biti dobro.

2. Bo li, o moj Jezus, vedno ostalo pri tem? Bo li moje serce vedno tako mlačno in merzlo? Bom li do temnega groba tako občutljiv? Mar ne bom nikdar imel tolažbe, da je moje serce pohlevno in vterjeno v ljubezni? O kakšna nesreča, če ostane pri tem? O Jezus! Poklical si me v tak stan, čegar namen je tebi v ponižnosti in ljubezni služiti; bom se li upal pred te stopiti, če si ne prilastim teh čednosti? O kako težak odgovor me čaka zaradi obilnih milosti, ktere sem zlorabil! Tebi, o Jezus, darujem moje serce, vnemi ga z ognjem svoje ljubezni!

II.

O čudovitih lastnostih ljubezni, s katero je Jezus ljudi ljubil. — Prizadevaj si, duša moja, da spoznaš Jezusovo serce in uči se od njega ljubezni. Vkljub tolikratnemu razžaljenju je Jezusova ljubezen ostala vedno enako velika. Čudno zares. Vsegavedni Jezus je videl vsak dan več tisoč ljudi, ki so ga sovražili, zapeljivca, sleparja, celó bogakletneža imeno-

vali; več tisoč jih je videl, ki so ga zasmehovali, zaničevali, ter tudi preklinjali in rotili; je li zato njegova ljubezen pešala? Nikakor ne, marveč ljubil je nje vedno enako. Plamteče je je ljubil. Ko bi ti ljudi videl, ki bi te pri vsakem koraku psovali, preklinjali, rotili, ali ti celo po življenju stregli, kaj bi storil? Glej, duša moja! Jezusa je vse to zadelo, bil je pa vedno prijazen in ljubeznjiv, v besedi in v vsem občevanji. Spominjaj se, duša moja, še enkrat hinavskega Judeža. Tri leta ga je imel Jezus poleg sebe. Hudobno njegovo serce je poznal dobro, dobro je toraj vedel, da on ga bo izdal; vendar pa ni njegova ljubezen do njega kar nič opešala, ljubil ga je kakor druge aposteljne in kakor drugim aposteljnem, dal je tudi njemu moč in oblast čudeže delati. Da Jezus ni delal nobenega razločka med Judežem in drugimi aposteljni, priče so aposteljni, ki niso vedeli, da je Judež tisti izdajavec, o katerem je Jezus govoril pri zadnji večerji, rekoč: „Eden izmed vas me bo izdal“. Vsi iznenadeni so popraševali, rekoč: „Gospod! Sem mar jest?“ — Ko je Judež na Oljski gori Jezusa druhali pokazal, skazal mu je Jezus svojo ljubezen, ker ga je poljubil, kakor da bi bil njegov najzvestejši prijatelj.

Tej nehvaležnosti vkljub je ostal Jezus dobrohoten in radodaren ter je hudo povračeval z dobrim. — Hudobni, nehvaležni Judje so se nad Jezusom jezili in togotili, a bolj ko so divjali, več dobrega jim je storil. Za njihovo zveličanje prosil je sleherni dan; delal je čudež za čudežem, samo, da bi ga spoznali za obljubljenega odrešenika; da bi njih terda serca omečil, skazoval jim je dobrote dan za dnevom, in kadar so mu največ hudega storili, takrat je bil do njih posebno dobrotljiv. Hlapec Malh bil je pač dosti hudoben, da je z drugimi hudobneži vred Jezusa vezal; pa kaj mu je Jezus storil? Uhó, katero mu je bil Peter odsekal, je pobral, nazaj pritisnil in popolnoma zacelil.

1. Zdaj o Jezus, spoznam, kaj se pravi bližnjega ljubiti. Ako le tiste ljubimo, ki nas ljubijo, ali ki nam dobro store, ljubimo po načinu Judov in nejevernikov. Prava ljubezen pa, ki je tvoji, o moj Jezus, podobna, je tista, s katero ljubimo celó sovražnike, ki govore zoper nas in nam hudo želé. Kakšna je bila moja ljubezen dosihmal? O kako popačeno je moje serce! O kako pomanjkljiva je moja ljubezen! Večidel sem ljubil po na-

činu Judov in nevernikov, in malokdaj tako, kakor mi ti, o Jezus, z besedo in izgledom velelaš? Tedaj grešil sem tudi gledé ljubezni do bližnjega. O siromak, zaostal sem v čednosti, ki je temelj kerščanstva, vogeljni kamen redovnega življenja, in brez ktere je popolnost nemogoča. To, o moj Jezus, spoznam zdaj živo, ter tudi serčno obžalujem. Po zasluženji tvoje svete Kervi te prosim, odpusti, odpusti mi, o Jezus!

2. Perva moja skerb bo odsihmal, da bom tebe, o moj Bog, ljubil iz celega serca in čez vse, bližnjega pa kakor sam sebe. To sta dve najimenitniši zapovedi, ki si jih ti, o Jezus, učil in z lastnim izgledom poterdil. Obe sprejemem ponižno, in obe hočem nemudoma spolnovati. — Glej, o Jezus, ljubim te iz celega serca; tako plamteče te ljubim, o Jezus, da sem voljan iz ljubezni do tebe v tem trenutku dati svoje življenje. Tebe, o Jezus, ljubim čez vse, ker si vse ljubezni vreden, bližnjega pa kakor sam sebe, ker mi ti zapoveduješ ljubiti ga. Ti, o Jezus, ljubil si vse ljudi, ker za vse si terpel, in za vse vmerl; tudi meni si zapovedal, da naj ljubim vse ljudi; toraj jih ljubim, zavolj tebe jih ljubim in sicer tako, kakor sam sebe. Vseh, o Jezus,

se usmili, slehernemu podari toliko časne in večne sreče, kolikor si je želim sebi.

3. To, moj Jezus, mislim in želim in sklenem; a to še ne zadostuje, ljubezen se mora v djanju razodevati. Kaj toraj naj storim bližnjemu, da mu bom svojo ljubezen pokazal? Kaj družega, razun kar sebi želim. Zásé želim, da bi vsi dobro mislili o meni, zato bom tudi jest vselej dobro mislil o bližnjem; natolcevanje, krive sodbe in kar ljubezni nasprotuje, naj se nikdar ne vzbuja v mojem sercu. Zásé želim, da bi z menoj bil vsak človek prijazen in ljubeznjiv; prijazen in ljubeznjiv bom toraj tudi jest z vsakim; neprijazna, še manj zbadljiva beseda naj nikdar ne pride iz mojih ust. Zásé želim, da mojih slabosti in pregreškov ne bi nikdo raznašal, zato sklenem, da tudi jaz o slabostih bližnjega ne bom nikdar govoril. Zásé želim, da bi mi sleherni dobro storil, zato obljubim danes, da bom tudi jaz odslej vsakemu in pri vsaki priložnosti dobro storil, kolikor mi bo mogoče. O Jezus! Ljubi moj Jezus! Daj mi milost, da bom vselej bližnjega tako ljubil, kakor si ga ti ljubil!

Peti dan.

I. Premišljevanje.

Dosihmal, duša moja, si občudovala sijajne zglede nad Jezusom; premisli še, kako jih posnemati.

1. Kolikor imaš Jezusovega duha, toliko imaš popolnosti in svetosti. — Če imaš malo Jezusovega duha, malo imaš tudi popolnosti in svetosti; če pa imaš obilo Jezusovega duha, obilo imaš tudi popolnosti in svetosti, in ako se vse v tebi vjema z Jezusovim duhom, potem upaj in zanesi se, duša moja, da si dospela na stopnjo popolnosti in svetosti. — Jezus je doveršena svetost ter ogledalo svetosti in bolj ko si mu človek podoben, svetejši si.

2. Kristusovega duha imaš toliko, kolikor imaš njegove pokorščine, ponižnosti, krotkosti in ljubezni. — Res, da v Jezusu so bile vse čednosti enako terdno vkoreninjene, vendar za te štiri nam je zapustil najsjajniši izgled, in dve izmed njih priporočal nam je tako, kakor da je v njih zapopadena vsa sve-

tost. „Učite se od mene“, rekel je, „ker jest sem krotak in ponižen iz serca“.

3. Iz tega, duša moja, lahko povzameš, zakaj je tudi med redovniki tako malo svetih mož. — Večidel se redovniki zadovoljujejo z vajami, ki s popačeno natoro niso močno navskriž; premišlujejo namreč, molijo, delajo, zvesto opravljajo zaukazano delo, pokoré se po nauku redovnega vodila; — a lastno voljo zatirati, predstojnike na miglje ubogati, častihlepnost popolnoma zapustiti, zaničevanje dobrovoljnim srcem terpeti, jezo, nevošljivost s korenino izruvati, lastni ljubezni slovo dati, in hudo z dobrim povračevati, to so vaje, katerih se malo malo redovnikov resno loti. Ker toraj svojega serca ne očistijo hudega nagnjenja in ga ne olepšajo s čednostimi, ki Bogu zlasti dopadejo, zatoraj se jim Jezus ne dá okusiti, marveč jih pusti živeti in umreti, ne da bi bili dosegli kerščansko popolnost in svetost.

Če ti je, duša moja, res mar, da bi svoj namen dosegla, to je, če ti je res mar, da bi popolnost dosegla in se po smerti z Bogom zedinila, treba ti je za Jezusom hoditi in ga marljivo posnemati v njegovih prekrasnih izgledih. Kako ti je to mogoče, učijo te sledeči sklepi.

Pervi sklep gledé pokorščine.

1. Božji previdnosti izroči se tako, da boš z dobrovoljnim srcem sprejemal vsakoverstna povelja svojih predstojnikov.

2. Boga spoznavaj v svojih predstojnikih v vsaki zadevi, in terdno veruj, da volja predstojnikov je volja božja.

3. Povelja sprejemaj spoštljivo, ter naglo in zvesto spolnuj.

Drugi sklep gledé ponižnosti.

1. V pričo Boga terdno skleni, da lastni hvali, ali dopadajenji nikdar ne boš dal mesta v svojem sercu, in da ne boš najmanjše reči delal sebi na čast in hvalo.

2. Svoje dobro ime in svojo čast izroči Bogu tako popolnoma, da boš pripravljen vse terpeti, karkoli ti vtegne Bog poslati.

3. Skleni z dobrovoljnim srcem sprejemati ponižanje in zasmehovanje, naj pride od ktere koli strani.

Tretji sklep gledé krotkosti in ljubezni.

1. Do bližnjega imej dobro serce, serce, ki prostovoljno nikdar ne sumniči, krivo ne sodi, se ne jezi in bližnjega ne zaničuje.

2. V vseh okolščinah bodi z bližnjim prijazen in ljubezniv.

3. Terpi voljno, kar ti bližnji nepovoljnega povzroči, in povračaj hudo z dobrim.

To je Jezusov nauk, jedro Jezusovih čednosti, in v tem obstoji hoja za Kristusom. Te je li volja, duša moja, posnemati ta nauk in postati živa Jezusova podoba? — Če te je volja, potem poklekni k Jezusovim nogam in se mu daruj, rekoč: To tedaj hočeš od mene, o Jezus! To zahtevaš, da zapustivši svojo se naj vdam ptuji volji, da naj sem krotak, da naj razžaljenje molčé terpim, vse priserčno ljubim, in hudo z dobrim povračujem? — Resnično, to je tvoj nauk, o Jezus, tvoj duh, tako si ti ljubil, in tako moram tudi jest ljubiti, če želim po tvojem izgledu živeti. — Ne le tvoj nauk in tvoja volja je to, marveč je tudi edina pot k ljubezni, in edino sredstvo, ki dušo s teboj zedini. Ti si svet, in zato ne greš v serce, preden ni očiščeno hudega nagnjenja in ozaljšano s čednostimi. O kako veliko ljubezen bi že imel, in kako tesno bi bil že zedinjen s teboj, ko bi bil sebi odmerl in živel po tvojem nauku! O kako sem nesrečen! Kakšne dobrote sem zamudil! Vsa čast in hvala tebi, o Jezus, moja največa do-

brota! Ni še prepozno. Po tvojem usmiljenju spoznam zdaj tvojega duha in pot, ki pelje vanj. Še mi je mogoče serce si očistiti vse nesnage in hudega nagnjenja, še mi je mogoče, sprijazniti se s teboj, celo s teboj se zediniti mi je še mogoče. — Jest, ki sem tebe, o Jezus, tolikrat razžalil, ki sem toliko tvojih milosti zapravil in ki sem toliko let odmikal ušesa od tvojega ljubeznjivega vabila, o dobrotljivi in miloserčni Jezus, jest nastopim danes novo pot, pot, ki me pelje k tebi, in želim s tvojo pomočjo svoje terdne sklepe natanjko dopolnovati.

II. Premišljevanje.

I.

Za Kristusom hoditi, to je, živeti po njegovem duhu, mogoče ti je le potem, če mnoge težave in razne neprijetnosti velikodušno terpiš. V tem je dal Jezus najlepši izgled; toraj nikar se ne brani za Kristusa terpeti, ker on je záte prej terpel.

Namen tega premišljevanja je, tebe vneti, da bi za Kristusom hodil in živel po njegovem duhu, če ravno te s težka stane. Duša moja! Dva voditelja se ti ponujata na pot v

večnost. Kristus namreč, pa hudobni duh. Ta dva imata različne namere; po njih sodi, ktereга vodnika si izberi.

Kakšne so te namere?

1. Jezus želi, da bi vsi ljudje njega in s tem tudi nebeškega Očeta ljubili in se zveličali. — To želi Jezus iz dveh nagibov. Pervi nagib je ljubezen, s katero svojega nebeškega Očeta popolnoma ljubi. Vsled te popolne ljubezni želi, da bi vsi ljudje na zemlji nebeškega Očeta iz celega serca ljubili, po smerti pa, da bi ga poveličevali v svetih nebesih. Drugi nagib je njegova ljubezen do nas, ki smo njegovi bratje in sestre. Vsled te ljubezni želi, da bi mi vsi po najboljši moči skerbili za svoje zveličanje, enkrat pa, namreč po smerti, da bi se vdeležili njegove večne časti v nebesih.

2. Namen hudobnega duha je pa ta, da bi vsi ljudje, stopivši pod njegovo zastavo, Boga zapustili, zaničevali in se s tem večno pogubili. K temu ga nagiba njegovo dvojno sovrašтво. Hudobni duh sovraži Boga in človeka. Boga sovraži zato, ker ga je iz nebes pahnil, in vsled tega sovrašтва ne more terpeti, da bi človek ljubil in častil Boga. — Hudobni duh ve, da čast, slava in nebeška

blaženost, katero je on za vselej zgubil, pripravljena je nam; to srečo nam zavida, zato nas sovraži in se trudi na vso moč, da bi nas odtegnil od nje in večno pogubil.

Duša moja! Obeh namen sedaj spoznaš. Kterega si boš toraj izvolila za voditelja? Mlademu Tobiju, pripravljenemu na daljno pot, pridružil se je angelj Rafael in se mu ponudil za voditelja. Vzemimo, da mesto enega angelja pridružila bi se mu bila dva mladenča, katerih eden bi bil Rafael, drugi pa hudobni duh; ako bi se bil Tobija zapustivši prvega, drugega izvolil za voditelja, bi li ne bila velika nesreča zanj? Duša moja! Tudi ti potuješ, in sicer daleč v neznano deželo, v večnost. Na tej poti ponujata se ti dva voditelja, Jezus namreč in hudobni duh. Kterega si izvoliš? Naglo se odloči, čakati se ne more brez velike nevarnosti za tvoje zveličanje.

1. Popotnik sem tu na zemlji. Pot je dolga, nevarna in tako važna, da od nje je odvisna záme vsa večnost. Na pot ponujata se mi dva voditelja, Jezus in hudobni duh. Jezus, edinorojeni Sin Očeta nebeškega, čista svetost, ki me priserčno ljubi, želi mi večno srečo. Bom se li premišljeval izvoliti si ga

za vodnika? — Drugi, ki se mi ponuja za voditelja, je satan, zagrizen sovražnik božji in vsega človeškega rodú. Satan mi želi pogubljenje. Bom li njega izvolil za vodnika? Ne, nikakor ne. To bi se reklo pot življenja popustiti in nastopiti pot pogubljenja, česar ne storim za ves svet. Ti, o Jezus, si pot, resnica in življenje; ti si pot, ki pelje k tvojemu in mojemu Očetu. Ti si resnica, ki mi naznanja nevarnosti. Ti si življenje, v katerem edinem najdem večno srečo. Vzemi me, o Jezus, pod svojo zastavo! Tebe se hočem držati! Za teboj bom hodil do slednje ure.

II.

Kterega voditelja se poprimi, Kristusa, ali satana, uči te namen, h kateremu te želi pripeljati vsak po svojem potu. — Med vabilom Kristusovim in satanovim je neskončen razloček; enak je pa tudi razloček med namenom, h kateremu te želi pripeljati Kristus in med onim, h kateremu te želi pripeljati satan. Premisli oboje, duša moja!

1. Voditelj Jezus zahteva, deloma pa priporoča, kar je popačeni natori grenko in težavno; n. pr. radovoljno uboštvo, slepo pokorščino, nepretergano zatajevanje, ponižnost, lju-

bezen do Boga v sreči in nesreči. To je Kristusov duh; kdor hoče za Kristusom hoditi, on mora tega duha imeti. Duša moja, tega duha moraš biti tudi ti, če ti je res mar, da bi hodila za Kristusovo zastavo. Če te pa ta težava straši, pomisli, kaj pride za težavami? — Večno veselje. Toraj težave te bodo pripeljale k sladkemu in zaželjenemu koncu. Kaj tedaj Jezus namerja, ko veleva to, kar je popačeni natori grenko in težavno. On namerja troje in to troje premišluj ves čas svojega življenja. Jezus namerja, *a)* da bi te otel pogubljenja, *b)* da bi te deležnega storil svoje sreče v nebesih in sicer *c)* oboje za celo večnost.

2. Hudobni duh priporoča in zahteva, kar je prijetno naši popačeni natori. — Satan obeta svojim nasledovalcem blagá in premoženja, svetne hvale in časti, obilo veselja, prosto življenje ter vse, kar diši po sladnostih. Tak-le je satanov duh. Kteri je pa konec, ali kaj satan namerava? O duša! Derži se zdravega uma, ktereга ti je dobrotni Bog dal, in ne daj se vkaniti! Satan želi in skuša vzeti ti neskončno srečo, vzeti ti nebesa in te pahniti v neskončno nesrečo, v pekel in sicer za celo večnost. — Postoj, duša moja, in misli si, da vidiš odperta nebesa pred seboj. Tu vidiš

Jezusa na desnici Očetovi, poleg pa trume zveličanih duhov, ki se radujejo v neizrekljivi časti in slavi. Kdo so tisti, ki tako blizo Jezusa sedijo? O čudo! Aposteljni so, ktere je ljudstvo preganjalo od mesta do mesta, zapiralo je v temne ječe, terpinčilo in slednič umorilo. Menihi so in puščavniki, ki so zasramovani, zaničevani in gerdo obrekovani čast božjo širili na zemlji. Device so, ki so hlabro se vojskovaje s trojnim sovražnikom zmagale najhujše skušnjave, prestale zaničevanje in neverjetne britkosti. — Vsi ti so terpeli z Jezusom na zemlji, zdaj pa tudi z Jezusom vživajo veselje v nebesih, neumevno človeškemu umu. Od nebes, duša moja, ozri se doli v pekel. Tu vidiš brezdno, napolnjeno sè žvepljenim ognjem, sredi njega hudobnega duhá in okrog njega neštevilno trumo nesrečnih, ki terpijo neizrekljive bolečine. Kdo so, ki terpijo sè satanom vred? O duša moja, kakšen razloček med temi in onimi, tedaj med pogubljenimi in med izvoljenimi, in kakšen razloček med tem in onim svetom! Ti, ki terpé, so mogočni gospodje in imenitne gospé, kterim se je na zemlji vse vklanjaló, in ki so živeli v vsej obilnosti; a ravno to je nje pahnilo v ognjeno morje. Gospodje so, ki so

imeli perve službe in ki so vživali vso mogočo čast; a ravno visoka čast je nje zapeljala v napuh, napuh pa jih je pahnil v strašansko nesrečo. Možje so in žene, mladenči in dekleta, ki svojega mesa niso krotili in ravno to jih je pogubilo. Satana so poslušali v življenji, sè satanom pa tudi terpijo po smerti.

1. O Jezus! Čimbolj te ogledujem in preišlujem, timbolj spoznavam, kako slab je moj um in kako slaba je moja volja. O kako malo sem doslej spoznaval resnico, in kako malo ljubil čednost! — Pomanjkanje, uboštvo, bolečine, zaničevanje in britkosti so ti ljube in drage, nje imaš za sredstvo in poroštvo previsoke nebeške časti; bogastvo, čast, svetna hvala, mehkužno življenje, in življenje ki pokorščine ne pozna, imaš pa za najnevarnišo zapeljivost, ki ljudi pahne v pekel. Tako sodiš ti, o moj Jezus! Tako tudi učiš, in tako je tvoje serce. Kakšno je pa moje? Sram me je. Celo pogledati te se ne upam. Kar ti zaničuješ, jest čislam. Kar ti ljubiš, jaz čertim. Kar ti iščeš, tega se ogibljem. Satanovo vabilo mi je ljubo in prijetno, tvoje mi je nepovoljno in zoperno. Če dobro pomislim, kaže se, kakor da bi bil sklenil tebe

zapustiti in se hudobnega duha okleniti. Kaj mi je storiti o Jezus! K tebi moram priti, naj velja kar hoče in da pridem, ljubil bom, kar ti ljubiš in čertil, kar ti čertiš. Pred te, o Jezus, poklekнем; tebe se hočem deržati, nikdar več te ne zapustiti, nikdar več!

III.

Tudi namen redovnega stanú, v kterega te je Bog poklical, uči te, koga se derži, Boga ali hudobnega duhá. — Spominjaj se, duša moja, še enkrat svojega namena, ter namena redovnega stanú. V redoven stan poklican si edino zato, da bi Boga ljubil, častil in hvalil in sicer bolj od svetnih ljudi; v večnosti pa da bi ga vžival v viši stopnji od drugih izvoljenih, ki so med svetom nebesa zaslužili. To, duša moja, smeš potem upati, če zdaj Jezusa posnemaš in za njim hodiš. Da je temu tako, učijo te sledeče resnice, ktere dobro pomisli.

P e r v a r e s n i c a. Popolnost je velika in posebna milost božja. — Bog je v moči in v modrosti neskončen, nevsahljiv vir je vsega dobrega. Dasiravno ima te in druge lastnosti v največi meri, vendar mi ne more več dati, kakor to, da ga popolnoma ljubim in da se

ž njim tesno zedinim. Ta milost je nad vse druge, ona obsega vse druge, zaklad je vsega bogastva božjega. Resnično, duša, ki je dosegla popolnost, dosegla je tako čast, da naj-mogočniji svetni vladarji niso nič proti njej.

Druga resnica. Ta visoka čast zadobi se le s pomočki od Boga odločenimi. — Da duša pride na stopnjo popolnosti, zgodi se le po božjem usmiljenji. Kakor n. pr. mogočni zemeljski kralj ni zavezan v zakon vzeti revno, priprosto, kmetiško deklico, tako malo je Bog zavezan, dati ti milost kerščanske popolnosti. Dasi Bog ni zavezan, vendar ti iz usmiljenja dá pomočke; teh se moraš poslužiti, ako hočeš doseči kerščansko popolnost.

Tretja resnica. Od Boga predpisani pomočki obstoje v nasledovanji Kristusovem. „Jest sem vrata“, pravi preljubi naš Izveličar, „ako kdo skozi mé gre noter in ven, bo zveličan, in bo hodil noter in ven in našel bo pašo.“ — „Ta je moj preljubi Sin“, govori Oče nebeški, „nad katerim imam dopadajenje, njega poslušajte“. Glej tedaj, duša moja! Vrata, edina vrata, skozi ktere se pride v nebesa, je Jezus. — Izgled svetosti, ktereга je Oče nebeški poslal, je Jezus. — Edini učnik svetosti, ki uči pot resnice, je Jezus.

Ako ti je ljubo iti skozi ta vrata, našel boš popoplnost, ter čisto ljubezen in zedinil se boš z Bogom. Pomisli pa, da to so edina vrata v nebesa, družih ni.

1. Živo spoznam, o moj Jezus, kako različne so moje misli od tvojih; a ker si večna resnica, zato se zanesem, da tvoje misli so prave, moje pa napčne. Živo torej verujem, da pravo bogastvo je uboštvo, prava čast zaničevanje, pravi mir preganjanje, prava prostost pokorščina, prava pot k svetosti je v tem, da tebe posnemam, ljubim težave, zopernosti in zatajevanje samega sebe. — Živo verujem to, o moj Jezus, ker si ti tako učil, tako ljubil in tudi tako živel. Ako bom ljubil, kar si ti ljubil, živel, kakor si ti živel, in terpel, kakor si ti terpel, imel bom tvojega duha, in potem smem pač upati, da bo prišla za me tista srečna ura, ob kateri se bom popolnoma zedinil s teboj.

2. Zâte, o Jezus, se toraj odločim, ti si moja največa in edina dobrotà. Po tebi hrepenim, tebe prejeti iz celega serca želim. Naj velja kar hoče, ljubil te bom že na tem svetu, in sicer popolnoma te bom ljubil, na onem pa te želim vživati na tisti stopnji nebeške slave,

ktero si za me odličil od vekomaj. Vem, da pot za teboj je ternjeva; svojo voljo namreč zatreti, zaničevanje molčé terpeti, z nepriljudnimi osebami prijazen biti in celo sovražnike ljubiti, to so reči, ki zahtevajo velikodušnega premagovanja. Vendar naj se tudi vstavlja popačena natora, kar sem sklenil, to velja. Tebe, o Jezus, bom posnemal, zakaj bi te tudi ne? Bo li meni težko človeka vbogati, ko si bil ti pokoren najkrivičnišemu, ki ga je kdaj zemlja nosila? Bo li meni težko záte terpeti, ko si ti celó zame vmerl? Bo li meni težko vsakteremu prijaznost skazovati, ko vidim tebe ljubiti svoje morivce? Kako bi se mogel vstavljati, da bi ne terpel záte, kar si ti prej záme terpel? Ljubim te, o moj Jezus, preserčno te objamem in nikdar več ne pustim. Kar si ti storil, storil bom tudi jest, in kar si ti terpel, terpeti hočem tudi jest. — Oh, samo svojega duha mi podeli; daj mi milostno ponižnega, krotkega, ljubeznjivega duha, potem mi bo vse mogoče.

II. Premišljevanje.

Trojna versta ljudi.

I.

Perve verste so tiste duše, ki kažejo, da jim je mar za popolnost, toda le z besedo, v sercu ne. — Duša moja! Ako želiš spoznati te verste ljudi, stopi z menoj v bólnico. Glej, tu leži bolnik, zeló zeló zdelan od merzlice; slabost nastaja z vsako uro večá, in sleherni, ki ga vidi, maje z glavo, češ, zadnja ura je blizo. Tudi zdravnik pride, ga ogleda in preišče, a on je družega mnenja. Bolezen, pravi, je sicer nevarna, nemogoče pa vendar ni, da ozdravi; ta in ta zdravila mu bodo zanesljivo pomagala. Bolnik se pa brani zdravil; kar slišati več noče o njih, toraj reče zdravniku: O ljubo zdravje! Da bi te še kdaj zadobil! Sè zdravili pa, prosim vas, nikar me ne silite, zdravila vživati ne morem in nočem. Zdaj pa sam sodi o tem bolniku. Kaj meniš mu je li res mar za zdravje? Iz bolnice se podaj v celico redovne osebe. Glej! Sirota leži, rekel bi, zakopana v mlačnost že več let. — Naznani se ji, da ni še vse zgubljeno. Bolezen je ozdravljiva, dasiravno je po besedah

božjih nevarna; Bog pravi namreč, da mlačna duša je najbližja pogubljenja. Duhovni zdravnik ji priporoča, naj več in pobožniši moli, kar jej pokorščina naklada. Kdor dela za voljo Boga in njemu na čast, kdor vedno živi v božji pričujočnosti, po njem pogosto hrepeni s kratkimi zdihljeji, kroti svoje počutke in se vsaki dan Bogu daruje, ta je na poti k svetosti. Mlačni duši pa ravno to ne dopade, zatorej pravi: Serčno, priserčno želim popolnost doseči, nasvetovanega pa lotiti se ne morem in nočem. Kaj, je li tej duši res mar za popolnost? O gorjé taki duši! Ona želi popolnosti le s prazno besedo, serce pa ne ve za to. O kako strašanski so nasledki njene mlačnosti!

1. Mlačno dušo pusti Bog pasti v smertne grehe. — To prežalostno resnico kaže Bog v dveh prilikah. Zemlja, pravi, ki pomočena z večkratnim dežjem, ne rodi, je najbližja prokletstva. In zopet: O, da bi bil ali merzel, ali gorak; ker si pa mlačen, pljunil te bom iz svojih ust. Duša moja, kdo to govori? Kdo je ta zemlja in kdo mlačni? Komu velja to prežalostno žuganje? Pomisli dobro, morda si ti?

2. Mlačno dušo pogubi . . . Tudi to resnico kaže Bog v dveh prilikah. Drevo na

polji, ki je imelo lepo perje, sadú pa ne, je Jezus preklel, rekoč: „Na vekomaj naj ne bo sadú na tebi“. Druga prilika je drevo na vertu. Tri leta zaporedoma našel ga je brez sadú in nejevoljen zaradi nerodovitnosti obernil se je k vertnarju ter mu rekel: „Posekaj drevo, čemu jemlje prostor zastonj“. Vprašanje ponovim še enkrat. Kdo to govori? O kom se govori? Duša moja, mar nisi ti to nerodovito drevo?

1. Strah me obhaja, o Bog, ko to premišlujem. Pogubiti se tedaj vtegnem in sicer jest, ktereга si po svojem prevelikem usmiljenju izmed mnogih izvolil in v redoven stan poklical; jest, ki sem toliko milosti prejel od tebe; jest se vtegnem pogubiti, ktereга si namenil za tako visoko čast v nebesih. Spoznam, da se to vtegne zgoditi. Moja velika mlačnost me bo pogubila. O gerda mlačnost, tako prekanjeno skrivaš svoje strašno žrelo.

2. O moj Jezus, ker si že toliko poterpel z menoj, poterpi še nekoliko. Svojo zanikerčnost obžalujem iz dna potertega serca. Spoznam, živo spoznam, da sem živel, kakor da bi mi ne bilo mar ne za tvojo čast, ne za zveličanje svoje duše, a odslej ne bo več tako.

Tebe, o moj Jezus, preljubi, presladki Jezus se oklenem, tebe hočem v vsem posnemati.

II.

Druge verste so osebe, ki želijo popolnost doseči, toda njih volja ni splošna in veliko-dušna. — Stopi še enkrat v bolnico duša moja! Tu leži bolnik različen od prejšnjega. Serčno želi zdravja, rad vživa tudi zdravila, a on ne more ozdraveti, če se mu ne obrežejo in ne ožgó rane. Tega pa ne pusti po nobeni ceni. Kaj praviš o tem bolniku? Voljo ima sicer dobro, je li pa tudi dostojna? Ne. Pomanjkljiva je, premalo je serčna, ker se noče poslužiti vseh sredstev. — Temu bolniku so podobne marsiktere redovne duše. Želijo sicer doseči kerščansko popolnost. Pripravljene so tudi poslužiti se potrebnih pripomočkov, toda ne vseh. Notranjo puščobo, dolge in hude skušnjave, poniževanja in preganjanja terpeti, to jim je pretežko. Kaj praviš o teh osebah? Kaj ne, volja je dobra, a splošna ni. Taka volja je le polovičarska in kaj je nasledek tega?

2. Take osebe živijo brez tolažbe . . . Kdor se popolnoma ne uda Bogu, hudo nag-njenje v njem ne bo nikdar končano. Napuh,

častihlepnost, svojeglavnost, surovost in prederznost, jeza, nepriljudnost, te in enake napake spremile so ga v samostan, in čez deset, dvajset, trideset, petdeset let redovnega življenja, ne razodeva najmanjšega napredka. Pa ne samo, da tak redovnik ne napreduje v dobrem, marveč enako zdravemu drevesu, ki raste in z vsakim letom postaja večje in širje, rastejo in se širijo napake tudi v mlačnem redovniku. Pokorščina mu je od dné do dné težja; poniževanje in preganjanje vedno bolj zoperno; v besedi je bolj in bolj neobtesan in zbadljiv. — Je li mogoče, da bi tako serce vživalo mir in tolažbo? Kar je gad telesu, to je hudo nagnjenje mlačni duši. Dokler gad miruje, ne stori nič hudega; kakor hitro se pa zbudi, pika nesrečnega človeka, grize in terpinči. Kako dolgo pa vživa človek z neukrotenim nagnjenjem notranji mir? Dokler hudo nagnjenje miruje. Če se mu pa kaj nepovoljnega veli, če ga zadene ponižanje, ali če je malo žaljen, tedaj se vname v njem hudo nagnjenje enako ognju, in ga spravi ob vso zavednost. — O kolikrat žalujemo in tožimo zdaj čez to, zdaj čez ono, popraševaje po vzroku, zakaj se tako godi. Vzrok iščemo povsod, le tam ne, kjer je, namreč v sebi.

2. Take duše živijo, ne da bi napredovale v popolnosti . . . Duša moja, Bog je rekel in rečenega ne bo nikdar preklical: Kdor se ne odpove vsemu, ne more biti moj učenec; to je: kdor se ne odpove vsem stvarim in se ne izroči meni brez vsega pri-deržka, ne bo deležen moje ljubezni, pa se tudi ne bo zedinil z menoj. Zakaj ne? Vzroka sta dva: a) Bog ima neomejeno oblast; nikdo mu ne more ukazovati, zato pa daje svoje milosti komur hoče, zlasti milosti, ki so potrebne v dosego kerščanske popolnosti. Ako je pa Bog sklenil svoje milosti dati le tistim dušam, ki se mu popolnoma izročé, kdo more kaj zoper to? b) Bog je največi gospod, toraj se spodobi, da mu darujemo celo serce z vsem, kar je v njem; on to zahteva od nas, rekoč: „Moj sin, daj mi svoje serce!“ Bog se ne bo nikdar odpovedal pravici, po kateri ta dar od nas zahteva; zato pa tudi ne bo pripustil, da bi se ktera duša ž njim zedinila, če se ni popolnoma njemu izročila.

1. Omenjeni bolnik je živa podoba moje duše. Moja duša želi, da bi ozdravela, toda po kakšnem načinu? Rada bi ozdravela brez vsega terpljenja, brez truda in brez potrebnih

pomočkov. Oh, tak bolnik sem jest. Želim, da bi bil ponižen, poniževati se pa nočem; rad bi bil vbogljiv, ne pustim pa, da bi mi kdo ukazoval. Tudi krotek bi bil rad iz serca, razžalenja pa nočem prenašati. Z eno besedo: svet bi bil rad, toda brez vsega terpljenja, brez truda. Duša moja! Tako ne gré in nikdar ne bo šlo. Brez terpljenja se doslej nikdo ni posvetil, toraj se tudi jest ne bom. Če mi je res mar za popolnost, tedaj moram terpeti in mertviti svoje počutke, brez tega ne bo šlo. Tako me učiš ti, o moj Jezus, ti si mi odkazal to pot. Ker me toraj ti, o Jezus, učiš, ki si resnica in življenje, terpel bom, premagoval se bom in se tako dolgo boril, da hudo nagnjenje vkrotim, zatarem in vničim.

2. Zakaj bi pa tudi ne storil tako? Bom se li manjšega križa ogibal, pa izvolil večega, čeravno vem, da mi je manjši koristniši? O moj Bog, razsvetli mi um, da bom spoznal, kar doslej nisem spoznal! Zatajevanje, ki ga tirja od mene ponižnost, krotkost in pokorščina, me stane manj truda, kakor mi ga nalaga napuh, jeza in svojeglavnost, ki me verhu vsega še vznemiri, tare in terpinči. Če že moram terpeti za čednost kakor za greh,

terpel bom rajši za čednost, za nebesa; zate, o moj Jezus, bom voljno terpel.

III.

Tretje verste so osebe, ki imajo resnično hrepenenje po kerščanski popolnosti, ki pa tudi storé, kar jim Bog veleva in terpé, kar jim težavnega pošilja previdnost božja. Dobiček za take duše je sledeči:

1. Taka duša doseže nedvomljivo stopnjo popolnosti. — V kolikeršni meri se človek izroči Bogu, v tolikšni se tudi Bog dá človeku. Te verste človek se izroči popolnoma Bogu brez najmanjšega prideržka in je voljan vse storiti in vse terpeti, kar mu pošilja previdnost božja; za to popolno vdanost se mu pa tudi Bog vsega dá, in ga v kratkem povzdigne na stopnjo popolnosti.

2. Taka duša se z Bogom zanesljivo zedini. Z Bogom zediniti se, in ž njim zedinjen ostati je plačilo, katero je Bog obljubil za popolno ljubezen. „Kdor mene ljubi“, govori Jezus, „njega bo tudi moj Oče ljubil, in bova k njemu prišla in pri njem prebivala“. Duša moja! Kdo pa ima popolno ljubezen? Gotovo tisti, ki se Bogú popolnoma izroči.

3. Taka duša zadobi še mnogo drugih milosti in sicer v obilni meri... Bog je neskončno radodaren in kot tak vliva v obilni meri svoje milosti v tisto serce, ki mu je popolnoma izročeno. Te milosti so: Serce je mirno in veselo, vnema se za dobro bolj in bolj, ima plamteče želje po Bogu in prejme še druge darove svetega Duha. Glej, duša moja, ti darovi so tisto „stotero“, katero je Jezus njim obljubil, ki zapustivši sebe in vse svoje, gredó za njim.

1. O kako ljubeznjiv in milostljiv si mi ti, o Bog! Po tvoji milosti poznam zdaj pot k svetosti in spoznam, da to pot bom našel, če se tebi popolnoma izročim. Pa tudi to spoznam, da ti, o Jezus, nič bolj ne želiš, kakor da bi me že skoraj videl na visoki stopnji popolnosti. O koliko usmiljenje! O kolika milost! Pa ravno obilnost tvojih milosti me straši. „Od njega, ki je veliko prejel, bo se tudi veliko tirjalo.“ Tako govoriš ti, o Jezus! O kolika nesreča záme, če bodo obilne milosti vzrok mojega pogubljenja, ko bi mi morale biti pomoček k zveličanju. Duše namreč, ki v obilnosti prejemajo božje milosti, pridejo ali visoko v nebesa, ali pa glo-

boko v pekel. Visoko v nebesa pridejo duše, ki s prejetimi milostimi marljivo delujejo, one pa, ki je zanemarjajo, pridejo globoko v pekel. Med ktere spadam jest? Ker ne vem gotovo, če sem med prvimi, zatoraj nastopim precej danes po tvoji milosti spoznano pot. Zdaj, v tem trenutku izročim se ti, o Jezus, popolnoma. Samo tega te prosim; po svojem obilnem usmiljenji podeli mi milost, da te bom v življenji popolnoma ljubil, po smerti pa se s teboj zedinil za celo večnost. Vse drugo prepustim tvoji sveti volji. Karkoli mi boš težavnega poslal, sprejel bom voljno in molil tvojo previdnost. O Jezus, ohrani me pri tej volji!

Šesti dan.

I. Premišljevanje.

O tretji stopnji ponižnosti, ali o ljubezni do zaničevanja.

I.

Spodobi se, da zaničevanje ljubimo. — Duša moja! V kerščanskem duhu smo tako opešali, in napuh se je tako vkoreninil v naših sercih, da imamo zaničevanje, ki nas zadene semtertje, za veliko nesrečo, čeravno nimamo na kaj opirati svojega mnenja. Pri luči svete vere pa spoznamo, da zaslužimo zaničevanje, ne pa čast. Zaslužili smo si ga v toliki meri, da nas ves svet ne more dosti zaničevati. Pomisli in globoko si vtisni v spomin sledeče resnice:

1. Bog mora greh kaznovati. — Sveta vera uči, da je Bog neskončno pravičen; je-njal bi pa pravičen biti, ko ne bi dobrega poplačeval, hudega pa kaznoval in sicer na-tanjko po zasluženju. Ali veruješ to, duša moja?

2. Bog kaznuje greh s čimur hoče. — Božja oblast je neomejena, in zato kaznuje greh ali z boleznijo na telesu, ali pa z duševno zapuščenostjo, suhoto in žalostjo, ali pa tudi sè zaničevanjem. Najpripravniša kazen je slednja. Človek namreč z grehom Boga zaničuje, in zato se spodobi, da je tudi on sè zaničevanjem kaznovan.

3. Kadar misli Bog grešnika kaznovati, posluži se v to, kogar se hoče. — Davida je kaznoval po njegovem lastnem sinu; neubogljivega Jona po velikanski ribi, ki ga je požerla; in hudobnega Heliodora po angelju, ki ga je tepel do smerti. — Ravno tako zamore Bog tudi mene kaznovati, ter pripustiti, da me ta ali oni kaznuje.

4. Naj že Bog greh kaznuje kakorkoli, popolnoma po zasluženji ga nikdar ne kaznuje. Ko bi ti do sodnjega dné živel zaničevan, preganjan, zasmehovan in zapljuvan, s tem bi Bogu še ne zadostil za zaničevanje, ktero si mu skazal z najmanjšim grehom. Zberi se duša moja in odgovori. Mari nisi nikoli grešila? Čudno vprašanje. Ne enkrat, praviš, marveč več stokrat. Če si pa tolikrat grešila, da sama ne veš števila, te li Bog ne sme kaznovati, kakor hoče, toraj tudi sè zaničevanjem? In

če ti pošlje tudi najhujše zaničevanje, vendar s tem ne boš še kaznovana popolnoma po zasluženji. — Duša moja, česa te uči ta resnica? Uči te, da se ne pritožuj, kadar si zaničevana, marveč da hvali Boga, ki te manj kaznuje kakor zaslužiš; da terpi tiho in voljno.

1. Zdaj spoznam, o Bog, da zaslužim večji zaničevanje, kakor sem ga dozdam prenašal. O Jezus! Ko bi me ti sodil po svoji pravici, kje bi bil jest zdaj? Serce mi pravi, da bi bila zdaj že zaveržena moja duša. Pa kdo me je obvaroval te strašanske nesreče? Kdo drugi, če ne tvoje usmiljenje, o Jezus! Namestu večnih kazni pošiljaš mi semtertje kakšno majhno zaničevanje; oh, ali se ne spodobi, da ga dobrovoljno sprejmem, ker mi ga ti pošlješ v moj prid?

2. Grešil sem, o Jezus! Zaslužim, da bi me vsi angelji in nebeščani, ter tudi vsi zaverženi duhovi večno zasramovali. Tega se bom spomnil, kadarkoli me bo zadelo zaničevanje, in hvalil bom tvojo milost, častil in molil povsodi in vselej.

II.

Zaničevanje moramo ljubiti, ker ono je koristno za nas. — Res da je zaničevanje neprijetno in grenko, res je pa tudi, da ljubimo marsikaj neprijetnega, če nam obeta dobiček. Nevarno bolnemu boš najbolj pomagal, če mu podaš zanesljivo zdravilo, četudi zoperno in grenko. Zakaj pa ne bi ljubili zaničevanja, ki obrodi za nas toliko dobrega? Kaj pa obrodi zaničevanje?

1. Zatare napuh. — Največi sovražnik popolnosti je napuh. Bog tako dolgo ne mara stanovati v tvojem sercu, dokler ni častihlepno popolnoma zaterta. Častihlepno serce studi se namreč Bogu, zato mu ne dá dobrih misli, svetih želja, tudi ne posebnih milosti. Ali si moreš misliti večo nesrečo za dušo, ki hrepeni po popolnosti? — Ti je li znano, duša moja, kaj te obvaruje te nesreče? Veliki ogenj pogasi najhitreje naliv; glej napuh pogasi pa zaničevanje. Kadar ti zdravnik zob izdira, čutiš veliko bolečino; vendar se mu zahvališ. Zakaj pa? Zato, ker ti je izderl zob in te rešil hudih bolečin. Daša moja! Je li ktera bolezen večja in nevarniša od napuha? Napuh je korenina in vir vsega hu-

dega, ravno zaničevanje pa zaduši to korenino in posuši ta vir. Ali ne boš ljubil tega pomočka? Vesel bi moral biti, kadar te zadene zaničevanje. Hvali toraj, časti in moli Boga, kadar ti ga še pošlje.

2. Zaničevanje vterduje čednost. — Pot k popolnosti je ponižnost. V ponižno serce gre Bog z veseljem in ga napolni z obilnimi milostimi. Ponižno serce je podobno dolini, v katero se voda steka od vseh strani. Naj še tako dežuje, na hribih ne ostane voda, vsa se steka v dolino. Enako popusti milost božja hrib napuha, in se steka v dolino ponižnosti. V ponižnem sercu se zbirajo božje milosti. Ali ni to neprecenljiva dobrota za dušo, ki hrepeni po Bogu? Sčim se pa ta dobrota najbolj gotovo zadobi? Na Jezusa zri duša moja, in od njega se uči ljubiti zaničevanje. Jezus je priporočal sleherno čednost in za vsako odkazal je tudi pomoček. Ali ti je znan pomoček, s katerim se dobi ponižnost? Glej, ta pomoček je zaničevanje. Če zaničevanje voljno terpiš, zanesi se, Kristus ti bo dal svojega duha, duha ponižnosti, in ko hitro bo ta čednost v tvojem sercu, prišle bodo za njo druge.

1. Zivo spoznam, o Jezus, kaj ti ne dopade v mojem sercu, in kaj ti brani vanj priti. Na poti so ti moje želje, vsled katerih bi bil jaz najraje povsod prvi, od vseh češčen in hvaljen; zoperna ti je moja občutljivost, ki ne prenese nobene žaljive besede. O gerda častihlepnost, koliko milosti si mi že odvzela, koliko notranjih tolažb odnesla, in kako daleč si me odvernila od Boga! Kaj bi še rada storila z menoj? Zastonj delam in zastonj se trudim, da bi se s teboj, o Jezus, prijateljsko sprijaznil, dokler ne zaterem tega nagnjenja. O Jezus, ali ti predrugači svoje serce, da bo napuh ljubilo, ali pa moram jest spremeniti svoje, da bo ljubilo zaničevanje in zasramovanje. Pervo je nemogoče, ker ti, o Jezus, si sama svetost, toraj moram jest spremeniti svoje serce.

2. Kako bom to storil, o moj Jezus? Glej, sebi ne morem več verovati. Nesrečni strup častihlepnosti tiči tako terdno v mojem sercu, da ga ne morem vničiti. Tisočkrat že sem delal sklepe, pa kaj je pomagalo? Pre-slabi so moji sklepi, prazne besede so. Ko bi bili moji sklepi boljši, hvaležen bi bil slehernemu, ki me je poniževal, ker ponujal mi je s tem lepo priložnost, vaditi se v čednosti,

ki tebi čez vse dopade. — Naj premišljujem, kakor hočem, resnica je, da sem slab, in ta moja slabost je tebi znana, o Jezus. Oh, obrni svoje milostno oko náme siromaka in zaduši v mojem sercu napuh v korenini z vsem, kar tebi ne dopade v njem, in ti edini prebivaj odslej notri.

III.

Ljubimo zaničevanje, ker ima pred Bogom veliko vrednost. — Ko bi spoznali, kako ljuba je zaničevana duša Bogu, in kako bogato jo poplačuje, veseli bi prejemali vse zopernosti, katerim se sicer naše hudo nagnjenje vstavlja na vso moč. Premisli, duša moja :

1. Če zaničevanje voljno terpiš, daš Bogu najprijetniši dar. Vsak človek želi vsled svoje prirojene slabosti, da bi kaj veljal pri ljudeh in da bi ga ljudje spoštovali. Marsikteri lahko premaguje meseno poželenje; marsikteri mertvi svoje telo s postom, z bedenjem ter z drugimi pokorili; so osebe, ki od svetnega šuma ločene, veliko molijo; o katerih ljudje mislijo, da stojijo na verhuncu popolnosti, osebe v terpljenju stanovitne kakor hrast; če pride pa majhno zaničevanje, ali ena sama žaljiva beseda, ne morejo je prenesti. V tem oziru je

njih čednost preslaba; na tem kamenčku se razbije vsa njihova svetost. Glej, duša moja! Tako globoko v sercu je vkoreninjena častihlepnost. Sleherno drugo slabo nagnjenje zatare se laglje. Za to pa je treba nenavadne sile. Čemveč pa je premagovanja, temveči je zasluženje.

2. Zaničevanje voljno terpeti je prvo, kar Kristus tirja od duše, ki ga želi posnemati in za njim hoditi. Če premišljuješ Kristusovo življenje, prepričal se boš, da je zaničevanje Jezusa povsodi spremljevalo. Pridigoval ni povsodi, tudi ne molil in terpel bolečine; povsodi pa je terpel zaničevanje. — Zaničevan je bil kot otrok v Betlehenskem hlevu, zaničevan na begu v Egipt, zaničevan kot mladeneč v hiši svojega rednika, zaničevan kot učenik, zaničevan celo v smertnih britkostih na križu. — Zaničevan je bil za voljo svojega nauka, za voljo čednosti, za voljo čudežev, za voljo njegove človeške in božje nature. Jedro Kristusovega duha je bilo zaničevanje in ti si ne boš pridobil Jezusovega duha, dokler se boš bal zaničevanja.

3. Zaničevanje, če ga voljno terpimo, odpre nam Kristusovo serce in nas ž njim zedini. — Kdor ne ljubi zaničevanja, zastonj išče Kri-

stusa. Bediti, moliti in postiti se ne zado-
 stuje, temuč sebi moramo odmreti, sè zani-
 čevanjem si moramo odmreti. Kristusovega
 duha se moramo navzeti, če nam je resnično
 mar, da bi se zedinili ž njim, ker le take
 duše ljubi Jezus, jih razsvetljuje, razodeva
 jim svojo čast in slavo; take duše tolaži in
 jih napolnuje sè sladkostjo svoje ljubezni in
 s takimi dušami se prijateljsko seznanj in
 zedini. Te so tiste duše, nad katerimi se že
 tu na zemlji spolnujejo Kristusove besede, be-
 sede namreč: „Glej, pred durmi stojim in ter-
 kam; ako kdo moj glas sliši in mi odpre,
 šel bom notri in bom jedel ž njim, on pa z
 menoj“. Povej mi, duša moja, ali nismo slepi
 in nespametni, ter vsega obžalovanja vredni,
 da tolikrat in tako zelo žalujemo zavoljo zaniče-
 vanja? Ali se nam ne spodobi, da bi z ve-
 seljem prejeli in ljubili, kar je Jezus toli-
 kanj ljubil?

1. Spoznanja podaril si mi dosti, o moj
 Jezus! Zdaj vem, da ti ne moreš v mé, in
 jest ne v té, dokler je častihlepnost v mojem
 sercu. Ven toraj ž njo in želje po zaničevanju
 naj zasedejo njeno mesto. To se mora zgo-
 diti, naj velja kar hoče. Slušaj me, o moj

Jezus, in dar, kterega ti ponižno predložim, prejmi dopadljivo!

a) Iz celega serca zaveržem vso častihlepnost, nikdar več naj se mi ne vzbuja taka misel. Nihče me naj več ne hvali in časti, niti z najmanjšo besedo; in če bi se kdaj primerilo, da bi me kdo hvalil, seveda zoper mojo voljo, že zdaj zaveržem dopadajenje nad to hvalo.

b) Serčno želim zaničevanje, in kolikor mi ga boš poslal, terpel ga bom zadovoljen in tebe bom hvalil in častil.

c) Pravico spoštovanje zahtevati zaradi mojega stanu izročim tebi, jest pa se ne bom zmenil za to. Ta dar postavim zdaj pred te, o moj Jezus, sprejmi ga milostno!

2. Tako-le sklenem, tako bom tudi delal. Zaničevanje bom vselej ljubil. Ali kdo mi poda moči, da ostanem stanoviten. Brez tebe, o moj Jezus, so moji sklepi, čeravno so resnični, dim v zraku, ki se hipoma zgubi; brez tebe nikdar ne bom dopolnil svojih sklepov, brez tebe mi ni mogoče stanovitnemu ostati niti eno uro. Milostno se ozri name, o Jezus, in daj mi novo serce, serce namreč tvojemu podobno! Stori, da bom ljubil, kar si ti ljubil, in zaničeval, kar si ti zaničeval in

da bom zaničevanje ljubil po tvojem izgledu!
Te milosti te prosim, in prej ne neham prositi
te, dokler mi je ne podeliš.

II. Premišljevanje.

O notranjem terpljenju Kristusovem.

I.

Vse težave, ktere terpi duša na potu popolnosti, terpel je že Jezus pred nami. — Misli si, duša moja, pred seboj Kristusa na Oljski gori, in sicer bolj ko moreš živo. Glej v njegovo serce in premišluj njegove strašanske težave. — Res, da v Jezusu je bila poleg božje tudi človeška natora, a kakor zveličana duša nič ne pomaga svojemu nekdanjemu zdaj v zemlji trohnečemu telesu, enako tudi božja natora ni pomagala Jezusu v terpljenju. Kar je terpel, terpel je po človeški natori, kakor da bi božje ne bil imel.

Perva britkost Jezusova je bila njegova neizmerna žalost . . . Vzrok žalosti je bil dvojen. Pervi vzrok je bila njegova plamteča ljubezen. Pod milim nebom ni matere, ki bi svojega otroka tako ljubila, kakor je Jezus ljubil slehernega človeka.

Drugi vzrok je bila njegova vsegavednost. Jezus je vedel, da večji del ljudi bo pogubljen, čeravno on toliko terpi; in ta zavest ga je napolnila s tako žalostjo, da vsled nje same bi bil umerl brez družega terpljenja. — Da boš Jezusovo žalost vsaj nekoliko spoznal, misli si mater čveterih otrok, ktere vse priserčno ljubi. Nekega dné, ko se otroci pred hišo brez vsega varuha igrajo, pridere sovražna zver, je napade, razterga in požre do kosti. Sirota pride domov, gleda po otrocih, je kliče, pa zastonj; išče je skerbno, pa najde samo bele koščice. Kdo zamore opisati žalost nesrečne matere? Glej duša, tolika in še večja je bila Jezusova žalost, ko je videl, da milijon in milijon ljudi bo pogubljenih, čeravno bo on toliko terpel.

Druga notranja Jezusova britkost je bila bojazljivost . . . Človeka najbolj straši bližnja smert. Strah pred smertjo je tako velik, da mnogim, ko so zvedeli dan in uro smerti, se je glava v eni noči vbelila, mnogo jih je pa strepetalo in umerlo. Kako, dragi moj, bi bilo pa tebi pri sercu, če bi zvedel, da jutri boš vpričo neštevilne množice umorjen, prej pa neusmiljeno terpinčen? Enak strah terpel je tudi Jezus, ko je videl pred seboj neusmi-

ljeno terpinčenje besnih trinogov in sramotno smert na križu sredi dveh najbolj nevarnih razbojnikov.

Tretja britkost je bil notranji boj . . . Človeška Jezusova natora se je namreč borila z milostjo. Človeška, po ljudski nehvaležnosti užaljena natora se je branila terpljenja, s tem ga pa tako pomnožila, da je Jezus jel pešati, in je v veliki britkosti zdihnil k nebeškemu Očetu, rekoč: „Oče, če je mogoče, odvzemi mi kelih terpljenja“. Ker pa milost ni privolila v to, preklical je prošnjo ter rekel: „Vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi“. Tri ure je trajal ta boj, med tem pa je Jezus oslabel in kervav pot ga je polil po vsem životu.

Četerta Jezusova britkost je bila smertna britkost . . . Hujega ni od smertne brikosti. Misli si človeka v smertnih težavah. O kolika britkost! Čelo mu poliva merzel pot, v persih hrušči, serce poka, z velikim trdom diha; tebi, ki ga gledaš, je tako hudo, da se ti beseda zapre in serce vpade. — Pusti umirajočega in ozri se na Jezusa. — Namesti pota poliva mu kri presveti obraz. Noge in roke so oterpnile, pomagati si kar več ne more. Jezus pade obnemogel na tla, serce

mu poka, smertna britkost ga obdaja, in res, Jezus bi bil umerl, da ni prišel angelj z nebes, ki ga je okrepčal in mu življenje otel za daljše terpljenje.

1. O Jezus, kako veliko je tvoje terpljenje in kako čudovita tvoja stanovitnost! O kako majhno je pa moje terpljenje, in še v tem omahujem! Otožnost, žalost, bolečine, smertna bridkost obhaja tvoje serce; zapuščen si od ljudi, zapuščen od svojega nebeškega Očeta, brez vse tolažbe si in brez vsake pomoči. Vkljub vsemu ostaneš stanoviten, sklepaš roke in moliš voljo nebeškega Očeta, spolnuješ svoje sklepe in se pripravljaš na smert. — Ta ljubezen je prava; to je stanovitnost, o kateri pravi sveto Pismo: „Kdor ostane stanoviten do konca, on bo kronan v nebesih“; tako-le se išče in najde božje dopadajenje. — V primeri s tvojim, o Jezus, kaj je moje terpljenje? Čisto majhno je, pa še temu se vstavljam! Mlačnost v molitvi, opuščanje dobrih sklepov, mlačnost ter zanikernost v krotanju in zatiranju hudega nagnjenja, omahljivost v dobrem in nezaupnost v te, o moj Bog, to je sad moje nepoterpežljivosti, ki izhaja iz pomanjkljive ljubezni do tebe. Ti zgolj in čista lju-

bezen in nedolžnost terpiš bridkosti v vsakem oziru; jest grešnik pa, ki sem že davno pekel zaslužil, želim tolažbe in hrepenim po veselju!

2. O kakšna sramota záme! Jezus, prost najmanjšega greha, je v bridkostih žaloval do smerti; jest grešnik pa želim živeti brez vsake težave. O kako sem nespameten! Nikdar se ne bom pritoževal čez notranjo suhoto, zapuščenost. — Jezus je oboje terpel zavoljo mene, jest pa bi ne terpel iz ljubezni do njega? Odsehal bom skerbel le za to, da Jezusu dopadem. Jezusa bom iskal, Jezusa bom ljubil, naj se mi godi dobro ali slabo; naj terpim notranjo zapuščenost, ali pa vživam tolažbo. To sklenem terdno, o moj Jezus, in pri tem naj ostane!

II.

Notranja zapuščenost je koristniša mimo tolažbe. — Ko bi mi dobroto notranje zapuščenosti spoznali, o kako bi bili mirni! Sledeče resnice ti jo bodo pojasnile vsaj nekoliko.

Perva resnica . . . Duša, ki terpi notranjo zapuščenost, dá Bogu lepši dar od duše, ki vživa tolažbo. — O kako se motimo v zadevah svoje duše! Kdaj je mirno naše serce?

Kaj ne, takrat, kadar imamo tolaživne občutke ali pa, če se nam vtrine solzica. O kolika sreča, mislimo si. Bolje bi pa sodili in storili, če bi si občutkov in solz ne šteli v srečo. Zakaj? — Duša moja! Kadar si polna občutkov, takrat ti Bog deli dobrote, ti pa njemu ničesar ne daš. Bog te povabi takrat k sebi, daje ti okušati svojih sladkosti, in je radodaren do tebe; ti pa nikakor nisi radodarna do njega. Bogu ne manjka tacih duš, ki bi rade uživale tolažbo in sladkost; zelo mu pa manjka takih, ki bi mu zveste ostale ob času notranje zapuščenosti. Pobožno in stanovitno moliti, če tudi brez tolažbe in sladkosti, to je dar, ki Bogu najbolj dopade. Če ostaneš v molitvi stanoviten, dasi skušnjave motijo serce, če v premagovanji ne pešaš, akoravno te vznemirja hudo nagnjenje kakor valovi barko; če se ne naveličaš mertviti se in zatajevati v vsakem oziru: takrat duša moja, pokladaš pred Boga najprijetniši dar.

Druga resnica. Duša, ki terpi notranjo zapuščenost, doseže popolno ljubezen do Boga gotovo in prej, kakor duša, ki vživa tolažbo . . . Boga popolnoma ljubiti pravi se, skerbeti za to edino, da bi duša Bogu dopadla v vsakem oziru, in vsaki okolščini.

Ali ne ponuja h temu ravno notranja zapuščenost najlepšo priložnost? Taka duša se sama odpove vnanji tolažbi, notranjo pa ji odvzame Bog; je toraj kakor bi bila križana, in vsled tega odvmre sčasom sebi in vsem stvarjem in nikjer ne najde veselja, razun v Bogu in v njegovem dopadajenju; vtopi se tako rekoč v Boga in počiva v njem, zedinjena ž njim s popolno ljubeznijo.

Tretja resnica. Duša, ki terpi notranjo zapuščenost, se gotovo in prej zedini z Bogom kakor duša, ki vživa tolažbo . . . Če potegneš pregrinjalo od okna, solnce posije v sobo in razsvetli vse, kar je v njej. Enako pošlje Bog žarke svojih milosti v serce tistega človeka, ki je stvarjem odmerl in se z Bogom zedinil s popolno ljubeznijo. Glej duša moja, kakšna dobrota je notranja zapuščenost. Kakor ogenj požge nesnago in očisti zlato, tako očisti notranja zapuščenost dušo vse nesnage in hudega nagnjenja.

1. Kaj mi je storiti? Jezusa vidim zapuščenega in žalostnega do smerti; vidim pa tudi, da notranja zapuščenost je záme koristna, ker le ona me zamore zediniti s teboj, o Jezus. Zakaj se je torej branim? V tem trenutku,

klečé pred tvojimi svetimi nogami, darujem se ti, o Jezus, vsega in popolnoma. Voljan sem živeti brez vse notranje tolažbe, brez vsega veselja, tudi brez tistega, ki mi ga dati morejo časne reči. Voljan sem terpeti na telesu in na duhu; pripravljen sem terpeti zapuščenost, suhoto in puščobo serca, skušnjave in žaljenje; vse sem voljan terpeti, kar mi ti hudega in težavnega poslati misliš. Moja edina tolažba naj bo tvoja sveta volja, kateri se vklonim; moje edino veselje bodi steboj in zavoljo tebe ostati brez vse tolažbe.

2. Serce, oči in roke obračam k tebi, o Jezus, in te prosim milosti. Živo sem je potreben. Živeti brez vse tolažbe od zgoraj, na svetu pa tudi nobene iskati, terpeti suhoto, zopernost in zapuščenost serca, vendar pa vneto moliti; po stoterih mislih raztresen in obsut od raznih skušnjav ohraniti se v tvoji pričujočnosti; v sercu terpeti nejevoljo, izburjenost in želje po maščevanji, vendar pa biti prijazen in krotak: o to so pač lepe čednosti, ktere doseči je pa jako težavno! Da si duša te čednosti pridobi, odmreti mora sebi in vsem stvarjem ter si prizadevati za čisto in popolno ljubezen do Boga. To pa ni mogoče po lastni moči. To premorem le po tvoji

posebni milosti in zato se obrnem k tebi, o Jezus, in te prosim v ponižnosti svojega duha, ne odreci mi svoje pomoči!

III. Premišljevanje.

O vnanjem terpljenju Kristusovem.

I.

Kar je Kristus terpel, mi ne bomo nikdar terpeli. — Da boš Jezusove bolečine vsaj nekoliko spoznal, pomisli pazljivo:

1. Jezus je terpel na vseh udih . . . Duša moja, ozri se na Jezusa in poglej ud za udom na njegovem telesu. Lica so otečena, usta terpijo silno žejo, in to terpljenje množi grenki, z jesihom pomešani žolč, kterega mu dajó piti; oči zalivajo kervave kaplje; glava je krog in krog s ternjem prebodena; roke, žile in kite so pretergane; pleča, persi in herbet, vse je razmesarjeno; život je kakor z grebenom raztergan in tu in tam se vidijo gole kosti. O kako pekoče bolečine! Pa to še ni dosti. Jezusove bolečine so bile take, da je že prerok Izaija moral tako-le tožiti: „Videli smo ga zaničevanega in najzadnjega med ljudmi, moža bolečin in skušenega v slabosti

in kakor skrito je bilo njegovo obličje in bil je zaničevan. Resnično, on je prevzel naše bolezni, mi pa smo si ga mislili gobovega in vdarjenega od Boga in ponižanega.“

2. Jezusove bolečine so bile tolike, da se ne dajo primerjati z nobenimi bolečinami, ktere je kdaj prestal človek na zemlji. Primera pa je nemogoča iz dveh vzrokov. Pervič: Jezus je bil zelo rahlega telesa in zato nenavadno občutljiv. Sv. Bonaventura pravi, da Jezus je bil bolj občutljiv na podplatih, kakor je občutljiva punčica v očesu navadnega človeka. Drugič: Najbolj občutljive ude zadelo je največje terpljenje. O kakšne bolečine so bile v glavi, ker ternje je bilo prebodlo kožo in čutnice! Kolike v rokah, ktere so rabeljni prederli sè žebli! Kolike v nogah, kajti ranjena je bila koža, ranjene kite in kosti! O kakšne bolečine so bile po životu; visel je namreč na žeblih z vso težo triintridesetletnega moža.

3. Jezusovo terpljenje je bilo brez vsega polajšanja. — Jezus visi na križu že drugo uro; kri mu je že odtekla in nevgasljiva žeja ga muči. V tolikem terpljenji zdihne s komaj umljivim glasom in prosi pijače. Požirek vode bilo bi pač slabo krepilo za umirajočega Boga!

A še vode ni dobil Jezus. Dali so mu žolča v jesih namočenega, da bi kakor vse druge, tudi slednjo britkost terpel nepokrepčan.

1. Kaj mi je storiti v očigled tvojega terpljenja, o Jezus? Ko bi bil ti, moj ljubi Jezus, toliko grešil, kakor sem jest, in tako hudo razžalil nebeškega Očeta, kakor sem ga jest, ali bi bil mogel več terpeti? Terpel si, karkoli hudega si je moglo zmisliti neusmiljeno serce trinogov, pa ne záse, ker si neskončno svet, temuč terpel si zavoljo mojih grehov. — Je li res? Dá, res je, sveta vera me tako uči. Zavoljo mojih grehov je Jezus potil kervavi pot; zavoljo mojih grehov je bil bičan po celem životu, in zavoljo mojih grehov je umerl na križu, tedaj umerl smerti, ki je bila odločena za največe zločince. O Jezus, moj preljubeznjivi Jezus! Kako dobrotnega, kako vsmiljenega si se mi skazal! Sto jezikov si želim, da bi te zamogel dostojno častiti in hvaliti; ker pa imam le enega, hvalim in častim te s tem, kar najbolj morem. Serčno se ti zahvaljujem za vse zaušnice, za vse vdarce, za vse zaničevanje, žaljenje in zasramovanje, ter za vse terpljenje in britkosti,

ki si je záme in zavoljo mene terpel ves čas svojega življenja.

2. Toda ni še zadosti. Jezus ni le molil záme, marveč tudi terpel. Terpeti moram tudi jest, da mu vsaj nekoliko povernem ljubezen. — Zdaj, ta hip sklenem, in kar sklenem, ne bom nikdar preklical. 1. Tebi o Jezus je znano, ktere nadloge, križe, in bolezni mi namerava poslati tvoj in moj Oče nebeški. To namero Očeta nebeškega častim in molim in želim, da se nad menoj popolnoma dopolni. 2. Znano ti je, o Jezus, s kakšno smertjo me misli Oče nebeški iz sveta poklicati. Glej, tudi ta sklep nebeškega Očeta častim in molim, ter se mu vdam popolnoma. Terpeti in umreti želim iz čiste ljubezni do tebe, ker tudi ti si terpel in umerl iz čiste ljubezni do mene.

II.

Jezusovo terpljenje je bilo hudo in veliko, njegova poterpežljivost je bila pa še večja. — Sledeče ti bo pojasnilo Jezusovo poterpežljivost vsaj nekoliko.

1. Jezus je terpel vse bolečine molcé, ne z eno besedo se ni pritožil čez nje. — Sveti Duh ga primerja z jagnjetom. Jagnje, ne-

dolžna živalica, dá se ostriči in peljati v me-
snico. Tiho gre in mirno na morišče, ne
kriči in tudi brani se ne. Enako mirno pu-
stil se je tudi Jezus prijeti, zvezati, peljati
pred sodnika in od njega na goro Kalvarijo;
privolil je, da so ga na križ pribili in sled-
njič umorili. Kar nič se ni branil; tudi pri-
tožil se ni z najmanjšo besedo zoper vnebo-
vpijočo krivico. Bičali so ga, kose mesa so
tergali od njegovih kosti; Jezus pa je molčal.
Ternjevo krono so mu pritiskali na glavo;
Jezus pa je molčal. Na raztergane in ker-
vaveče rane naložili so težak križ; Jezus
pa je molčal. Roke in noge so mu prederli
silovito; Jezus pa je molčal. O kolika sra-
mota záme!

2. Jezus ne kaže in ne čuti najmanjše
nejevolje. — Noben človek ni imel veljavniših
vzrokov, tožiti zoper storjeno krivico, kakor
jih je imel Jezus ves čas življenja, zlasti pa
viseč na križu. 1. Sto in sto oseb je stalo
pod križem in on je videl v sercé slehernega.
Kaj je pa videl v sercích? Jezo, sovraštvo,
veselje nad njegovim terpljenjem in goreče
želje, da bi bil njegov nauk prej ko mogoče
tako zatert, da bi ne bilo več spomina o njem.
2. Farizeji in pismarji so ga zasramovali, z

glavami majali in govorili: No, saj si rekel, da tempelj božji razrušiš in v treh dneh zopet postaviš; glejte ga, drugim je pomagal, sebi pa ne more pomagati; in zopet: Ako si res Sin božji, stopi s križa. — V tolikih bolečinah poslušati tako gerdo zaničevanje, kdo bi to mirno prenesel? Kaj pa stori Jezus? Jezus se ne jezi, se ne pritožuje čez bolečine, ne čez zaničevanje, temuč voljno terpi popolnoma vdan v voljo nebeškega Očeta. Sercé mu sicer žaluje in se topi v veliki žalosti, toda ne zavoljo terpljenja, temuč zavoljo pogubljenja svojih sovražnikov. Zdaj se spolnuje, kar je rekel med potom ženam: „Ne jokajte zavoljo mene, marveč jokajte zavoljo sebe in svojih otrok“.

3. Jezus je terpel serčno in bil je pripravljen še več terpeti . . . Jezus visi na križu; telesne moči so oslabele, bolečine so nesterpljive, smertne britkosti ga obhajajo. Kakšno je pa serce? Poglej ga duša in občuduj junaško serčnost! Serce gori dvojne ljubezni, in dvojna želja neti ta ogenj. Jezus ljubi svojega nebeškega Očeta in ta ljubezen vzbuja mu želje po obilniših telesnih močeh, da bi mogel še več terpeti. Jezus ljubi tudi nas; ta ljubezen mu pa vzbuja želje, da bi

dalje živeti in za nas terpeti mogel. — Ta dvojna želja je izvabila žalostni zdihljaj iz njegovih ust; „Oče, zakaj si me zapustil!“ Oče, zakaj me ne pokrepčaš, da bi mogel dalje in več terpeti?

1. Videti na križu tvoje sveto Telo, o Jezus, obhaja me strah in čutim se osramotenega. Kaj si storila presveta glava, da si tolikrat s ternjem prebodena? Kaj ste zagrešile, presvete oči, da vam kervave kaplje ne pusté gledati zlatih solnčnih žarkov. In ve roke in noge, kaj ste hudega storile, da so vas prebodli železni žebli? Jezus je nedolžen in nedolžen je slehern ud njegovega presvetega Telesa. Glava je nedolžna, slaba misel se ni nikdar v njej zbudila; nedolžne so oči, slehern pogled bil je svet; nedolžen je jezik, slabe besede ni nikdar izgovoril; roke so nedolžne, rabil je nje vselej v pomoč ubogim; nedolžno je serce, ki je ljubezni vedno plamtelo; vse, vse je nedolžno. Zakaj pa tako terpljenje? Kje je vzrok? — Gorjé meni! Zavoljo mene terpi Jezus. Moji grehi so ga bičali, s ternjem kronali, na križ pribili in umorili.

2. Jest, o Jezus, sem kriv vsega tvojega terpljenja. Toliko hudobij sem storil, terpeti pa le nočem; celo spoznati nočem, da sem dolžan terpeti; ravno zato je toliko veči moja hudobija. Tako je bilo dosihmal, zdaj pa spoznam, da ni na vsem svetu terpljenja, katerega bi ne bil zaslužil. Majhno terpljenje, katero sem semtertje terpel, ne zadostuje še za en greh, kako za veliko število mojih grehov! O kako neopravičena je toraj moja tožba zavoljo terpljenja! Tebi, o Jezus, ki veš, koliko pokore potrebujem, vdam se popolnoma. Hvaležnega serca bom terpel, karkoli mi boš težavnega poslal.

Sedmi dan.

I. Premišljevanje.

O zasramovanju in krivici, ktero je Jezus terpel.

I.

Noben človek ni dosihmal, in noben ne bo posihmal terpel toliko zasramovanja in zaničevanja, kakor Jezus. — Ker se vse zaničevanje, ktero je Jezus terpel, ne more sprejeti v eno premišljevanje, premisli toraj le eno ali drugo; saj to bo zadostovalo, da boš spoznal svoj napuh.

1. Jezus je bil krivično tožen . . . Pravični in nedolžni najtežje prenaša očitanje pregreh, na ktere še ni mislil. Duša moja! Stopi v hišo Ane in Kajfe in poslušaj, katerih nezaslišanih pregreh dolžijo nedolžnega Jezusa. Priče so tu, pa kaj govorijo? Jezus je pijanec, ljubi slabe družčine in zahaja na pojednje k javnim grešnikom. Jezus je poln napuha in se dela Boga. Jezus trosi napačni nauk in namerava vpeljati v Izraelu novo vero. Jezus je v zvezi s hudičem in dela čudeže z njegovo pomočjo. Jezus je zapeljivec in

gre nato, da bi zaterl izvoljeno ljudstvo. Tako so zoper Jezusa govorili v sodnji hiši velikih duhovnov in v Pilatovi, in tako se je kričalo po Jeruzalemskih ulicah.

2. Jezus je bil zasramovan . . . Ni bilo še zadosti, da so nedolžnega Jezusa dolžili raznih hudobij in celó bogakletstva; razglasili so ga še za norca. Glej, Jezus stoji pred nevernim kraljem in ker po svoji neskončni modrosti voljno terpi vse krivične tožbe, zadene ga še ta sramota, da ga imenujejo nespametneža in norca. „Čemu“, pravi Herod, „si daste toliko opravka s tem možem, nespametnej je, norec je.“ To slišati iz ust razserdenega kralja, ogernejo Jezusa z oblačilom, kakoršno je bilo odločeno za blazne, in besna druhal ga zaničevaje in zasramovaje vodi po javnih mestnih ulicah. — K temu pristopi še drugo zaničevanje. Od Judov našuntani vojaki se zberó v Pilatovi hiši in zasramujejo ter zaničujejo nedolžno Jagnje satansko, ne človeško. Ogernejo ga z razterganim škerlatnim plaščem; mesto kraljeve palice dajó mu terst v roko, ternjevo krono mu denejo na glavo, bijejo ga v obraz, v usta mu pljujejo; in da bi bilo zaničevanje še bolj razžaljivo, vklanljajo se pred njim, po-

zdravljaje ga kralja. — Nebo se trese in angelji žalujejo videti svojega Boga tako gerdo zasramovanega; ljudstvo pa se posmehuje in množi Jezusu bolečine s peklenkim zasmehovanjem.

3. Jezus je bil obsojen k najsramotojši smerti. . . . Pilat, spoznavši Jezusovo nedolžnost, predstavi ga ljudstvu na vzvišenem prostoru poleg vbijavca Baraba, in vpraša ljudstvo, rekoč: „Kterega naj izpustim, Jezusa ali Barabo?“ Mislil je namreč, da ljudstvo si bo izbralo Jezusa, obsodilo pa Barabo. Pilat se je pa zelo motil. Ljudstvo je kričalo: „Barabo izpusti, Barabo izpusti!“ Kdo je pa Baraba, da se ljudstvo tako zanj poteguje? Javni grešnik je, ropar in vbijavec. Tedaj zločinec, za pekel že davno dozoreli vbijalec naj živi? Tako zahteva ljudstvo, in tako se mora zgoditi. Baraba naj živi, umre pa naj Jezus. — Ker že Jezus mora umreti, kakšne smerti naj umre? Dosti bo neusmiljeno, če se mu življenje vzame z mečem. Ne, ta način je prečasten zanj. Umre naj najsramotošče smerti. Največim zločincem odločevala je postava smert na križu; na križu naj umre tudi Jezus, in da se bo spoznalo, kako silen hudobnež da je, umre naj sredi

dveh razbojnikov. Tako je sklevalo hudobno ljudstvo, in Pilat je poterdil sklep. — Jezus vzame križ in gre ž njim obložen na morišče, spremljevan od neštivilne množice, ki vpije in razsaja, zaničujevaje in zasmehovaje nedolžnega Jezusa. Zdaj se je dopolnilo, kar je kraljevi prerok govoril o Jezusu, rekoč: „Červ sem, in ne človek, zasmeh ljudi in izveržek ljudstva“.

Prenehaj duša moja in odgovarjaj: Pervič vprašam: Je-li Oče nebeški krivično delal, da je svojemu edinorojenemu sinu poslal toliko zaničevanje? Nikakor ne. Jezus je naše grehe vzel nase. Greh pa zasluži tako kazen. Drugo prašanje. Ali bi tebi Oče nebeški delal krivico, ko bi ti poslal enako zasmehovanje in zaničevanje? Pač ne. Greh zasluži zaničevanje, to spoznaš nad Jezusom; da si pa grešil, in sicer mnogokrat in zeló hudo, pove ti lastna vest. Toraj kakšen napuh, če se ustavljaš majhnemu zaničevanju, in kako gerda nehvaležnost, če se serdiš zaradi vsacega razžalenja, ki ga nočeš terpeti iz ljubezni do Jezusa, dasiravno je on veliko več terpel iz ljubezni do tebe.

1. O Jezus, moj preljubi Jezus! Kakšna čuda mi odkriva tvoja ponižnost! Ti neskončna modrost, ki vladaš nebo in zemljo, pustiš se imenovati nespametneža, norca, kralja se pustiš imenovati, zaničevati, pljuvati si pustiš v presveti obraz. Ti neskončna svetost, vir vseh milosti, pustiš se psovati hinavca, pijanca in tožiti kot zapeljivca in bogokletneža in poslednič se daš umoriti enako vbijavcu! O kako velika je tvoja poterpežljivost! Vse terpiš voljno, najmanjše pritožbe ni slišati iz tvojih ust, pa tudi ne videti najmanjše nejevolje. Res, tvoja poterpežljivost je izgled, ki bi vse ljudi vnel za ponižnost, če bi ga resnobno premišljevali.

2. Bolj ko si ti, o Jezus, poterpežljiv in ponižen, bolj se ti studi moj napuh . . . Jezusa, neskončno modrega vlačijo po ulicah v zaničevani obleki blaznih; jest pa siromak, neveden v najpotrebniših rečeh, želim, da bi me spoštovali in častili kot učenjaka in modrijana! Jezusa tožijo kot zapeljivca in bogokletneža; jest pa poln pregreh in hudobij, želim, da bi me hvalili in častili! Jezus se dá umoriti, in sicer na najsramotošniši način na križu, ktero smert je postava določevala največim zločincem; jest se pa prevzetno po-

vzdigujem! Tak napuh, o kako ostuden je v tvojih očeh, o Jezus! Usmili se me toraj, podeli mi milostno drugačne misli in želje, daj mi čisto novo serce!

II.

Vse zasmehovanje, zaničevanje in britkosti je terpel Jezus tako, kakor še nobeden. Prečudno Jezusovo ponižnost je kraljevi prerok opisal s temi besedami: „Postal sem človek, ki ne sliši, in ko mutast, ki ne odpre svojih ust“. Te kratke besede opišejo prav dobro Jezusovo ponižnost. Pomisli, duša moja, Jezusovo molčanje in stermiti!

1. Jezus je bil nedolžen . . . V Jezusovem sercu ni bilo nikdar slabe misli, iz ust mu ni prišla nikdar najmanjša grešna beseda, in v vsem življenji ni nikdar storil graje vrednega. — Pregrehe, katerih so ga dolžili, zmislili so si bili njegovi zagrizeni sovražniki. Lahko bi je bil Jezus po svoji modrosti in nebeški zgovornosti zavernil vpričo vseh sovražnikov, in jasno dokazal svojo nedolžnost.

2. Jezus je bil vsegamogočen . . . Eno samo besedo naj bi bil izgovoril, ali pa le eno misel obudil v svojem sercu, in strela bi bila švignila z neba ter pobila vse sovražnike.

Na prvo besedo bi ga bili spoznali vsi ljudje za svojega tako dolgo pričakovanega Odrešnika in ga molili.

3. Jezus je bil vsegaveden . . . Vedel je, da njegovo molčanje ne bo njemu v korist, temuč da bo služilo sovražnikom, ki ne bodo odjenjali, dokler ga ne vidijo mertvega na križu. Vedel je, da njegova mati z aposteljni vred bo ravno zavoljo njegovega molčanja terpela zaničevanje in preganjanje. Vedel je, da zavoljo molčanja bodo zasmehovali vse storjene čudeže in zaverгли njegovi nauk za vražo in zmoto, ter tudi oistro preganjali ravnokar vstanovaljeno sveto cerkev. Vse to je vedel Jezus tako dobro, kakor da bi videl dopolnjeno pred seboj. Dasiravno je vse vedel, vendar ni govoril; molčal je, niti z eno besedo se ni zagovarjal.

O Jezus! Moj najljubeznjivši Jezus! Kako lep nauk in izgled si nam zapustil! O da bi te posnemali! Ali kje so duše, ki bi razžalenje in zaničevanje z Jezusom molče terpele? Mnogo je duš, ki se vadijo v vsem, vadijo se pobožno moliti, zbrano premišljevati in kar moči krotiti počutke; a malo jih je, ki bi zaničevanje, zasmehovanje, krivično obdolženje molče terpeli, ali celo ljubili. Čeravno je neovergljiva resnica, da je Kristus pot in izgled

svetosti, vendar kako malo jih je, ki ga posnemajo in za njim hodijo! Kdor te poti ne pozna, in kdor noče po njej hoditi, ko jo vendar pozna, ne more upati, da bi se kdaj povzdignil na stopnjo popolnosti.

1. O kako častitljiv, o Jezus, je tvoj nauk! Tvoj nauk prekosi vso modrost svetnih modrijanov. — Zaničevanje, zasmehovanje in krivico terpeti je tebi ljubo in drago. Ena beseda iz tvojih presvetih ust bi bila zadostovala, in vsi ljudje bi te bili častili in hvalili. A za čast ti ni bilo mar, iskal si poniževanje; tvoje serce je bolj želelo krivico terpeti, kakor uživati čast. Po tvojem izgledu delal bom tudi jest. Mislil, ljubil in delal bom po tvojem izgledu. Zaničevanje bom prejemal kot pomoček, s katerim bom premagal za dušo najbolj nevarnega sovražnika, namreč napuh; zaničevanje mi bo najzdatniši pomoček, ki mi pridobi največo čast in slavo gori v nebesih.

2. O kako sem bil dosismal zaslepljen! O kako malo sem se trudil za ljubezen, s katero te Serafi ljubijo v nebesih! O Jezus! Ali ti morem večo ljubezen skazovati, kakor če ljubim zaničevanje? Vem, da ne. Zakaj ga pa doslej nisem ljubil? Najbolj srečni

trenotki pač res niso bili za me tisti, ob katerih je moje serce vživalo tvoje sladkosti, bolj srečni so bili oni, ko so se s teboj obsojala moja dela in ko sem bil zasmehovan in zaničevan; ker s tem mi je bila dana priložnost, najlepši in najprijetniši dar položiti pred te. Ko sem žaloval, naj bi bil vesel; česar sem se ogibal, naj bi bil iskal, in ko sem se izgovarjal, naj bi bil molčal. O kako ljub in prijeten bi bil tebi ta dar! Kaj naj storim v prihodnje, ker sem doslej toliko zakasnil? Kar si ti o Jezus storil v svojem terpljenju, storil bom tudi jest v mojem, kadar me zadene. Da svet spozna, kako ljubim svojega Očeta, vstanimo in pojdemo. Tako si govoril ti, o Jezus, ko je bila prišla ura britkega terpljenja; in tako bom tudi jest govoril ob času zaničevanja. Da bodeta nebo in zemlja spoznala mojo ljubezen do Jezusa, mojega preljubega ženina, vstani duša moja in prejmi z veseljem zaničevanje.

II. Premišljevanje.

O čudoviti ljubezni, ktero je Jezus na križu skazal svojim sovražnikom.

I.

Jezusova ljubezen do sovražnikov je čudež ljubezni. — Podaj se, duša moja, na goro Kalvarijo in glej čudež vsih čudežev! Jezus visi na križu ves kervav, ves ranjen, na vsem životu ni za perst zdravega; bolečine so strašanske, smert se bliža, tri ure še in — Jezus je mertev. Od Jezusa ozri se po gori. Tu vidiš tisuče ljudi; mlade in stare, plemenitega in priprostega stanu. Jude vidiš, Farizeje, pismarje, starešine ljudstva, ter velike duhovne; vsi pa, z malo izjemo, so zagrizeni Jezusovi sovražniki. — Pomisli še druge okolščine, in uči se spoznati, kako težko je bilo Jezusu sovražnike ljubiti.

a) Jezusovi sovražniki so preobilega veselja ploskali z rokami . . . Duša moja! Ne misli si Jezusa samo človeka, temuč tudi Boga, ki je videl v serce slehernega in v njem najbolj skrito misel. Kaj vidi Jezus v sercih? Brezmerno hudobijo. Eni se veselijo, da Jezusa vidijo na križu, ker to so že davno

želeli. No, govorijo med seboj, sedaj bo po goljufivcu. Eni ploskajo z rokami in pravijo: Tak zločinec, bogokletnež in slepar pač ni družega vreden, kakor da visi med razbojniki. Eni se veselijo nad Jezusovimi bolečinami, in videti, da se žolč z jesihom daje umirajočemu Jezusu, je njih veselje toliko večje. Eni že z nejevoljo pričakujejo zadnjega zdihljeja. Jesus vidi vse to, ne samo v enem sercu, tudi ne v nekterih sercih, ampak v vseh sercih, za ktere je iz ljubezni prišel na svet, katerim je storil dobrot, celo čudežev brez števila; v sercih tistih vidi vse te hudobije, za kterih zveličanje terpi in umira.

b) Sovražniki zasmehujejo Jezusa . . . Umirajoči siromak smili se vsakemu, če tudi je bil vbijavec; vse je tiho, nikdo se ne gane, le zdihljeji se slišijo semtertje, ki pričajo, da se hudodelec smili gledavcem. A kar velja o drugih, ne velja o nedolžnem Jezusu. Večje ko so nastajale smertne britkosti, bolj so se posmehovali sovražniki. Tako-le namreč mu govore: „Saj si se bahal, da razrušeni tempelj postaviš v treh dneh; zdaj, zdaj pokaži svojo moč, pomagaj si, če si moreš“. — Drugi so kričali: „V Boga je zaupal, zdaj naj pride in ga otme, saj se je delal Sinu božjega“. —

Veliki duhovni so se derli in rekli: „Drugim je pomagal, sam sebi pa ne more pomagati; ako je res kralj Judovski, stopi naj s križa in verjeli mu bomo“.

c) Jezusovi sovražniki so bili terdovratni... Dasiravno so sovražniki ostali pri svoji termi, terpel je Jezus tako krotko, kakor da bi ga nič ne zadevalo, kar se godi okrog križa. Jezus odpusti sovražnikom; še več, on moli za nje. Natora kaže sočutje; nebo namreč žaluje, solnce otemni in zemlja se trese. Sovražniki vse vidijo in čutijo; ali meniš, da jim kaj gré k sercu? Prav nič; še posmehujejo se in zaničujejo Jezusa do slednjega trenutka. — Da bi vsaj mertvega ne sovražili. Jezus bi imel vsaj nekoliko tolažbe; pa tudi te niso privoščili Jezusu. — Jezus je vedel, da tudi po njegovem ustajenju bodo zasmehovali njegove čudeže, aposteljne pa sovražili in preganjali. Jezus je vedel, da terdovratnost sovražnikov ne bo jenjala tudi po njegovi smerti, temuč, da jih bo spremila v večnost, v pekel, in da tudi v peklu ga bodo večno preklinjali. O nesrečni, brezbožni ljudje, kako težko vas stane ljubiti svojega Boga! Postoj, duša moja! Ozri se še enkrat na goro Kalvarijo! Pogledj okrog križa stoječe!

Kdo so ti? Judovski veliki duhovni so, ki se veselé, da so nedolžnega spravili na križ. Hinavski Farizeji so, ki zasramovaje Jezusa kimajo z glavami. Pobjavci so in roparji z drugimi zločinci že davno zreli za enako smert. Od ljudi se ozri na križ. Koga vidiš na njem? Nedolžno Jagnje vidiš na križu, čigar pohlevnost občudujejo vsi nebeški prebivavci. Jezusa vidiš, s kervjo oblitega od verha do tal; ne jezi se nad sovražniki, temuč moli za nje, da bi jim njegova prelita kri pridobila večno življenje. — Za temi poglej tudi sebe in pomisli: kdo so ti, ktere ljubiti te tako težko stane. Kdo so? Mar so krive priče, ki so te radi krivega nauka tožile pri sodnji? Mar so hudobneži brez vsega sočutja, ki so ti v smertnih britkostih ponujali žolča z jesihom, mesto požirka hladne vode? Ali so besni rabeljni, ki te hočejo križati? Ne. — Kdo so tedaj? Osebe so, ki so ti rekle nepovoljno besedo. Če je pa Jezus ljubil svoje zagrizene sovražnike, zakaj ne bi ti svojih razžalnikov?

1. O Jezus! Kako velika je tvoja ljubezen, kako pičla in omahljiva je pa moja! Tvoje serce sprejema vsacega človeka, in tvoje ljubezni ne more pogasiti nobena hudobija.

Pred seboj imaš ljudi, ki te čertijo že več let, kakor da bi bil prvi zločinec na svetu; ljudi, ki so te ranili po vsem životu, in ki te zasramujejo celó v smertnih bridkostih. To vidiš, to slišiš, o Jezus! Serd, jeza, sovražstvo, katero je v njihovih srcih, ti je znano; tvoja ljubezen pa vendar ne opeša; ti se ne jeziš, ne tožiš, in se ne maščuješ nad njimi. Izmed toliko sovražnikov ni ne enega, kterega bi ne objemala tvoja ljubezen, in za kterega bi ti ne daroval svoje svete Kervi. Tako velika, in tako močna je tvoja ljubezen, o Jezus! Kakšna je pa moja? V lastno sramoto moram priznati, da je slaba, plitva in merzla, da ne zasluži imena „ljubezen“. Neprijazna beseda, nepriljuden pogled jo rani in vgasi.

2. Siromak sem toraj, ki nima ljubezni v srcu. O žalostna resnica! Kdo pa sem jest, da tako naglo zamerim? Duša sem, katero si ti, o Jezus, izmed tisuč drugih izvolil. Oseba sem, ki se je svetu in vsemu, kar je njegovega, prostovoljno odpovedala, in si tebe, križanega Jezusa izvolila za svojega ženina. Oseba sem, ki tebe že toliko let, odkar sem v redu, občudujem, da si zamogel svoje zagrizene sovražnike tako priserčno ljubiti. —

Mlačen, silno sem mlačen, ker še zdaj sem brez ljubezni, dasiravno sem prejel že toliko lepih nauk, toliko milosti in notranjega navdihovanja in imel toliko pomočkov na ponudbo. Sedaj pa mora biti konec moje mlačnosti.

II.

Jezusova ljubezen je čudež ljubezni gledé okoliščin, v katerih je ljubil sovražnike. — Pomisli, duša moja, nekatere okoliščine.

1. Premisli, kdaj je Jezus molil za sovražnike . . . Na križ povzdignjen in pribit govoril je Jezus z mnogimi pod križem stoječimi. Govoril je s križanima razbojnikoma. Očetu nebeškemu je priporočil svojo dušo. Mariji je za sina izročil sv. Janeza, njemu pa Marijo za mater. Tudi z drugimi je govoril ter jih prosil pijače, da bi si vsaj za največo silo ugasil pekočo žejo. Vendar prva njegova beseda, kaj praviš komu je veljala? „Oče“, to je bila prva beseda, „Oče odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo“. Pred vsem je toraj molil za svoje sovražnike.

2. Premisli hudobijo Jezusovih sovražnikov, ki ga niso jenjali sovražiti, čeravno jih je plamteče ljubil . . . Duša moja, ti si morda misliš v svojem sercu: Jezus naj bi bil tako dolgo

počakal odpuščanja prositi svojim sovražnikom, da bi ga bili usmiljenja prosili, spoznavši svojo hudobijo. Duša moja! Ko bi Jezusova ljubezen ne bila obilniša od tvoje, storil bi bil pač tako; a Jezusovo serce ni moglo dalje čakati, ljubezen mu ni dopuščala odloga. Ljubim jih in jim odpustim, govoril je Jezus; zdaj v tem trenutku jih ljubim, ter jim odpustim, ko jih slišim preklinjati me in rotiti; zdaj, ko jih slišim zasmehovati me in zaničevati, zdaj v tem trenutku jih ljubim in jim odpustim; zdaj, ko njihovo surovost in besnost najbolj čutim, zdaj jih ljubim, zdaj jim vse odpustim, zdaj molim zanje, zdaj darujem svojo kri za nje.

3. Premisli, s čim izgovarja Jezus hudobijo svojih sovražnikov . . . Da so Judje Jezusu storili vnebovpijočo krivico, ne da se tajiti. Mnogi Jezusovi čudeži, ktere so videli z lastnimi očmi, neomadežano Jezusovo življenje, ktero je celo nejeverni glavar pripoznal, izmišljene tožbe: vse to razodeva pač jasno hudobijo Jezusovih sovražnikov. Jezus je pa vendar le ne čerti in ne zametuje, marveč moli za nje: „Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo“. Oče, govori Jezus nebeškemu Očetu; res da so grešili; zelo, zelo

so grešili, vendar pa njih hudobija ni tako velika, kakor je videti; vsega vzrok je bolj njihova nevednost. Zato, Oče! Prosim te, odpusti jim, kakor jim jest odpuščam in ljubi je, kakor jest nje ljubim. O prečudna ljubezen! Duša moja! Ozri se na Jezusa in uči se ljubiti! Kaj je videl Jezus nad sovražniki, da jih je tako ljubil? Premisli dobro, duša moja! Jezus je videl nad sovražniki, kar tudi ti vidiš nad slehernim človekom, naj bo tvoj prijatelj ali sovražnik. Človeku prirojeno slabost je Jezus videl nad sovražniki, ktera slehernega Adamovega otroka napeljuje v hudo od mladih nog, in zaradi te slabosti se jih je usmilil in je ljubil. Dušo, neumerjočo, po božji podobi vstvarjeno in za večno slavo v nebesih odločeno dušo je videl nad svojimi sovražniki, in zavoľjo neumerjoče duše se je usmilil nesrečnežev in je ljubil. Slednjič je videl nad sovražniki veliko število grehov, ktere vse je radovoljno nase vzel, in ktere pravičnost nebeškega Očeta nad njim kaznuje, ravno s pomočjo Jezusovih sovražnikov. Duša moja! Glej, zato se je Jezus usmilil sovražnikov, je ljubil in molil za nje in prosil nebeškega Očeta usmiljenja.

1. O moj Jezus! zdaj spoznam, zakaj me tako težko stane ljubiti sovražnike. Sam sem kriv, krivično sem mislil o njih. Spoznaval naj bi bil, da Oče nebeški mi po sovražnikih pošilja kelih terpljenja, in da pravica božja namerava po njih kaznovati nad menoj moje pregrehe; o kako lepo bi se bil vadal v čisti ljubezni in kako bi že bilo moje serce podobno tvojemu, o Jezus! Kakšno je pa zdaj? Kakoršna ljubezen, tako serce. Raji bi molčal, kakor govoril, ker sramujem se ne malo, s teboj govoriti, o Jezus! A kaj mi hasne, če molčim? Bolje je, da govorim in priznavam svojo nesramnost, tebe pa ponižno prosim odpuščenja. O moj Jezus! Tvoj prekrasen izgled premišljeval sem že večkrat, dosihmal pa še ne posnemal.

2. Kako bo pa odslej? S pomočjo tvoje milosti, o Jezus, za katero se ti priserčno zahvaljujem, mislim in sklepam zanaprej ravnati se po tvojem izgledu ves čas svojega življenja. Svoje sovražnike hočem ljubiti, krotak in pohleven postati, molčé prenašati sleherno zasramovanje in hudo povračevati z dobrim. Tako si ti delal, o Jezus, in po tvojem izgledu delal bom tudi jest. Vendar, ako me ti ne razsvetliš, ako mi ti ne vnameš serca, brez

vspeha bodo moji sklepi. Zato pritečem k tebi, moj Jezus, moja ljubezen in učenik čiste ljubezni! Po tvoji čudapolni krotkosti, po tvoji ljubezni, s katero si ljubil svoje sovražnike; po molitvi, katero si opravil za nje in po tvoji sveti za nje in zame preleti Kervi te ponižno prosim: podeli mi milost, ki prejema vse, prenaša vse, terpi vse in ki hudo vselej povračuje z dobrim. Te ljubezni te prosim, o moj Jezus! Nikar ne presliši moje ponižne prošnje!

III. Premišljevanje.

Duša moja, zdaj sva prišla do najvažnejšega pota v duhovnem življenju. Zdaj velja za Jezusa se odločiti, Jezusa posnemati, toraj po njegovem izgledu voljno terpeti puščobo serca, neprijetnosti in telesne bolečine ter zasmehevanje in zaničevanje, serd in sovraštvo. Kdor nima serčnosti, da bi nastopil to pot, nikdar ne bo našel Boga, še manj pa dosegel čisto ljubezen, ki je glavni namen duhovnih vaj in redovnega življenja. Pomisli toraj sledeče resnice in skleni terdno, s križanim Jezusom krepkodušno nastopiti to pot in po njej neutrujeno hoditi, da te Bog pokliče iz sveta.

P e r v a r e s n i c a. Pot terpljenja je najčastitljivša . . . Božji Sin Jezus Kristus je prišel na svet, da bi nebeškemu Očetu skazal čast, kakoršna gre najvikšemu bitju, in pa da bi človeku dal izgled največe svetosti, za katero naj bi se trudil. Da bi ta svoj cilj in konec dosegel, kaj si je izvolil? Pot terpljenja, ki se je začela ž njegovim spočetjem v deviškem telesu, končala pa s smertjo na križu. Ker si je neskončna modrost Jezus Kristus terpljenje izvolil, mora pač terpljenje biti najčastitljivša pot.

D r u g a r e s n i c a. Pot terpljenja je za dušo najkoristniša . . . Nemogoče je popisati v kratkem prekrasen sad, ktereга dobiva duša na potu terpljenja. Kar se dá s kratkimi besedami povedati, je to - le: Preden se Bog zedini z dušo in jo objame s presladko ljubeznijo, zahteva dvoje od nje. Serce namreč ima biti brez najmanjšega madeža, ozaljšano mora biti s čistimi čednostimi. Oboje se najloži doseže s terpljenjem. Na potu terpljenja ne najde namreč duša ničesar, kar bi jo veselilo, razun Boga in njegovo dopadajenje; uči in va li se toraj odvmreti vsem stvarem, kakor tudi tolažbi in veselju, in oberni se do Boga z vsem sercem, ker le pri njem in

v njem najde zaželjeni mir nepokojnemu sercu. Terpljenje očiščuje toraj serce. Dalje. Da se čednost v sercu ohrani, treba je junaškega premagovanja; ravno s premagovanjem se pa čednost vkorenini v sercu, in tako pride duša v kratkem na stopnjo kerščanske popolnosti.

Tretja resnica. Pot terpljenja je najbolj zanesljiva... Razsvetljevanja in notranje tolažbe prevarile so že marsiktero dušo, terpljenje pa ni še storilo tega. Mnogo oseb je bilo obdarovanih s posebnim spoznanjem in z nenavadnimi tolažbami; a kaj se je zgodilo? V ponižnosti in v drugih čednostih premalo vterjene premagal je napuh, in kakor visoko so prej stale, tako nizko so padle. Kdor pa pot terpljenja hodi, njemu se tega ni bati. Terpljenje je koristna in zanesljiva pot. S terpljenjem vterdujejo se glavne čednosti, ponižnost namreč, krotkost, ljubezen in vdanost v voljo božjo; s temi čednostimi vloži se vogelni kamen, na kterega se varno zida svetost; s temi čednostimi pripravi se njiva, na kateri milosti božje rodijo stoterni šad. — S terpljenjem se Jezus resnično posnema. — Terpljenje je od Jezusa z ukom in izgledom odkazana pot, na kateri ne zajde nikdo. Duša moja, če si te resnice dobro premislila, idi

dalje ter premisli, s čim moreš sama sebe navduševati v terpljenju.

1. Po mnogem premišljevanji sestavi si, predragi, nektera pravila; globoko v serce pa si vtisni resnice, s katerimi se misliš navduševati v terpljenju. Taka pravila so na priliko: 1. Toliko nikoli ne bom terpel, kolikor sem dolžan terpeti za Boga; in ko bi terpel najhujše muke, kaj bi bile one v primeri z vrednostjo neskončnega bitja? 2. Kolikor je Jezus zame terpel iz ljubezni, jest ne bom nikoli terpel. 3. Kolikor sem terpeti zaslužil, nikdar ne bom terpel; kaj je namreč terpljenje sveta v primeri s terpljenjem pekla, kterega sem tolikrat zaslužil! Te resnice premišluj dan za dnevom, posebno tedaj, kadar te bo zadelo terpljenje.

2. Vsakdanje majhne težave terpi molče in krotko, da se boš oserčeval in pripravljaj na več. V težavah spolnuj to troje: 1. Ravno prej omenjenih pravil spominjaj se naglo. 2. Daruj Bogu težave; to se zgodi, ako obudiš serčno ljubezen in ponoviš čisti namen, iz kterega želiš terpeti. 3. Molči, ne toži z najmanjšo besedico in ne povej nikomur kar terpiš.

3. V dolgih in hudih težavah daruj se Bogu vsaki dan. — V ta namen: a) Vsaki

dan zjutraj izroči se v presveto božjo voljo in med dnevom ponavljaj izročitev. *b)* Vsako uro s tem daruj svoje terpljenje Bogu, da obudiš serčno ljubezen in ponoviš dober namen. *c)* Ne pritožuj se ne čez Boga, ne čez človeka. *d)* To troje ponavljaje čakaj polajšanja z otročjim zaupanjem v očetovsko božjo ljubezen. Duša moja, to so čednosti, s katerimi se Kristus posnema; to je pot, po kateri se pride k Bogu. Ako ti navedene čednosti dopadejo, daruj se precej križanemu Jezusu rekoč:

1. O Jezus! O moj preljubi Jezus! O kakšen čudež, tebe videti na svetem križu! Zaterto je vse veselje, vir veselja vničen in bistvo prave sreče je vžaljeno do smerti. Čistost brez najmanjšega madeža je obsojena k smerti, brezkončno veličastvo visi na križu med dvema razbojnikoma in sovražena je neizmerna ljubezen. — Vse to terpiš záme, o Jezus! Záme je tekla presveta Kri, záme si terpel bolečine in britkosti, zasmehovanje in zaničevanje. — Res da verujem vse to, a kaj mi pomaga, če te pa ne ljubim, kakor sem dolžan ljubiti te. O gerda mlačnost! Odkod izhajaš? Ah, že vem odkod. Sebe preveč

ljubim, sile si ne delam nobene, terpeti nočem, in odtod izhaja pomanjklivost moje ljubezni do tebe, o Jezus! Bom li zmiraj tak ostal? Ali ne bom sebi nikoli odmerl? Se li ne bom nikoli odločil zate terpeti? O Bog, kako gerdo in žalostno je tako življenje! Človek, že davno vreden pogubljenja, se brani terpeti! Človek, vreden da bi ga zaničevale vse stvari, se skerbno ogiblje najmanjšega zaničevanja in nima nobenega poterpljenja sè slabostimi bližnejga! O kolika sramota! O kako gerda nehvaležnost do tebe, o moj Jezus! Hvala, čast in slava tebi, o Jezus vekomaj, da si mi spoznati dal, kako nespametno sem živel doslej. Vsi nebeščani naj ti pričajo, da serčno obžalujem svojo merzloto, pa tudi o mojem terdnem sklepu, da hočem odslej posnemati tvoj izgled. K tebi, o Jezus, se zatečem; ti si moja edina ljubezen.

Osmi dan.

I. Premišljevanje.

O Kristusovem vstajenju.

I.

Veliko in bitko je bilo Kristusovo terpljenje; veselo in častitljivo pa vstajenje. — Kristusovo terpljenje je bilo čvetero. Na telesu je terpel pekoče bolečine, na duši brezumno žalost, na časti zasramovanje in verh vsega še sovraštvo. Pomisli, duša moja, v koliko čast se je po vstajenju spremenilo terpljenje.

1. Jezus je vstal od mertvih prečudno lep na telesu. — Da bi predučno Jezusovo lepoto po vstajenju vsaj nekoliko spoznal, premisli sledeče: *a)* Spremenjeno telo izvoljenega človeka je tako lepo, da bi zemljo bolj razsvetljevalo, kakor jo razsvetljuje solnce, če bi na njegovem mestu stalo na nebu. *b)* Ko bi Bog lepoto in svetlobo vsih izvoljenih dal enemu telesu, bila bi vsa ta lepota senca v primeri z Jezusovo. — Glej, duša moja, kako

lep je obraz, ki je bil pred tremi dnevi zapljuvan in zasramovan, in kako je lep život, ki je bil pred tremi dnevi raztepen in raztergan.

2. Jezus je vstal od smerti nezmerno vesel na duši. Ako želiš Jezusovo veselje po vstajenju nekoliko spoznati, premisli prej njegovo žalost, katero je terpel pred smertjo. Žalost Jezusova na Oljski gori je bila tolika, da bi bila, če tudi razdeljena med vse ljudi na enake dele, vsacega posameznega umorila. Ta žalost pa se je po vstajenju spremenila v neizmerno veselje. Ko bi bilo to veselje enakomerno razdeljeno med vse ljudi, vsak bi prejel tolik del, da bi od samega veselja umerl. Glej, duša moja, tako veliko je bilo Jezusovo veselje po vstajenju od smerti.

3. Po vstajenju od smerti je bila Jezusova čast poveljučana. — Z vstalim Jezusom veselijo se angelji, ki so pred triintridesetimi leti, zapustivši nebesa, stopili na zemljo, da so naznanjali njegovo rojstvo. — Z vstalim Jezusom se veselijo očaki, ki ga častijo, preslavljajo in molijo kot svojega odrešenika. — Po vstajenju postal je Jezus sodnik živih in mertvih, pred kterega se bomo vsi pokazali. Jezus je veselje vseh izvoljenih, ki ga ča-

stijo in ga bodo častili in molili vekomaj. — Ta od smerti vstali Jezus je tisti Jezus, kterega je pred tremi dnevi Herod imenoval blaznega, kterega so vojaki zaničljivo kralja pozdravljali in zapljuvali ; tisti Jezus je, kterega so Judje pred tremi dnevi križali kot najbolj nevarnega zločinca.

4. Po vstajenju od mertvih je vse ljubilo Jezusa. — Ne omenjam ljubezni angeljev in očakov, ki se je zlasti ta dan vnela ; mislim marveč tisto ljubezen, ki se je v nebesih začela na dan Jezusovega vstajenja. — Vso večnost bodo izvoljeni z največim veseljem mislili na Jezusa in ga preslavljali, molili in preserčno ljubili.

1. Terpljenje, o Jezus, je ponehalo in napačil je dan popolnega veselja. Tvoje telo se sveti lepše od zvezde na nebu in prekosi vso zemeljsko lepoto ; krasota je nebeškega raja. Tvoja duša se veseli, serce se raduje, čast kraljuje, ime tvoje se moli od jutra do večera, središče si izvoljenih, po katerem željno hrepenijo ti, ki so na zemlji, oni v nebesih ga pa veseli uživajo. Tvoja čast je tudi moje veselje. Iz globočine serca ti jo pri-

voščim, uživaj jo večno! Toliko si storil iz ljubezni do svojega Očeta, vreden si take časti.

3. O kolika sreča záme, če bom tudi jest častitljivo vstal od smerti! Kdo more umeti veselje presrečnih, ki Jezusa gledajo od obličja do obličja in poslušajo presladke besede ljubezni iz njegovih ust! Kdo more opisati srečo izvoljenih, ki Jezusa ljubijo, ktere pa tudi Jezus ljubi! Kdo more izgovoriti blaženost nebeščanov, ki pri Jezusu stanujejo in se ne bodo nikdar ločili od njega! O blaženi trenutek! Po tebi željno hrepenim, ti si cilj in konec mojega serca!

II.

Duša moja, dozdam si premišljevala častitljivo vstajenje Jezusovo, zdaj se pa ozri nase in premisli:

1. Kakor gotovo je Jezus častiljiv vstal, tako gotovo boš vstal častiljiv tudi ti, če Jezusa posnemaš v življenju. Po apostelju Pavlu vemo namreč, da on, ki je Jezusa obudil, bo z Jezusom obudil tudi nas. O kako tolažljiv je ta nauk! Toraj z očmi, s katerimi gledaš zdaj, gledal boš enkrat nebeški raj, z rokami, ki je imaš zdaj, objemal boš enkrat Jezusa, s temi ušesi poslušal boš enkrat angeljsko

petje, in s temi ustmi boš enkrat vžival nebeške sladkosti.

2. Kakor gotovo je Jezus po terpljenju in križu dosegel slavno vstajenje, tako gotovo bo obhajal svoje častitljivo vstajenje tudi tisti, ki križe in nadloge voljno terpi . . . Porok zato je sveto Pismo, ki pravi: „Ako ž njim vmerjemo, bomo tudi ž njim živeli; in ako ž njim terpimo, bomo tudi ž njim kraljevali.“ Duša moja, kaj si boš mislila na srečni dan, ko se bo to dopolnilo? O predrage bolečine, boš zdihovala takrat, o presrečno zaničevanje, o preblaženo razžalenje, ti, ti si mi pridobilo tako čast!

3. Kolikor si Jezusu podoben v terpljenju, toliko mu boš po vstajenju podoben v časti. Poslušaj, kaj govori apostelj Pavel v nekem oziru: „Naše upanje za vas je terdno, ker vemo, da ste tovariši v terpljenju, tako bode te tudi tovariši v tolažbi“. Toraj čemveč bolečin terpiš z Jezusom v življenju, temveč boš veselja prejel po vstajenju, in bolj ko si zaničevan in ponižan v življenju, večja bo tvoja čast in slava po vstajenju. — Povej zdaj, duša moja, kaj je težava, bolečina, razžalenje, zaničevanje in puščoba serca! Mar ni božja naredba? Mar ni božje pripuščenje? Mar ni

najbolji pripomoček k svetosti, in zagotovilo večnega življenja? Zakaj toraj žaluješ in tar-naš, če te zadene terpljenje? Rajši skleni roké in moli usmiljenje božje, ki ti ponuja nebeško slavo. Dalje. Kdo so oni, ki te žalijo, zaničujejo, s terpljenjem napolnujejo? Glej, Bog je je odbral, da bi po njih dopolnil nad teboj svoje namene; po njih ti ponuja najizdatniši pomoček k svetosti? Glej, duša moja, perve dobrotnike imaš za največe sovražnike; tako zelo te slepi lastna ljubezen, prikriva ti najkoristniše resnice, in daleč te zapelje s poti zveličanja!

1. Jezus je vstal od smerti in šel v nebesa, tam pa živi v neskončni časti in slavi. To verujem terdno, ker ti, o Jezus, me tako učiš, ki si večna resnica. Pa tudi jest bom vstal od smerti in šel v nebesa, tam pa bom gledal svojega Jezusa z ravno temi očmi. Tudi to verujem terdno, ker ti, o Jezus, si mi porok. O kakšno plačilo za moje sedanje terpljenje! Za časne bolečine prejel bom večno srečo, za majhno zaničevanje večno čast, in za kratko žalovanje veselje, ki ne bo jenjalo nikdar in kterege se ne bom nikdar naveličal. O Jezus, terdno verujem tudi to, ker mi ti obljubuješ,

ki si zvest v svojih obljubah! O srečna, o blažena ura, ob kateri se bo vse to dopolnilo!

2. Ko to premišlujem, o kolika groza me obhaja! Sveta vera me uči, da po vstajenju bo Bog povernil sleherno zatajevanje in sleherno bolečino s primernim plačilom. O koliko tisuč in tisuč plačil sem že zapravil z nejevoljo in sè zapeljivo lastno ljubeznijo! Če je res, — živo to verujem — da vsako ponižanje in najmanjše zaničevanje bo Bog po vstajenju venčal s posebno krono, o koliko prekrasnih kron sem zapravil sè svojo nečimernostjo in sè svojim napuhom! Če je res, da po vstajenju bo Bog sleherno premagano skušnjavo poplačeval s posebnim veseljem, o koliko veselja sem zapravil sè svojo lenobo in omahljivostjo! Pač je zguba strašanska! O kdo mi da potokov solz, da bi jo vredno objokoval!

II. Premišljevanje.

O ljubezni in dobrotljivosti božji do nas.

Dvoje nas zlasti priganja Boga ljubiti. Namreč dobrotljivost božja do nas, in pa dobrotljivost božja ob sebi. Najpervo bova zdaj

premišljevala dobrotljivost božjo v prvem oziru, namreč do nas.

I.

Bog je vreden naše ljubezni zaradi njegove neskončne ljubezni in dobrotljivosti, katero nam je dosihmal skazoval. Duša moja! Da bi vsaj za nekoliko spoznala to resnico, premisli:

1. Ljubezen in dobrotljivost božja do nas je večna. — Kakor Bog ni nikdar biti začel, temuč je sam od sebe od vekomaj, tudi ljubezen in dobrotljivost božja do tebe nima začetka, temuč je stara, kakor Bog; je namreč večna. Pomisli sto let nazaj, kaj si bil takrat? Nič po duši, nič po telesu. Kaj pa je Bog že takrat zate storil? Ljubil te je, tako priserčno te je ljubil, da je celó svojo presveto Kri záte dal do zadnje kapljice. — Pomisli še bolj nazaj; zamisli se v začetek sveta. Kaj je bilo začetkom? Začetkom ni bilo nebes, ne zemlje, ni bilo ne angeljev, ne človeka: Kaj je pa Bog že takrat storil záte? Ljubil te je, tako priserčno te je ljubil, da je záte vstvaril nebó in zemljo in ti na zemlji odkazal kratko stanovanje, nebesa pa ti je prihranil za večno življenje. Misli še dalje nazaj; misli nazaj v večnost, tako daleč, kar le

moreš; kaj je bilo takrat? Nič ni bilo. Bival je edini Bog, ki je vreden vse hvale in časti. In kaj je že takrat Bog storil zate? Ljubil te je, vso večnost te je ljubil; ves čas je mislil na te, že takrat je sklenil večno srečnega te storiti.

2. Ljubezen in dobrotljivost božja do tebe je radodarna. — Da bi to resnico spoznal, ni ravno treba spominjati se prav vseh do današnjega dne od Boga prejetih dobrot; zadosti bo, če se živo spominjaš Jezusovega včlovečenja in ga dobro premisliš. Misli si uradnika, ki bi bil svojega kralja za deset tisoč goldinarjev ogoljufal. Tacega goljufa denejo pod ključ v temno ječo, da leto in dan ne vidi solnčne svetlobe in še druga pokorila in kazni mu naložijo, ker nima denarja, da bi škodo povernil. Pa glej, usmili se ga bogati in plemeniti gospod, čigar premoženje znaša ravno deset tisoč goldinarjev. Gospod proda vse, plača in reši siromaka iz temne ječe, sam pa, ubožec brez vsega premoženja, služi si vsakdanji kruh v potu svojega obraza. O kolika ljubezen! Ali veš, duša moja, nad kom se je ta ljubezen pokazala? Ali veš, kdo je bil ta nasrečni jetnik? Morda si bil ti? Premisli in prevdari!

3. Ljubezen in dobrotljivost božja do tebe je poterpežljiva in prizanesljiva. Poslušaj me pazljivo, povem ti čudež posebnega usmiljenja. Zemlja se trese, skalovje poka in pekel se odpre pred teboj. V njem vidiš tisuč in tisuč pogubljenih, ki terpijo v strašanskem ognju. Glej duša in stermi! Jezus zapusti nebesa, stopi doli in vzame seboj izmed toliko nesrečnih duš le eno; to pa zedini s prejšnim telesom, postavi jo na svet in ji da časa za pokoro. Kdo more vredno hvaliti toliko ljubezen? Ta človek je bil eden najpregrešniših v pogubljenju. Vendar vsi drugi ostanejo v peklu brez upanja, da se jim kdaj polajša kazen, ali da bi jim kdaj bil podeljen čas za pokoro; edini ta je zadobil usmiljenje. — Kaj ne; kako zelo ga je Bog ljubil. — Glej to ni pravljica, marveč resničen dogodek. Mar ne? Mnogo jih je v pogubljenju, ki niso toliko zagrešili, kakor ti; ki niso tako dolgo mlačno živeli, kakor ti, in ki niso toliko milosti zavergli, kakor si jih ti, in jih še zametuješ do tega dnè. Če moreš, reci da ni res. Dasiravno je res, vendar-le živijo v neugasljivem ognju brez upanja, da bi bili kdaj rešeni, ti pa živiš v obilnosti božjih dobrot. Ali ne velja o tebi, kar so Judje rekli o

Jezusu, ki je Lazarja objokoval, namreč: Glejte, glejte, kako priserčno ga je ljubil?

1. O Bog, vse kar si, kar imaš in kar delaš, vse je čudapolno; pred vsem pa občudujem tvojo ljubezen do mene. O kako velika je tvoja ljubezen! Ljubil si me in me še ljubiš z večno ljubeznijo. Dosihmal ni bilo ne enega trenutka, da bi me ne bil ljubil. O kako radodarna je tvoja ljubezen! O kako drago te je pa tudi stala! Iz ljubezni do mene postal si človek in bil rojen v zaničljivem hlevu kot nezmožen otrok. Iz ljubezni do mene terpel si vboštvo in iz ljubezni do mene daroval si celo svoje življenje na križu. O kako poterpežljiva je tvoja ljubezen do mene! Tolikrat in tako hudo sem grešil; toliko, kar sam dobro veš, sem zanemaril tvojih milosti, mnogokrat jih celo zlorabil; vendar mi nisi odtegnil svoje ljubezni in svojega usmiljenja! Zavoljo tolike ljubezni si pač vreden, da te ljubim, da te ljubim z vsem srcem in iz vse duše. O da bi te mogel tako ljubiti, kakor sem te ljubiti dolžan!

2. O gerda nehvaležnost, da svojega Boga doslej nisem ljubil iz celega serca! O moj Bog, kako sem ti nehvaležen! Človeka, ki

mi ni nič dobrega storil, sem ljubil; Boga pa, ki mi je dal, kar sem in kar imam, njega pa nisem ljubil. Stvari sem ljubil, ki so me v nesrečo zapeljale, Boga pa nisem ljubil, ki je celo umerl zame! O gerda nehvaležnost! Zdaj pa, moj Jezus, si me premagal. Zdaj mislim, zdaj želim drugače. Moje serce je odslej tvoje. Tebi ga darujem, darujem ti ga vsega, brez najmanjšega prideržka ti ga darujem. Záte se je vnelo, záte naj gori zdaj in celo večnost.

II.

Bog je vreden naše ljubezni zavoljo neskončne ljubezni, s katero nas hoče še dalje ljubiti. — Ta ljubezen spozna se po dobrotah, ktere nam misli dati v prihodnje. Kaj pa, duša moja, ti misli Bog še dati? Eno besedo zgovorim in ž njo povem vse. Duša moja! Bog misli in želi dati ti samega sebe. Zberi se v duhu ter premisli skrivnost v sveti veri najbolj tolaživno.

1. Boga dobiti je cilj in konec naših želja . . . Kakor hitro se duša loči od telesa, zadobi čeznatorno razsvetljenje in spozna v trenutku, da je Bog največa dobrota in človeka edina sreča; in ko to spozna, vname se

v nji silno hrepenenje po Bogu. — Te neizmerne želje nasiti Bog s tem, da se zedini sè zveličano dušo, in ji da uživati svojo božjo sladkost. V trenutku, ko se to zgodi, postane nad vse zadovoljna in ne želi si ničesar več.

2. Boga prejeti, se pravi Boga gledati in ga ljubiti . . . Celó večnost ne bo trenotka, da bi duša ne uživala novih čudežev božje vsegamogočnosti, dobrotljivosti, lepote in drugih popolnosti; to jo pa nasituje z neizrekljivo sladkostjo. — Celó večnost ne bo trenotka, da bi se duša ne vnemala za Boga z novimi žarki popolne ljubezni, in to jo tako rekoč potopi v največe veselje.

3. Boga imeti se pravi, imeti doveršeno srečo . . . Sreča, duša moja, katero boš uživala v nebesih, je ravno tista, katero Bog uživa. Tisto veselje, tisto sladkost in tisto blaženost, katero Bog uživa, uživala boš tudi ti. O koliko veselje! O kolika sreča! Slušaj, duša moja, resnico, sicer nepoznano, vendar pa gotovo. Ena kapljica tega veselja napravila bi pogublencem večó mero veselja, kakor jim žalosti dela vse peklenško terpljenje; in ena mervica tega veselja zamore vse ljudi srečne storiti za vso večnost. Ta sreča je

tako velika, da celo Boga, ki je neskončno bitje, zadovoljuje popolnoma.

4. Boga imeti se pravi, priserčno ljubljen biti od Boga . . . Bog ljubi človeka kakor najljubšega mu otroka, kakor osebo, kateri želi dati vse svoje zaklade, in kakor nevesto, nad katero ima največe veselje in dopadajenje. Ves svet nima stvari, ki bi se mogla meriti z ljubeznijo, katero ima Bog nad izvoljeno dušo. Bog je neomejena mogočnost, ki se celo primerjati ne dá z mogočnostjo vseh zemeljskih kraljev; glej, taka je tudi njegova ljubezen do izvoljene duše. — On sam ima oblast, dušo sprejeti v serce; on sam ji more dati takih sladkosti, kakoršnih si prej ni mogla misliti; Bog sam zamore nasititi serce človekovo.

5. Boga imeti, se pravi živeti, dokler bo Bog živel, in imeti popolno srečo, dokler bo Bog . . . Z Bogom zedinjena duša ima tedaj tisto srečo, katero ima Bog. Kakšna je pa ta sreča? Božja sreča je brezkončna, neprenehljiva in nezmanjšljiva. Duša moja! Enaka bo tudi tvoja sreča. Brezkončna bo tedaj tvoja sreča. Misli si let, kolikor je peska na morskih bregovih, prahu v zraku in kapljic v potokih sveta. Vsa ta leta bodo prešla, tvoje sreče pa še polovica ne bo minulo, kajti

tvoja sreča, tvoja blaženost bo večna. — Tvoja sreča bo neprenehljiva. Sleherni trenotek spoznovala boš nove lepote; Bog namreč je neskončno bitje, in zato ti bo nove lepote odkrival skozi vso večnost. — Vsak trenotek se bodo v nemali v tebi novi žarki ljubezni, ker Bog je neskočna dobrota, in zato boš vedno kaj novega, ljubezni vrednega našla nad njim. — Vsak trenotek boš dobivala novo veselje, ker je morje božje sladkosti neizmerno. Tvoja sreča bo nezmanjšljiva; vedno se boš štela srečno, da imaš Boga, in da ga vživaš brez skerbi in strahu, da bi ta sreča kdaj prejenjala.

1. O moj Bog! Kako sem bil dosihmal zaslepljen! Spoznal nisem ne tebe, ne tvoje dobrotljivosti, zdaj pa spoznam. Kaj mi je toraj storiti? Nič druglega, kakor ljubiti moram to neizmerno in čudapolno ljubezen in sicer ljubiti, bolj ko morem. Moj Bog! K tvojim nogam položim dar, ki ga tvoja ljubezen od mene zahteva. Ljubim te, iz celega serca te ljubim. Vse misli in želje, ki niso merile nate, zaveržem in studim. Tebe samega ljubim in te bom ljubil vse dni svojega življenja. Moja jed bo dopolnjevanje tvoje svete volje.

2. Ceravno ostanem, seveda le po tvojem usmiljenju, zvest svojemu sklepu, čeravno te bom ljubil, oh kaj bo moja ljubezen v primeri s tvojo družega, kakor tema v primeri sè solncem. Zato želim, serčno želim imeti ljubezen angeljev in vseh izvoljenih. Ali kaj čem, prazne so in prazne ostanejo moje želje, ako se me ti, o Bog, ne usmiliš. Ti edini zamoreš v mojem sercu vneti tisto ljubezen, ktere si vreden. O moj Bog, usmili se me, saj ne želim družega, kakor tebe tako ljubiti, kakor sem te ljubiti dolžan.

III. Premišljevanje.

O dobrotljivosti in ljubezni božji sami po sebi.

I.

Bog je ljubezni vreden zavoljo svoje neskončne dobrotljivosti. — Kaj se pa pravi: Bog je neskončna dobrotljivost? To se pravi: Bog je bitje, ki ima vse popolnosti v najvišji stopnji; bitje, ki svojih popolnosti ni od nikogar prejelo, temuč je ima samo od sebe. Pomisli duša nektere popolnosti božje.

1. Bog je neizrekljivo lep . . . Božja lepota se ne dá opisati, ne dokazati, le v po-

dobah se da o njej govoriti; pa tudi podobe ti jo zamorejo tako malo odkriti, kakor malo more slepec govoriti o barvah.

Perva podoba. Preblažena Devica Marija vidi več lepote božje, kakor vsi angelji in izvoljenci; zato je tudi njena čast in njeno veselje večji od časti angeljev in svetnikov. Ko bi Bog v tem trenutku začel razsvetljevati njen um, in bi jej dajal z vsakim trenutkom od svoje lepote videti polovico več od prejšnega trenutka, in če bi to ponavljal tisoč in tisoč let: ali misliš, duša moja, da bi Marija čez toliko let spoznala vso lepoto božjo. O ne. To bi bil le kozarec vode, vzet iz neizmerne morja.

Druga podoba. V nebesih je več milijonov angeljev. Zadnji izmed njih je pa tako lep, da bi človek videti vso njegovo lepoto, strépetal in umerl. Ko bi pa Bog vstvaril novega angelja in ga okrasil z vso lepoto dosedanjih angeljev, kaj bi bila lepota novega angelja v primeri z božjo? Bila bi le senca božje lepote. Dalje. Ako bi Bog z vsakim trenutkom vstvaril milijon angeljev, med kterimi bi bil drug od družega toliko lepši, kolikor je lepši Seraf od človeka; in ko bi se to ponavljalo tisoč let, in po preteklih teh

letih bi Bog vstvaril zopet novega angelja, ki bi bil tako lep, kakor vsi prejšni skupaj; ali misliš, da bi lepota tega angelja dosegla lepoto božjo? Ne! Lepota tega angelja v primeri z božjo bila bi kakor tema v primeri sè solncem. Ponavljaj duša moja, to misel, celi dan, celo leto, celo večnost; do lepote božje ne boš prišla, ker Bog je neskončno lep.

2. Bog je vsegamogočen . . . Tudi v tem slučaju si moraš pomagati s primerami. Vzemiva, da vseh ljudi od Adama do slednjega, ki bo rojen, bilo bi dvestotisoč milijonov. Strašansko število! Njih duše so ene v nebesih, ene v peklu, trupla pa so strohnela. Za tem nastopi sodnji dan. Angeljeva trobenta zabučí s krepkim glasom po vsem svetu, in kaj se zgodi? Hipoma so po konci vsa trupla; duše se zedinijo ž njimi in dvestotisoč milijonov ljudi zopet živi. Česa potrebuje Bog za ta čudež? Zadostuje mu ena beseda. „Vstanite“, ta beseda zbudi vse. — Misli dalje. Bog zapusti nebesa, stopi na peščení breg morja in reče: Kolikor je tu peščenih zernec, toliko naj bo ljudi; in kaj se zgodi? Tisti hip stalo bi toliko ljudi, kolikor je bilo peščenih zernec, ne enega ne bi manjkalo. — Duša moja! Ponavljaj si tako vstvarjenje

ljudi, kakor dolgo hočeš, tako daleč ne prideš, da božja vsega mogočnost ne bi mogla dalje.

3. Bog je neskončno usmiljen . . . Duša moja, da bi to lastnost božjo spoznala, pomisli: *a)* Kako milostno Bog grešnika prenaša. — Bog vidi sleherni dan sto in sto ljudi, ki njegovo sveto ime zaničujejo in preklinjajo. Bog je vidi ponavljati to hudobijo dvajset, trideset, štirideset, petdeset, nektre še več let. In on, kaj stori? Molči, kakor da bi nič ne vedel o tem, vzderžuje jim življenje, oskerbuje je z vsem potrebnim, ter je ljubeznjivo vabi in kliče, kakor da bi jih potreboval. *b)* Bog sprejema grešnika. Misli si človeka nad sto let starega, ki je grešil vsak dan, ki je preklinjal, rotil in sicer tako, da je bila groza; ki je celo Boga preklinjal, na pokoro pa nikdar mislil. Ura njegovega življenja se steče, že pojema, en zdihljaj še, in — mertev je. Kaj misliš, duša moja, ali je nesrečnežu še mogoče zadobiti odpuščanje grehov? Čuj in občuduj usmiljenje božje. Ako nesrečnež en samkrat skesanega serca zdihne, Bog mu odpusti vse, pozabi na vse, in k sebi ga sprejme prej ali slej. *c)* Bog poplačuje pravične. Misli si človeka, ki svoj živ dan ni storil nič dobrega. Vse, kar je dobrega

nad njim, je en zdiljej, in ta zdihljej o kako ga Bog poplača! Nebesa mu dá, samega sebe mu dá, in sicer za celo večnost. Glej, tako usmiljen je Bog.

1. Sveta vera me uči, o moj Bog. da si največa dobrotljivost, ki ima vse lastnosti v najviši stopnji in si torej vse ljubezni vreden. Kako pa, o moj Bog, da je moje serce neobčutljivo in merzlo, dasiravno je vstvarjeno tebe ljubiti? Samota mi ne dopade, in v duhu s teboj se zgovarjati me ne veseli. Vsega mi manjka, kar bi me v ljubezni vnemalo. Spoznam zdaj svoje veliko, veliko siromaštvo, o moj Bog! Kako dolgo bom še tako reven in nesrečen? Moj Bog! Moj Bog! Če ti ognja svoje ljubezni ne vnameš v mojem sercu, nikdar ne bom boljši. O kdaj te bom pričel popolnoma ljubiti!

2. Kdaj? Ne prej, dokler ne odmrem sebi in vsem stvarjem; ne prej, dokler se me ti ne usmiliš in dokler v mojem sercu ne vnameš svoje ljubezni. O da bi te skoraj ljubil! Kar mi je moč, ljubim te že zdaj in iz ljubezni ti darujem svoje serce brez pridržka. Iz ljubezni do tebe, o Bog, zaveržem, prekličem in obžalujem vse misli, želje in

občutke, pa tudi besede in djanja celega življenja, ki niso poviševala tvoje časti. Cilj in konec mojih misli, želja in občutkov bo odsihmal tvoja ljubezen in tvoje presveto dopadajenje. — Ali moji najboljši sklepi ostali bodo le sklepi, če se me ti, o Bog, ne usmiliš. Ozri se náme z milostnim očesom! Spomni se, da si mi dal serce, da bi tebe ljubilo! Spomni se, da si svojo sveto Kri prelil zato, da bi jest, spoznavši tvojo brezkončno ljubezen, priserčno ljubil tebe. Pokaži nad menoj svojo čudovito milost! Zateri v mojem sercu vse, kar tvoji ljubezni nasprotuje in vnemi ga sè svojo ljubeznijo! Záte naj gori, in záte goretí naj nikdar ne jenja!

II.

Bog je tudi zato vse ljubezni vreden, ker je edina dobrotljivost. — Ta resnica, dobro premišljena, vneme serce za popolno ljubezen do Boga. Pomisli toraj:

1. Nič ni dobrega v nebesih, ne na zemlji; ne nad angeljem, ne nad človekom, še manj nad katero drugo stvarjo, kar bi ne bilo od Boga. — Ozri se po zemlji in opazuj stvari. Oglej si razna drevesa in sadeže, cvetlice in druge rastline, živali na zemlji, ptice

v zraku in ribe v vodi. — Od zemlje ozri se na nebo in oglej si čudež za čudežem, zlato solnce, blede luno in mergoleče zvezde. Od neživih stvari ozri se na ljudi, in preglej razne jim podeljene darove: lepoto, modrost, ljubezen, dobroserčnost in druge natorne in nadnatorne milosti. — Poslednič stopi v nebesa, poglej angelje in izvoljene, ter premisli njih prekrasne kreposti, zasluženje, čudovito svetost, ter njih čast in blaženost; potem pa, ko vse ogledaš, reci: Kje so bile te stvari in bitja pred osem tisoč leti? Ni jih bilo, in še dandanes bi jih ne bilo, ako bi jih vsega-močnost in dobrotljivost božja ne bila vstvarila.

2. Kar imajo stvari dobrega na sebi, kaj je to? Izliv je božje milosti. Lepota stvari je žarek neizmernega solnca božje milosti, in svetost stvari je kapljica neizmernega morja božjega usmiljenja. Bog edini je dober, sleherna dobrota na stvareh je izliv božje milosti. Duša moja, tega te uči sveta vera. Kaj sledi iz tega? Pomisli in nikdar ne pozabi: a) Bog je vreden vse ljubezni, kar tudi zdrav um priznava, rekoč: Dobro se ljubi; ker pa je Bog neizmerna dobrotljivost, vreden je toraj neizmerne ljubezni. b) Ako Boga po vsej moči ne ljubim, ne ljubim ga, kakor sem

ga ljubiti dolžan. c) Ako ne mislim in želim, kar meri na Boga, ako spregovorim besedo in delam, kar nima Boga za cilj in konec, ne dopolnujem svoje dolžnosti, še manj, če se temu božjemu naklepu ustavljam.

1. O moj Bog, zdaj dobro vem, koliko si vreden in kako sem te dolžan ljubiti. — Duša, ki te prav ljubi, ustavlja se najmanjši misli, ki ne pride od tebe, o Bog, in ki se v té nazaj ne zлива; tudi ne dela, kar bi tebi ne dopadlo. Taka duša išče vselej in povsodi tvoje sveto dopadajenje, zato pa se vda vselej tvojim svetim naklepom in miruje v naročji tvoje previdnosti. — O prelepo serce, kako si srečno! O sveta ljubezen, kako si lepa! O kako te pa tudi poželim! Koliko je te ljubezni v mojem sercu? Koliko ur sem Boga v svojem življenju ljubil s tako ljubeznijo? Koliko del sem iz take ljubezni opravil, in koliko križev in nadlog preterpel? — O siromak, kje dobim solze, da bi zamogel zadosti objokovati svojo vnemarnost!

2. Preveč ne bom žaloval, saj zamorem še nadomestiti, kar sem zamudil. Kar je sto in sto mladenčev in devic storilo v cvetočih letih, zakaj bi jest ne storil? „Sam iz sebe ne premorem ničesar; vse pa zamorem ž njim,

ki me pokrepčuje“, pravi apostelj Pavel, in ž njim govorim tudi jest. V tem zaupanju, o moj Bog, moja moč in moje vse, pričnem te zdaj ljubiti, ter ti darujem svoje serce in vse moje telesne in dušne zmožnosti. Prejmi, o moj Bog, moj spomin, moj um in mojo voljo! Vse sem prejel od tebe, vse tudi tebi darujem, saj ne želim družega, kakor tvoje ljubezni; ako mi to podeliš, nasičeno bo moje serce.

3. Tolažnik sveti Duh pridi v mé, in vnemi moje serce z ognjem božje ljubezni! Stori z menoj, kar ti je ljubo; vsemu se vdam, da le ostanem v tvoji ljubezni. V tvoji ljubezni želim živeti, umreti in s tabo zedinjen večno ostati!

